Groenstructuurplan Velsen

Velsen klimaatbestendig

DEEL A: VISIE 2030

GEMEENTE VELSEN

GROENSTRUCTUUR-PLAN VELSEN

opdrachtgever:

GEMEENTE VELSEN

opdrachtnemer:

BURO ONTWERP & OMGEVING

buro ontwerp & omgeving
adviseurs voor leefomgeving

projectnummer:
P2656.01

status:
VASTGESTELD JULI 2019

datum:
JULI 2019

formaat:
A3 GESNEDEN

DEEL A: VISIE 2030

SAMENVATTING GSP

DEEL A: VISIE 2030

1 INLEIDING 11

1.1 KLEURRIJK VELSEN 13
1.2 DE VELSENSE GROENSTRUCTUUR 15
1.3 DOEL EN OPBOUW GROENSTRUCTUURPLAN 15
1.4 HET GROENSTRUCTUURPLAN ALS BELEIDSKADER 17
1.5 TOTSTANDKOMING 19
1.6 LEESWIJZER 19

2 INVENTARISATIE & ANALYSE 21

2.1 GEBIEDS- EN BELEIDSANALYSE 23
2.2 BEHEERPARTNERS 23
2.3 PUBLIEKE OPINIE 34

3 VISIE 37

3.1 ALGEMEEN: DE WAARDE VAN GROEN 39
3.2 AMBITIE 45
3.2.1 BELEVING (VELSENS) LANDSCHAP EN STRUCTUURDRAGERS 45
3.2.2 GROENE LEEFOMGEVING 45
3.2.3 ECOLOGISCH RAAMWERK 55
3.2.4 KLIMAATADAPTATIE 59
3.3 DEELGEBIEDEN 65
3.3.1 DUINGEBIED 65
3.3.2 BINNENDUINRAND 67
3.3.3 SPAARNWOUDE 71
3.3.4 IJMUIDEN 73
3.3.5 VELSEN NOORD 75
3.3.6 VELSEN ZUID & DRIEHUIS 77
3.3.7 SANTPOORT-NOORD & SANTPOORT-ZUID 79
3.3.8 VELSERBROEK 81
3.3.9 BEDRIJVENTERREINEN 83
3.3.10 GROOTSCHALIGE INFRASTRUCTUUR 83
3.4 VISIE OP BEHEER 84

DEEL A: BIJLAGE

BIJLAGE 89

BIJLAGE I; SPELREGELS GROENCOMPENSATIE 90
BIJLAGE II; SPELREGELS GROENNORM 94

UITVOUWBLAD MET ALGEMENE LEGENDA 99

DEEL A: VISIE 2030

SAMENVATTING GSP

AANLEIDING

Zeg je Velsen, dan zeg je Noordzeekanaal, visserij en hoogwaardig staal. Maar ook: een prachtig duinlandschap, buitenplaatsen en polderlandschap. Het grondgebied van Velsen is een kleurrijk palet aan landschappen en grondgebruik, wat het tot een gevarieerd en aantrekkelijk gebied maakt.

De gemeente heeft in de loop der tijd meerdere beleidskaders ontwikkeld voor de groene ruimte. Sommige van deze beleidskaders geven richting aan de lange termijn ontwikkeling van het landschap, andere gaan over het dagelijks beheer van het binnenstedelijk groen.

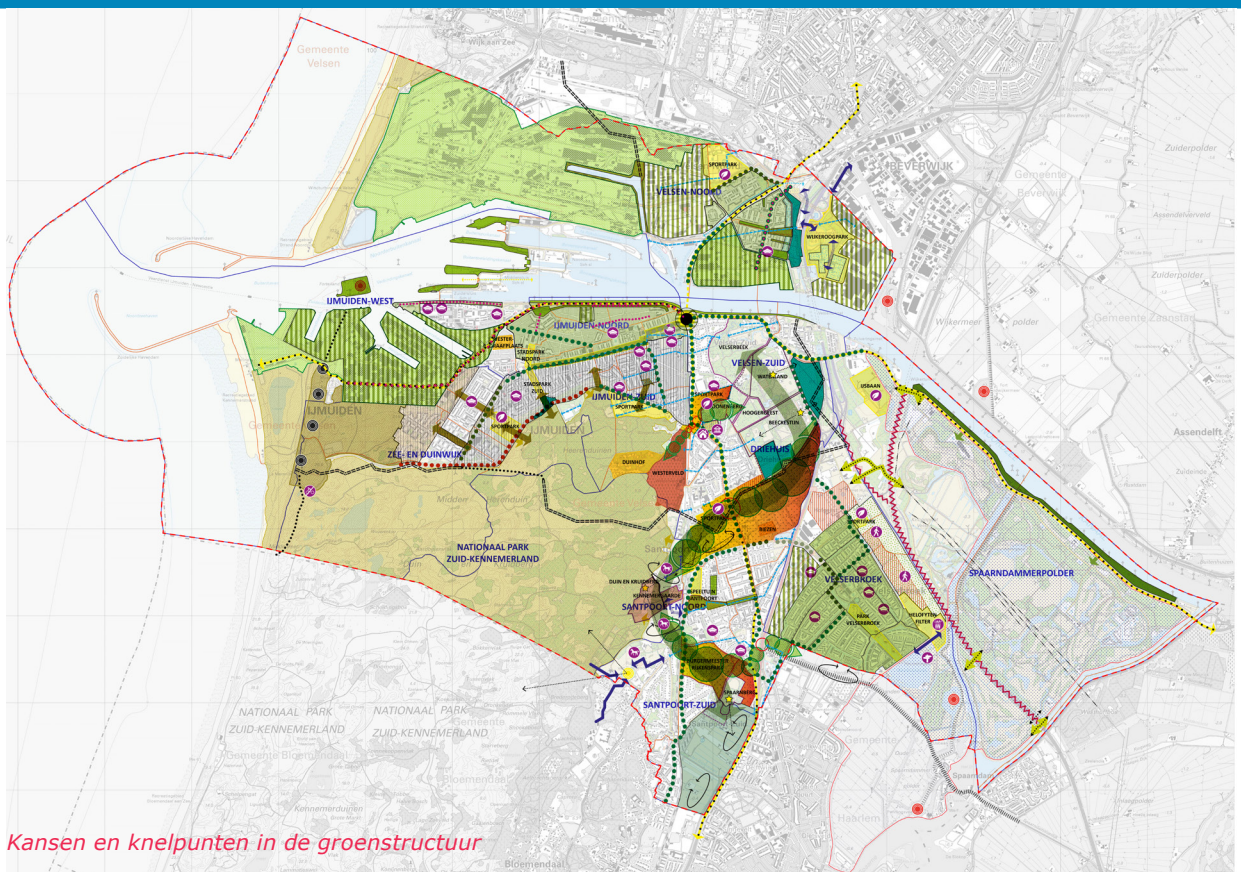
Met voorliggend groenstructuurplan worden de bestaande beleidskaders gebundeld en geeft de gemeente Velsen richting aan de gewenste en noodzakelijke ontwikkeling van het landschap en de groene ruimte binnen haar grondgebied. Het vormt de uitwerking van de groene thema's uit het Collegeprogramma 'Velsen komt naar je toe!', waarin het college wil investeren in een groenere gemeente die zich aanpast aan de gevolgen van klimaatverandering.

PROCES

Voorliggend groenstructuurplan is in een drietal fasen tot stand gekomen:

EEN ONDERZOEKSFASE

In deze fase is een basisinventarisatie gemaakt van de bestaande groenstructuur en de afzonderlijke plannen en beleidsdocumenten die op het groen betrekking hebben. Naast de inventarisatie zijn gesprekken gevoerd met partijen die een rol hebben in het beheer of de ontwikkeling van de groenstructuur en is een 'flitspeiling' uitgevoerd onder een groep van 853 inwoners van de gemeente Velsen.

Kansen en knelpunten in de groenstructuur

Tijdens een brainstormbijeenkomst op het gemeentehuis van Velsen is met een grote groep betrokkenen en geïnteresseerden gediscussieerd over de koers die binnen het groenstructuurplan wordt ingeslagen. Vanuit hier is een kansen- en knelpuntenkaart ontstaan, waarop voor het gehele plangebied is weergegeven welke ambities, kansen en knelpunten zijn gesig-naleerd

EEN ONTWERPFASE

Op grond van de resultaten van de onderzoeksfase is de beoogde groenstructuur geschetst, waarbij op kern- en wijkniveau de structuur is uitgewerkt. Daar waar maatregelen worden beoogd om de structuur te realiseren of herstellen, zijn deze eveneens in kaart gebracht.

EEN VASTSTELLINGSFASE

Tijdens de vaststellingsfase is het concept groenstructuurplan gepresenteerd aan bewoners, raadsleden en anders geïnteresseerden, waarbij een ieder de mogelijkheid had om te reageren op het groenstructuurplan.

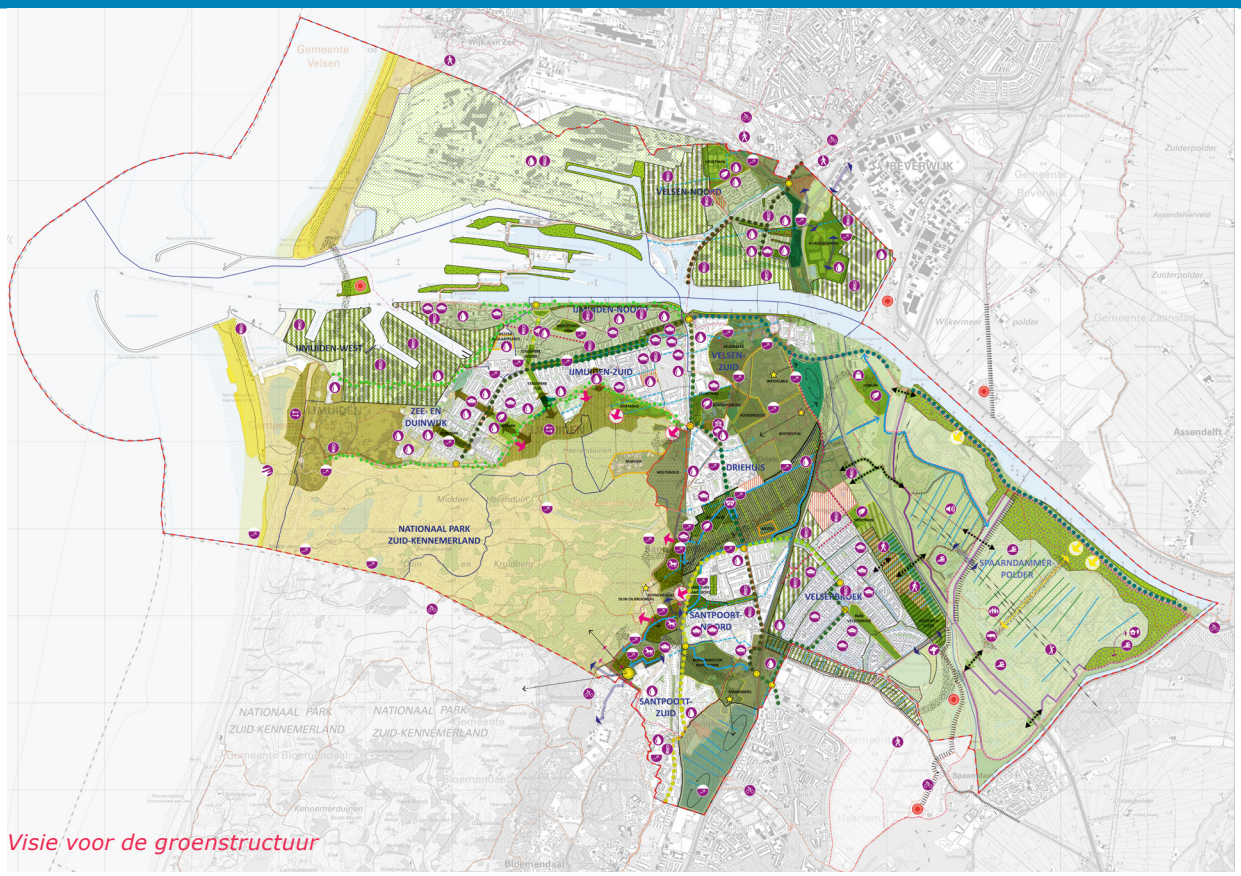
Deze reacties zijn betrokken bij de uiteindelijke besluitvorming in de gemeenteraad.

OPBOUW

Het groenstructuurplan bestaat uit twee delen;

Een ***visie (deel A)*** die de groenstructuur beschrijft zoals deze vandaag de dag aanwezig is en formuleert de kenmerken en kwaliteiten daarvan. Daarnaast formuleert zij een duidelijke ambitie: welke groenstructuur willen we in de gemeente Velsen creëren en wat moet deze groenstructuur voor Velsen en het klimaat doen? De visie is in eerste instantie opgebouwd aan de hand van vier speerpunten, welke vervolgens gebiedsgericht zijn uitgewerkt. Verder is de visie ook vertaald naar de wijze van beheer binnen de gemeente.

Een ***uitvoeringsplan (deel B)*** dat het pakket aan maatregelen omvat, om de in het groenstructuurplan opgenomen doelstellingen daadwerkelijk te realiseren.

Visie voor de groenstructuur

De maatregelen zijn geprioriteerd in de tijd en voorzien van een globale kostenraming, waarmee inzicht ontstaat welke kosten er wanneer gemaakt moeten worden. Hier ontstaat de mogelijkheid te prioriteren en kan uitvoering worden gegeven aan de visie.

DEEL A VISIE - SPEERPUNTEN

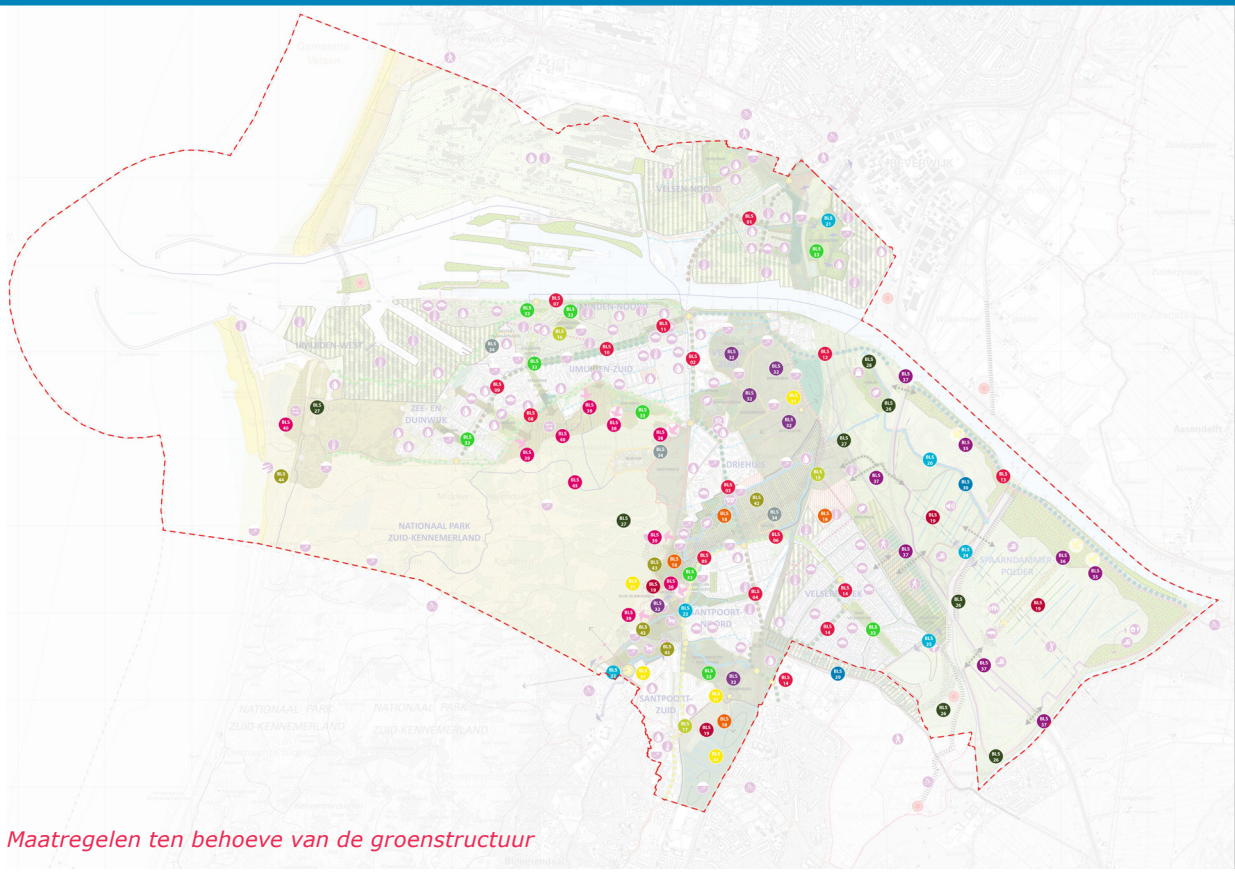
De groenstructuur binnen de gemeente Velsen staat ten dienste van iedereen die in de gemeente woont, werkt, recreëert of verblijft. De visie op de gewenste ontwikkeling van deze groenstructuur start dan ook met de vraag: "Wat moet de groenstructuur voor Velsen en het klimaat doen?" Met deze vraag als startpunt is een visie ontwikkeld, die uitgaat van een viertal speerpunten:

→ *Het versterken van de **beleving van de Velsense landschappen,** zowel binnen als buiten stedelijk gebied;*
De robuuste landschappen binnen de gemeente worden beschermd en waar mogelijk versterkt.
Kenmerkend voor Velsen is de opbouw in stroken van verschillende landschapstypen evenwijdig aan de kust. Het Groenstructuurplan zet in op het behouden en versterken van de kernkwaliteiten en daarmee de identiteit van de verschillende landschapstypen. Daarbij speelt de groenstructuur een belangrijke rol bij het herkenbaar maken van belangrijke (recreatieve) routes binnen de gemeente.

→ *Het zo goed mogelijk waarborgen van een **groene leefomgeving** binnen het stedelijk gebied;*
Iedereen die in Velsen woont, werkt of verblijft, heeft recht op voldoende groene ruimte in de directe leefomgeving. De realiteit is echter dat de hoeveelheid 'groen' niet evenredig verdeeld is, gemeten naar hoeveelheid, toegankelijkheid en gebruiksmogelijkheden.
Bovendien is er ook niet altijd een natuurlijke 'match' tussen vraag en aanbod. Het streven is om daar waar mogelijk te vergroenen in welke vorm, maat en schaal dan ook.
Ter bevordering van het groen in de leefomgeving is in het groenstructuurplan aanvullend beleid opgenomen ten aanzien van groencompensatie bij ruimtelijke ontwikkelingen. Eveneens is er een koppeling gemaakt met de groenclassificatiekaarten voor het behoud van groen.

→ *Het verhogen van de **ecologische waarde** van de groenstructuur;*
Binnen stedelijk en landelijk gebied streven we naar het zoveel mogelijk versterken van de ecologische waarde van de bestaande groenstructuur. Het aanbrengen van variatie en diversiteit versterkt die waarde. Immers een groenere leefomgeving draagt bij aan de gezondheid, biodiversiteit, klimaatbestendigheid en economie.

→ *Het benutten van de groenstructuur bij het realiseren van een **klimaatadaptieve** gemeente.*
Vaker optredende hemelwaterpieken, grotere neerslaghoeveelheden en een oplopende thermometer. Het zijn reëel te verwachten en nu al merkbare effecten van een structurele klimaatverandering. Het is van belang om deze veranderingen te onderkennen en onze leefomgeving op deze veranderingen aan te passen. Bijvoorbeeld met meer bergingscapaciteit voor water of meer groen voor verkoeling. Dit noemen we klimaatadaptatie. De groenstructuur biedt aanknopingspunten om maatregelen die in het kader van deze klimaatadaptatie worden gekozen, ruimtelijk in te passen. Groen en klimaat zijn nauw verwant aan elkaar.

Maatregelen ten behoeve van de groenstructuur

DEEL A VISIE – UITWERKING NAAR DEELGEBIEDEN

De visie op de groenstructuur aan de hand van de vier speerpunten is vervolgens uitgewerkt naar verschillende deelgebieden. Per deelgebied zijn daadwerkelijke maatregelen om tot de gewenste visie te komen benoemd. Uitwerkingen zijn gemaakt voor de deelgebieden:

1. Duingebied
2. Binnenduinrand
3. Spaarnwoude
4. IJmuiden
5. Velsen-Noord
6. Velsen-Zuid & Driehuis
7. Santpoort-Noord en Santpoort-Zuid
8. Velserbroek
9. Bedrijventerreinen
10. Grootschalige infrastructuur

DEEL A – VISIE OP BEHEER

De groenstructuur zoals omschreven in het groenstructuurplan, wordt gebouwd via een aantal sporen. Één van deze sporen betreft de wijze waarop de gemeente het openbaar groen beheert en welke keuzen daarbij wor-den gemaakt. In de visie op beheer wordt ingegaan op veranderende aspecten van beheer, nieuwe inzichten om te komen tot een ecologisch waardevol en biodivers groen. Hierbij kan gedacht worden aan maaibeheer, verandering van plantsoenen maar ook groenbeheer die datagestuurd is.

DEEL B - UITVOERING

In het afzonderlijke deel uitvoering is de visie op de Velsense groenstructuur vertaald naar een concreet maatregelenpakket. De omschreven maatregelen dragen samen bij aan het verankeren van de elementen in de groenstructuur die het behouden waard zijn en de ontwikkeling van deze structuur in de gewenste richting. Voor de maatregelen op eigen grondgebied is de gemeente aan zet. Voor andere groengebieden is samenwerking nodig met terreinbeheerders en particuliere eigenaren daarvan. In lijn met de in het visiedeel gehanteerde speerpunten, is ook het maatregelenpakket ingedeeld in de vier thema's:

Code	Nr	Id	Doelstelling	Relaties	Partners	Omschrijving maatregel	Type	Ontwerpopgave	Planning	Kosten
BLS			**Beleving (Velsens) landschap & structuurdragers**							
BLS	01	BLS01	Versterking groene hoofdstructuur Velsen Noord	n.t.b.		Verdichten laanstructuur Wijkerstraatweg waar mogelijk door aanplant extra bomen	kans	Ontwerpopgave	0-5	75.000
						Bij profielreconstructie: vergroeningskansen meenemen in ontwerp	kans	Ontwerpopgave	0-10	5.000
						Stratingplantsoen verbinden met hoofdgroenstructuur Wijkerstraatweg en Pontweg, bijvoorbeeld door markeringsbomen	project	Ontwerpopgave	0-5	15.000
						Aanvullen en versterken hoofdgroenstructuur Pontweg door aanvullen laanbeplanting	beheersmaatregel		0-5	30.000
						Kkruising N197 als knoop in hoofdgroenstructuur ism provincie en gemeente Beverwijk	project	Ontwerpopgave	6-10	75.000
						Aangrijpen op ontwikkeling Velser traverse om landschapskansen te verzilveren	kans		6-10	100.000
BLS	02	BLS02	Versterking groene hoofdstructuur Velsen Zuid			Hoofdgroenstructuur Minister van Houtenlaan; heroverweging boomsoort	beheersmaatregel		0-5	240.000
						Ecologisch versterken grasbermen Minister van Houtenlaan (meer natuurlijk beheer)	beheersmaatregel		0-5	5.000
						Onderzoeken mogelijkheden tot groene invulling schakel Pontplein bij herinrichting	project	Ontwerpopgave	6-10	100.000
BLS	03	BLS03	Versterking groene hoofdstructuur Driehuis			Aanvullen en versterken hoofdgroenstructuur (boomstructuur)	beheersmaatregel		0-5	180.000
						Onderzoeken mogelijkheden tot groene invulling schakel Waterloolaan	kans		0-5	10.000
						Ecologisch versterken grasbermen Waterloolaan (meer natuurlijk beheer, bijvriendelijke beplanting)	kans		0-5	5.000
						Vergroten en vergroenen boomspiegels Van den Vondellaan	project	Ontwerpopgave	0-5	10.000
						Ecologisch versterken grasbermen Van den Vondellaan (meer natuurlijk beheer)	project	Ontwerpopgave	0-5	5.000
						Behouden en beheren rotonder Hagelingerweg / Santpoortse dreef als schakel in hoofdstructuur	beheersmaatregel		0-5	0
						Ecologisch versterken en beheren grasbermen langs HOV-lijn	beheersmaatregel		0-5	5.000
BLS	04	BLS04	Versterking groene hoofdstructuur Santpoort Noord			Behouden en beheren hoofdgroenstructuur	beheersmaatregel		0-10	5.000
						Onderhouden en beheren hoofdgroenstructuur Hagelingerweg (onderbeplanting)	beheersmaatregel		0-10	0
						Ecologisch beheren grasbermen Hagelingerweg, Broekbergenlaan en Hoofdstraat	beheersmaatregel		0-10	10.000
						Verbinden hoofdgroenstructuur (bomenstructuur) Broekenbenglaan en Hoofdstraat	kans		0-5	40.000
						Ecologisch beheer groene wig Valckenhoeflaan en B. Weertplantsoen	beheersmaatregel		0-5	5.000
						Onderzoeken mogelijkheden tot groene invulling schakel op-/afrit N208 (oostzijde N208)	project	Ontwerpopgave	0-5	50.000
BLS	05	BLS05	Versterking groene hoofdstructuur Santpoort Noord (west)			Aanvullen en versterken hoofdgroenstructuur (boomstructuur)	beheersmaatregel		6-10	300.000
						Ecologisch versterken grasbermen Santpoortse Dreef (west)	beheersmaatregel		0-5	5.000
						Onderzoeken mogelijkheden tot nieuwe invulling schakel rotonde Middenduinerweg	kans	Ontwerpopgave	0-5	5.000
						Versterken visuele relatie tussen groene wig en weilanden aan overzijde spoor	project		6-10	60.000
BLS	06	BLS06	Versterking groene hoofdstructuur Santpoort Noord (oost)			Aanvullen en versterken hoofdgroenstructuur Dreefbrug en omgeving	beheersmaatregel		0-5	100.000
						Beheren en versterken grasbermen Dreefbrug en omgeving (oost)	beheersmaatregel		0-5	5.000
BLS	07	BLS07	Versterking groene hoofdstructuur IJmuiden Noord			Aanvullen, versterken en modelleren hoofdgroenstructuur (haven- en pierroute) volgens 'Rauw aan Zee'	project	Ontwerpopgave	6-10	500.000
						Ecologisch versterken grasbermen haven- en pierroute	beheersmaatregel		0-5	5.000
						Onderzoeken mogelijkheden tot versterking schakel 'het witte theater'	project	Ontwerpopgave	6-10	10.000
BLS	08	BLS08	Versterking groene hoofdstructuur IJmuiden Zuid			Aanvullen en versterken natuurlijk karakter hoofdgroenstructuur (duin- en strandroute) (Rauw aan Zee)	project	Ontwerpopgave	6-10	240.000
						Versterken boomstructuur Heerenduinweg oost (Zeeweg tot Maasstraat)	kans	Ontwerpopgave	6-10	85.500
						Ecologisch versterken grasbermen duin- en strandroute (vegetatie beweegt mee met landschappelijke overgang)	beheersmaatregel		0-5	5.000
						Onderzoeken mogelijkheden tot natuurlijker beheer schakel kruising kruisberglaan	beheersmaatregel		0-5	5.000
BLS	09	BLS09	Versterking groene hoofdstructuur IJmuiden			Beheren en ecologisch versterken grasbermen Planetenweg en Kruisberglaan	kans	Ontwerpopgave	0-5	50.000
BLS	10	BLS10	Versterking groene hoofdstructuur IJmuiden			Beheren hoofdgroenstructuur Lange Nieuwstraat	beheersmaatregel		0-10	0
						Plein 1945 (straat-gedeelte) verbinden met hoofdgroenstructuur Lange Nieuwstraat en Noostraat	kans	Ontwerpopgave	0-5	50.000
BLS	11	BLS11	Versterking groene hoofdstructuur IJmuiden			Omvormen grasberm Noostraat (entreefunctie markeren)	project	Ontwerpopgave	0-5	12.000
						Onderzoeken mogelijkheden tot vergroening straatbeeld Noostraat	kans	Ontwerpopgave	0-5	0
BLS	12	BLS12	Versterking groene hoofdstructuur Velsen Zuid			Aanvullen en versterken hoofdgroenstructuur (boomstructuur) Parkweg (Rauw aan Zee)	project		6-10	150.000
						Ecologisch versterken grasbermen Parkweg	beheersmaatregel		0-5	5.000
BLS	13	BLS13	Versterking groene hoofdstructuur Spaarnwoude			Aanvullen en versterken hoofdgroenstructuur (boomstructuur) N202	beheersmaatregel		6-10	5.000
						Ecologisch versterken grasbermen N202	beheersmaatregel		6-10	5.000
						Onderzoeken mogelijkheden vergroting biodiversiteit dijklichaam en Noordzeekanaal	kans	Ontwerpopgave	6-10	10.000
BLS	14	BLS14	Versterking groene hoofdstructuur Velserbroek			Ecologisch versterken grasbermen Velserbroekse Dreef	beheersmaatregel		0-5	5.000
						Onderzoeken mogelijkheden tot uitbreiding groene invulling schakel rotonde Zon Bastion	kans	Ontwerpopgave	0-5	5.000
						Vergroten biodiversiteit onderbeplanting Velserbroekse Dreef en Westbroekerweg	beheersmaatregel		0-5	375.000
						Ecologisch versterken grasbermen Velserbroekse Dreef en Westbroekerweg	kans		0-5	5.000
						Onderzoeken mogelijkheden verbinden secundaire groenstructuur Vlietweg en Westbroekerweg (behoud openheid 'Verdolven landen')	kans	Ontwerpopgave	0-5	5.000
						Onderzoeken mogelijkheden vergroenen sportpark Haarlem ism Verdorven landen / Slaperdijk	kans	Ontwerpopgave	0-5	5.000
						Wijkpark Velserbroek ecologisch versterken, meer diversiteit	project		0-5	96.000

Deel van de maatregelentabel

1. Beleving (Velsens) landschap en structuurdragers;
2. Groene leefomgeving;
3. Ecologisch raamwerk;
4. Klimaatadaptatie.

Per thema zijn de maatregelen benoemd in een tabel en weergegeven op een bijbehorend kaartbeeld. Hierdoor zijn de verschillende maatregelen gebiedspecifiek gemaakt en kunnen ze geplaatst worden in de ruimte, maar ook in tijd en geld. De realisatie van de visie op groenstructuur krijgt zo concreet handen en voeten.

Groenstructuurplan Velsen

Velsen klimaatbestendig

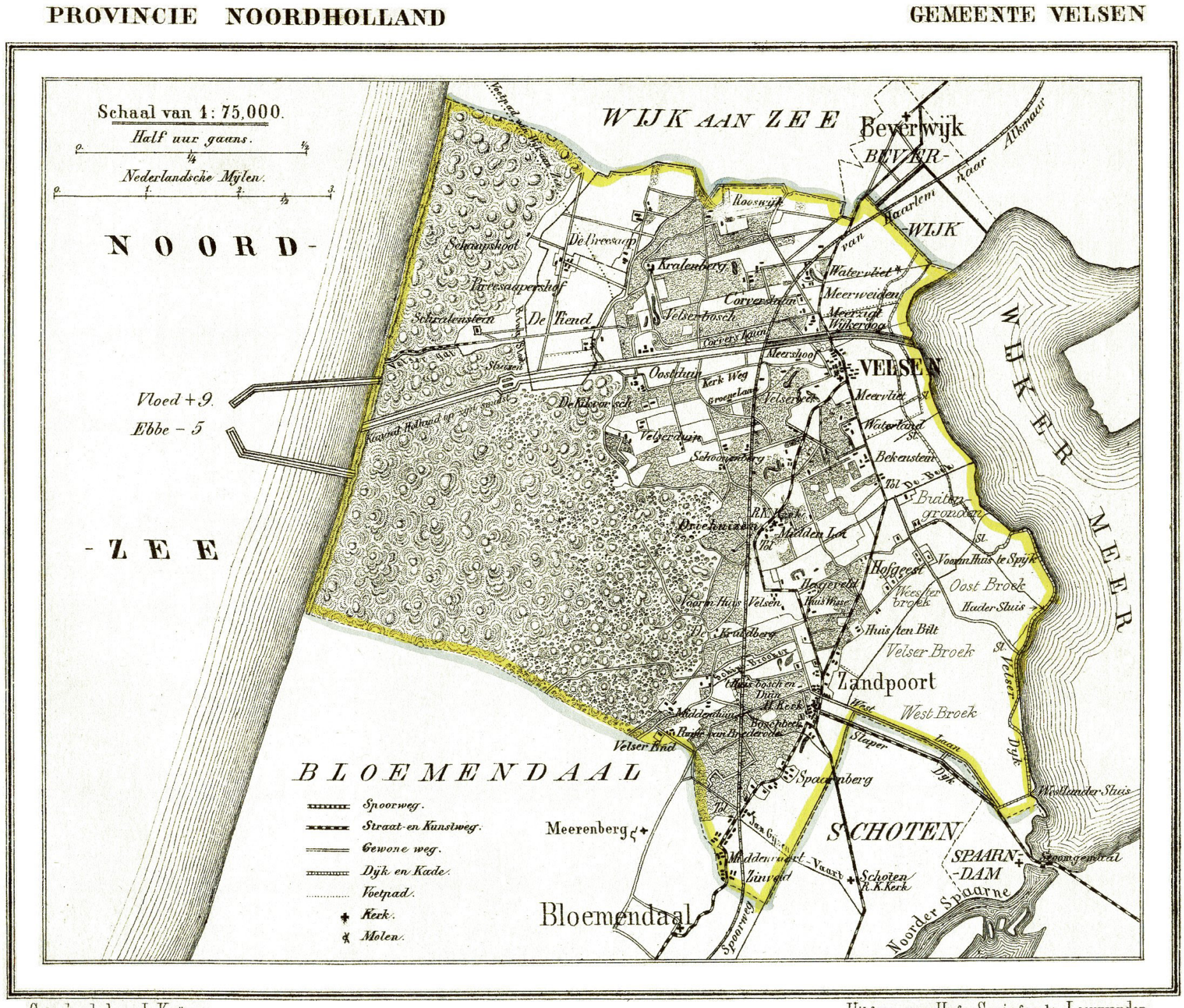

DEEL A: VISIE 2030

GEMEENTE VELSEN

INLEIDING

Historisch beeld Velsen aan het Wijkermeer rond 1868

Geteekend door J. Kuÿper

4056 Bunders. 2413 Inwoners.

Uitgave van Hugo Suringar te Leeuwarden.

1 INLEIDING

1.1 KLEURRIJK VELSEN

Zeg je Velsen, dan zeg je Noordzeekanaal, visserij en hoogwaardig staal. Maar ook: een prachtig duinlandschap, buitenplaatsen en polderlandschap. Het grondgebied van Velsen is een kleurrijk palet aan landschappen en grondgebruik, wat het tot een gevarieerd en aantrekkelijk gebied maakt.

De basis voor deze variatie is ooit gelegd door de zee, die samen met de wind een beweeglijk kustlandschap vormde. Een gevarieerd lagunegebied, met duinen, strandmeren en strandvlaktes. Sporen van nederzettingen gaan terug tot de vroege bronstijd. Recenter, zo'n 2.000 jaar geleden, bouwden de Romeinen bij Velsen een versterkte haven aan het toenmalig Wijkermeer. Velsen was georiënteerd op de Zuiderzee en wist zich ruggelings tegen de Noordzee beschermd door een breed duingebied.

De mens kreeg door de eeuwen heen meer en meer vat op het landschap. De aanleg van het Noordzeekanaal en de inpoldering van het Wijkermeer veranderden het landschap van de huidige gemeente Velsen zeer ingrijpend. Het Noordzeekanaal bracht een directe verbinding met de Noordzee en, volgend daarop, industriële en stedelijke ontwikkeling.

De gemeente Velsen is vandaag de dag een bruisend gebied, waar wonen, werken diverse vormen van recreatie en infrastructuur naast elkaar bestaan.

Velsen maakt deel uit van de Metropool Regio Amsterdam (MRA). Vanuit de MRA komen grote opgaven op de gemeente af, zoals energietransitie en het opvangen van de recreatieve en toeristische druk. Het is, gelet op deze opgaven, zaak om een goede balans te bewaken tussen economische groei en een prettige en gezonde leefomgeving.

Juist die laatste, de leefomgeving, vormt een essentieel onderdeel in de op handen zijnde nieuwe Omgevingswet. Conform die nieuwe wet stellen overheden een omgevingsvisie op die een strategische visie voor de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving vormt. De nieuw op te stellen omgevingsvisie heeft betrekking op alle terreinen van de leefomgeving, waarbinnen groen dan ook een belangrijk onderdeel vormt.

Groen speelt bij dit alles een sleutelrol. De gemeente Velsen erkent dit en kiest ervoor om het groen een volwaardige plek te geven in het Velsens kleurenpalet. Als voorbeeld hiervan particpeert de gemeente in een onderzoek van Wageningen University & Research, naar de effecten van een groen op de gezondheid van mensen.

Met dit groenstructuurplan geeft de gemeente Velsen richting aan de gewenste en noodzakelijke ontwikkeling van de groene ruimte binnen haar grondgebied. Het vormt de uitwerking van de groene thema's uit het Collegeprogramma 'Velsen komt naar je toe!', waarin het college wil investeren in een groenere gemeente die zich aanpast aan de gevolgen van klimaatverandering.

Groene ruimtes kunnen daarbij het gehele Velsense duinlandschap betreffen, maar ook een stadspark, een wegberm of een individuele boom. In onderlinge samenhang vormen al deze ruimten een groene structuur, die de gemeente Velsen graag wil versterken.

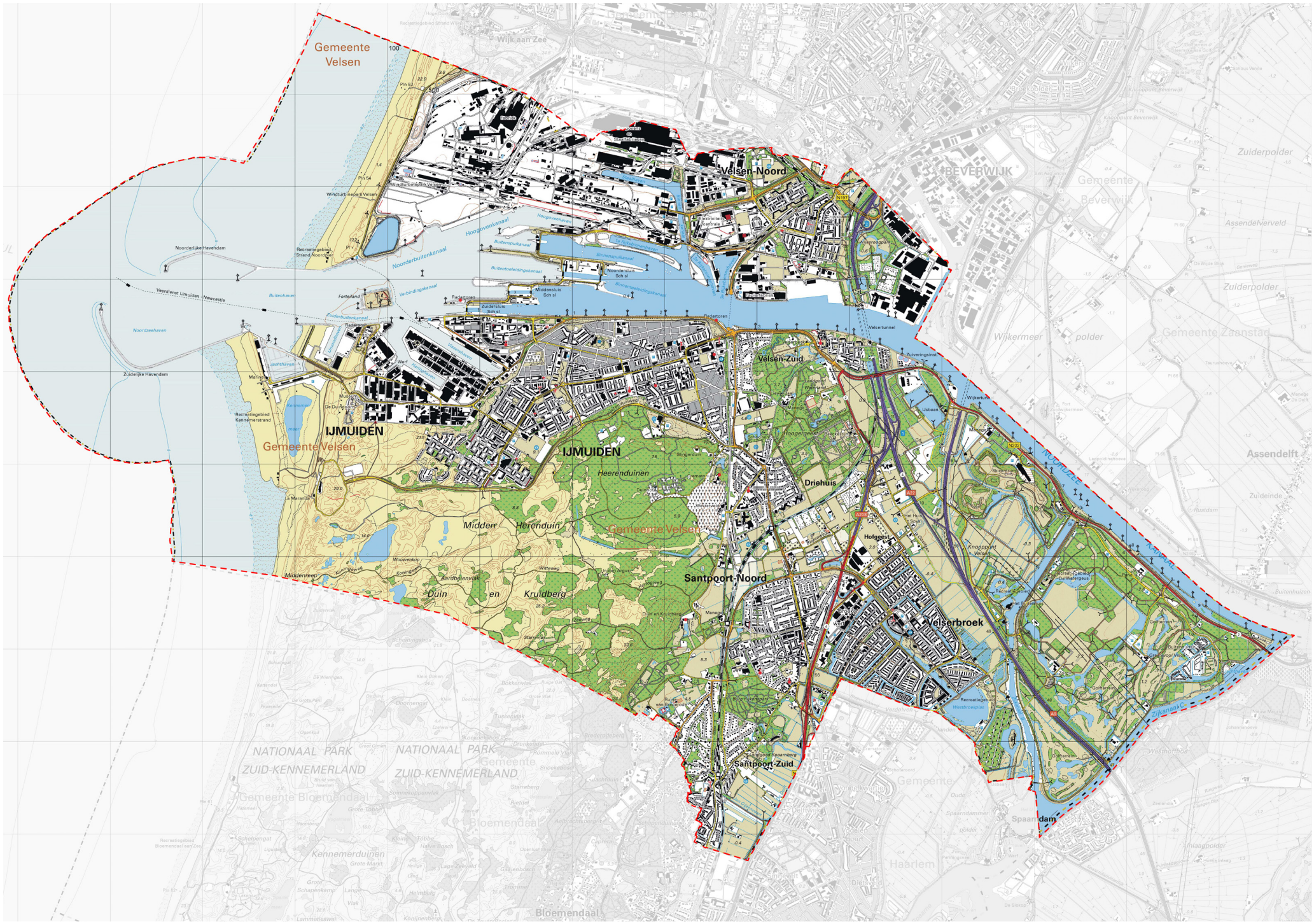
Met die ambitie als startpunt, vormt dit groenstructuurplan een thematische verdieping van de in de Structuurvisie (2016) beschreven ruimtelijke ontwikkelingsrichting.

Voor een succesvolle realisatie van de in dit groenstructuurplan gestelde doelen, is de gemeente afhankelijk van diverse partners. Geheel in lijn met de nieuwe omgevingswet, is dit groenstructuurplan dan ook niet alleen een leidraad maar vooral ook een uitnodiging aan partners en inwoners om mee te werken aan een prachtig groen Velsen!

Gemeente Velsen GSP 2030 (plangebied)

1.2 DE VELSENSE GROEN-STRUCTUUR

Stedelijke en groene ruimten bestaan in Velsen naast elkaar, in verschillende samenstellingen. In het duinlandschap staan natuurlijke en landschappelijke waarden centraal en is de mens te gast als recreant. In Spaarnwoude is het polderlandschap, een cultuurlandschap bij uitstek, sterk dienstbaar gemaakt aan het recreatieve gebruik.

In kernen als Driehuis en Santpoort-Noord en Sanpoort-Zuid is het groen sterk verweven met ruim opgezette woongebieden, wat zorgt voor een lommerrijke uitstraling. In IJmuiden neemt het groen een meer bescheiden plek in, tussen bebouwing in hogere dichtheden. Op bedrijventerreinen is het groen soms ver te zoeken, tussen steen, beton, asfalt en staal.

Zomaar enkele voorbeelden, die illustreren op welke manier het groen binnen Velsen aanwezig is en te ervaren is. Voorbeelden die aantonen dat de groenstructuur niet op elke plek even prominent is, in een aantal gevallen zelfs afwezig. Deze gaten in de groenstructuur verdienen aandacht.

Het gaat dan bijvoorbeeld om woongebied waar bewoners op korte afstand weinig groen tot hun beschikking hebben. Of om een belangrijke route door de gemeente, die veel beter zichtbaar kan worden door een duidelijke laanbeplanting. Gaten in de groenstructuur kunnen ook duiden op wegbermen die, anders ingericht of beheerd, voor planten- en diersoorten veel meer waarde kunnen hebben. Of ze vertegenwoordigen gebieden waar steen, beton en staal zo sterk de overhand hebben, dat de water- en temperatuurhuishouding niet goed kan worden gereguleerd.

1.3 DOEL EN OPBOUW GROEN-STRUCTUURPLAN

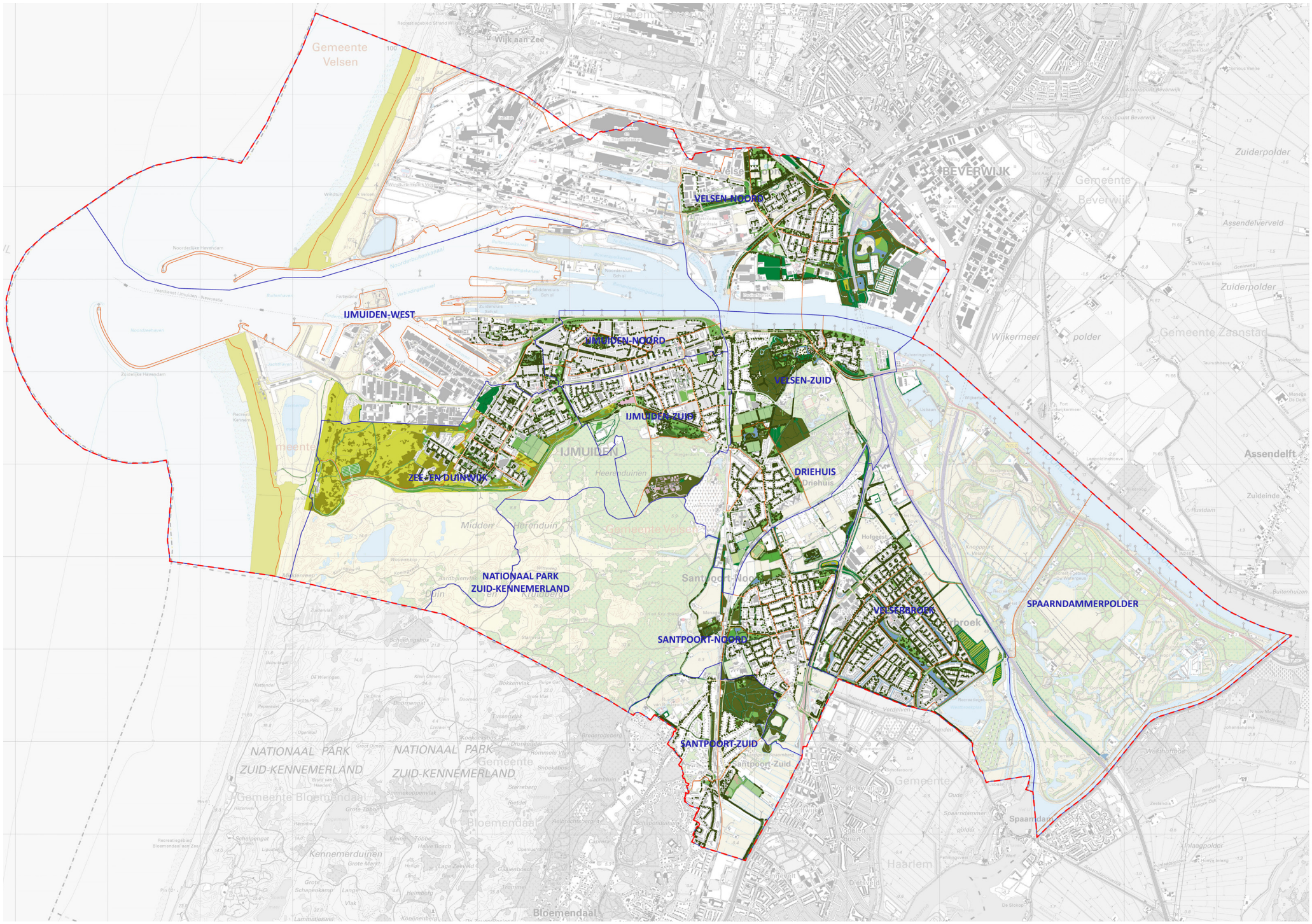
De gemeente Velsen heeft in de loop der tijd meerdere beleidskaders ontwikkeld voor de groene ruimte. Sommige van deze beleidskaders geven richting aan de lange termijn ontwikkeling van het landschap, andere gaan over het dagelijks beheer van het binnenstedelijk groen. Op zichzelf is elk van deze kaders van nut en praktisch toepasbaar. Wat tot nu toe echter ontbrak, is een samenhangende en inspirerende toekomstvisie op het groen. Een plan, waarin het groen in haar diverse verschijningsvormen in een samenhangende structuur wordt geplaatst. Een plan waarin, vanuit deze structuur geredeneerd, praktische handvatten worden gegeven aan de gewenste ontwikkelingsrichting.

Op termijn kan dit groenstructuurplan worden opgenomen in de omgevingsvisie en het omgevingsplan voor de gemeente Velsen, waarin onder de vlag van de Omgevingswet (naar verwachting van kracht in 2021) regels voor de fysieke leefomgeving worden ondergebracht.

Dit groenstructuurplan is opgesteld met het bovenstaande in gedachte. Het bestaat uit twee delen; een visie (deel A) en een afzonderlijk uitvoeringsplan (deel B). Het deel ‘visie’ beschrijft de groenstructuur zoals deze binnen de gemeente Velsen aanwezig is en formuleert daarnaast een duidelijke ambitie: welke groenstructuur willen we in de gemeente Velsen creëren? Wat moet deze groenstructuur voor Velsen doen? Door de bestaande situatie en de ambitie met elkaar te confronteren, ontstaat inzicht in de ontbrekende elementen, de eerder genoemde gaten in de groenstructuur.

Het uitvoeringsplan bestaat in de basis uit een pakket maatregelen, bedoeld om de groenstructuur in de gewenste richting te ontwikkelen. Deze maatregelen worden in beginsel ingedeeld in ‘beheersmaatregelen’ en ‘projecten’. Beheersmaatregelen worden periodiek uitgevoerd, conform een nader op te stellen beheersplan. Wanneer er sprake is van een éénmalige, planmatige ingreep, is de maatregel getypeerd als ‘project’.

In geval van projecten wordt daarbij nog een nader onderscheid gemaakt, al naar gelang er met het project een ontwerpopgave samenhangt. Een derde type maatregel in het uitvoeringsplan is getypeerd als ‘kans’. Dit betreft gesignaleerde, mogelijke ingrepen in de groenstructuur, die (nog) niet in de vorm van een concrete maatregel kunnen worden uitgekristalliseerd.

Bestaand groen in eigendom van de gemeente Velsen

1.4 HET GROENSTRUCTUUR-PLAN ALS BELEIDSKADER

Het opsommen van de zaken die ontbreken, vormt echter nog geen volwaardig plan met beleidsstatus. Beleid maken betekent immers ook: kiezen en prioriteren. Kiezen voor wat naar verwachting de grootste meerwaarde heeft, kiezen voor hetgeen haalbaar is en de beschikbare middelen daarvoor aanwenden. Vervolgens: prioriteren van maatregelen in de tijd. Dit betekent bijvoorbeeld voorrang geven aan maatregelen die voorwaardelijk zijn voor andere maatregelen. Of aan maatregelen die kunnen 'meeliften' met andere projecten.

Het benoemen en prioriteren van maatregelen hangt sterk samen met die delen van de groenstructuur, waar de gemeente Velsen zeggenschap over heeft. Meer concreet zijn dit de gebieden die zij in eigendom en beheer heeft en waar ze actief op kan ingrijpen via inrichtings- en beheersmaatregelen.

Er zijn echter ook plekken en gebieden binnen de (gewenste) groenstructuur, die de gemeente niet in beheer heeft. In die gebieden is de rol van de gemeente niet zozeer die van initiator, maar van regisseur, facilitator of aanjager. Welke rol de gemeente aanneemt en welke instrumenten zij kan inzetten, is per gebied maatwerk.

BELEIDSKADER COMPENSATIE

Naast het beleidskader dat met voorliggend groenstructuurplan wordt gevormd, biedt het groenstructuurplan specifiek beleid voor wat betreft de compensatie bij afname van bestaand groen en compensatie bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor beide aspecten zijn aanvullende spelregels opgesteld die in bijlage 1 (Groenclassificatie bestaand groen) en bijlage 2 (Groennorm bij ruimtelijke ontwikkeling) zijn opgenomen.

Groenclassificatie bestaand groen

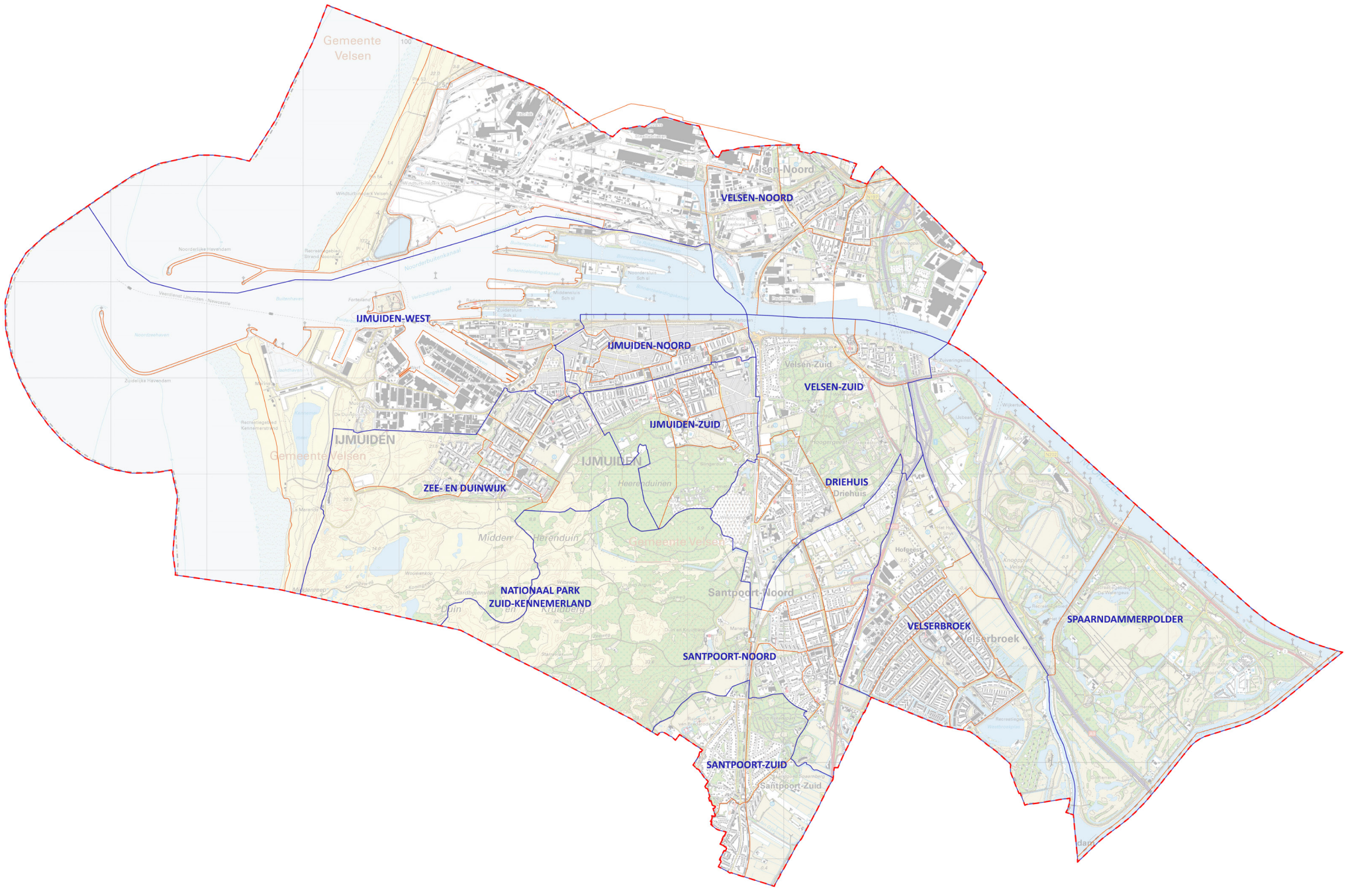
Om het bestaande groen binnen de gemeente te kunnen waarborgen is een zogeheten groenclassificatiekaart opgesteld. De groenclassificatiekaart geeft een overzicht van al het groen binnen de gemeente en dat ook daadwerkelijk eigendom is van de gemeente. Hieraan gekoppeld zijn spelregels voor compensatie opgesteld (zie bijlage 1).

Groennorm bij ruimtelijke ontwikkeling

Naast het behoud van bestaand groen wil de gemeente Velsen nieuw groen introduceren op die plaatsen waar ruimtelijke ontwikkelingen spelen binnen de gemeente. Door middel van het hanteren van een zogeheten groennorm met spelregels kan worden afgedwongen dat bij ruimtelijke ontwikkelingen het groen een volwaardige plaats krijgt (zie bijlage 2).

- Atletiek kunstbaan
- Beek
- Bodembedekkende heesters
- Bos
- Bosplantsoen
- Duinterrein-ruwgras
- Duinterrein met struweel
- Gazon
- Gazon met bollen
- Gevelplanten
- Gras sportvelden
- Gravel
- Hagen
- Kunstgras
- Paddenpoel
- Riet
- Ruiterpad
- Ruwgras
- Ruwgras Ecologisch
- Sierheesters
- Sloot
- Strand
- Vaste planten
- Vijver
- Wadi
- Bomen (gemeente)
- Bomen (monumentaal gemeente)

Legenda bestaand groen

Indeling in wijken en buurten binnen de gemeente Velsen

1.5 TOTSTANDKOMING

Het groenstructuurplan is in een drietal fasen tot stand gekomen: 1) een onderzoeksfase, 2) een ontwerpfase en 3) een vaststellingsfase.

ONDERZOEKSFASE

Binnen de onderzoeksfase is als eerste een feitelijke basisinventarisatie gemaakt van de bestaande groenstructuur en de afzonderlijke plannen en beleidsdocumenten die op het groen betrekking hebben. Hierbij is dankbaar gebruik gemaakt van de beschikbare data binnen de gemeente. Voorliggend groenstructuurplan is daarmee ook data gestuurd.

Vanuit de inventarisatie is een kansen- en knelpuntenkaart ontstaan, waarop voor het gehele plangebied is weergegeven welke ambities, kansen en knelpunten zijn gesignaleerd. Deze kaart vervulde de functie van discussieagenda.

Naast deze basisinventarisatie zijn gesprekken gevoerd met partijen die een rol hebben in het beheer of de ontwikkeling van de groenstructuur. Doel van deze gesprekken was zowel het informeren van deze partijen over het voorliggend proces als het doen van een snelle verkenning van de visie en het belang dat de respectievelijke gesprekspartners vertegenwoordigen.

In aanvulling op dit bronnenonderzoek is een ‘flitspeiling’ uitgevoerd, waarbij onder een groep van 853 inwoners van de gemeente Velsen is verkend op welke manier zij de hoeveelheid en kwaliteit van het groen in de gemeente beleven, welke keuzen de gemeente zou moeten maken en waar prioriteiten zouden moeten worden gelegd.

Tijdens een brainstormbijeenkomst op het gemeentehuis van Velsen is met een grote groep betrokkenen en geïnteresseerden gediscussieerd over de koers die binnen het groenstructuurplan wordt ingeslagen.

Daarbij is gediscussieerd aan de hand van een viertal thema’s, die samen een inhoudelijke leidraad vormen voor de visie. Ook is tijdens deze bijeenkomst een inventarisatie gemaakt van ideeën en suggesties, die bezoekers aandroegen.

Ter uitbreiding van de onderzoeksfase is voor twee specifieke deelgebieden een nadere gebiedsgerichte verkenning gedaan. Dit betreft het duingebied en Spaarnwoude. Voor deze aanvulling is gekozen, omdat deze twee robuuste landschapszones van grote invloed zijn op de Velsense groenstructuur, terwijl de gemeente nagenoeg geen actieve rol heeft in de inrichting en het beheer. In een tweetal workshops is voor beide gebieden, in nauw overleg met de respectievelijke beheerpartners, een gebiedsagenda opgesteld.
In deze gebiedsagenda is zo concreet mogelijk vastgelegd welke ontwikkelingsrichting partijen voor de gebieden voorstaan. Daarbij zijn zowel de gedeelde als de conflicterende doelstellingen verkend.

ONTWERPFASE

Op grond van de resultaten van de onderzoeksfase is de beoogde groenstructuur geschetst, waarbij op kern- en wijkniveau de structuur is uitgewerkt. Daar waar maatregelen worden beoogd om de structuur te realiseren of herstellen, zijn deze eveneens in kaart gebracht. Deze maatregelenkaart correspondeert met de lijst maatregelen die in het uitvoeringsplan zijn opgenomen.

VASTSTELLINGSFASE

Het groenstructuurplan is voorbesproken in de raadscommissie en in juli 2019 vastgesteld door de gemeenteraad van Velsen.

1.6 LEESWIJZER

DEEL A

Het groenstructuurplan bestaat uit twee delen. Deel A betreft het visiedeel, waarin de doelstellingen van het plan worden toegelicht, de beoogde groenstructuur wordt geschetst en, op deelgebied niveau, de structuur is uitgewerkt. De visiekaarten op zowel hoofd- als deelniveau zijn afzonderlijk in de verschillende hoofdstukken opgenomen. Voor de overzichtelijkheid is er één uitvouwblad opgenomen, waardoor het mogelijk is om bij iedere afzonderlijke kaart een zelfde legenda te tonen. Dit uitvouwblad is opgenomen in bijlage I.

DEEL B

Deel B vormt het uitvoeringsplan en is in een afzonderlijk rapport opgenomen. Dit bevat het pakket aan maatregelen dat in het kader van de in het groenstructuurplan opgenomen doelstellingen is geprogrammeerd. De maatregelen zijn geprioriteerd in de tijd en voorzien van een globale kostenraming.

Impressie van de brainstormbijeenkomst en de gebiedsverkenning in de gemeente

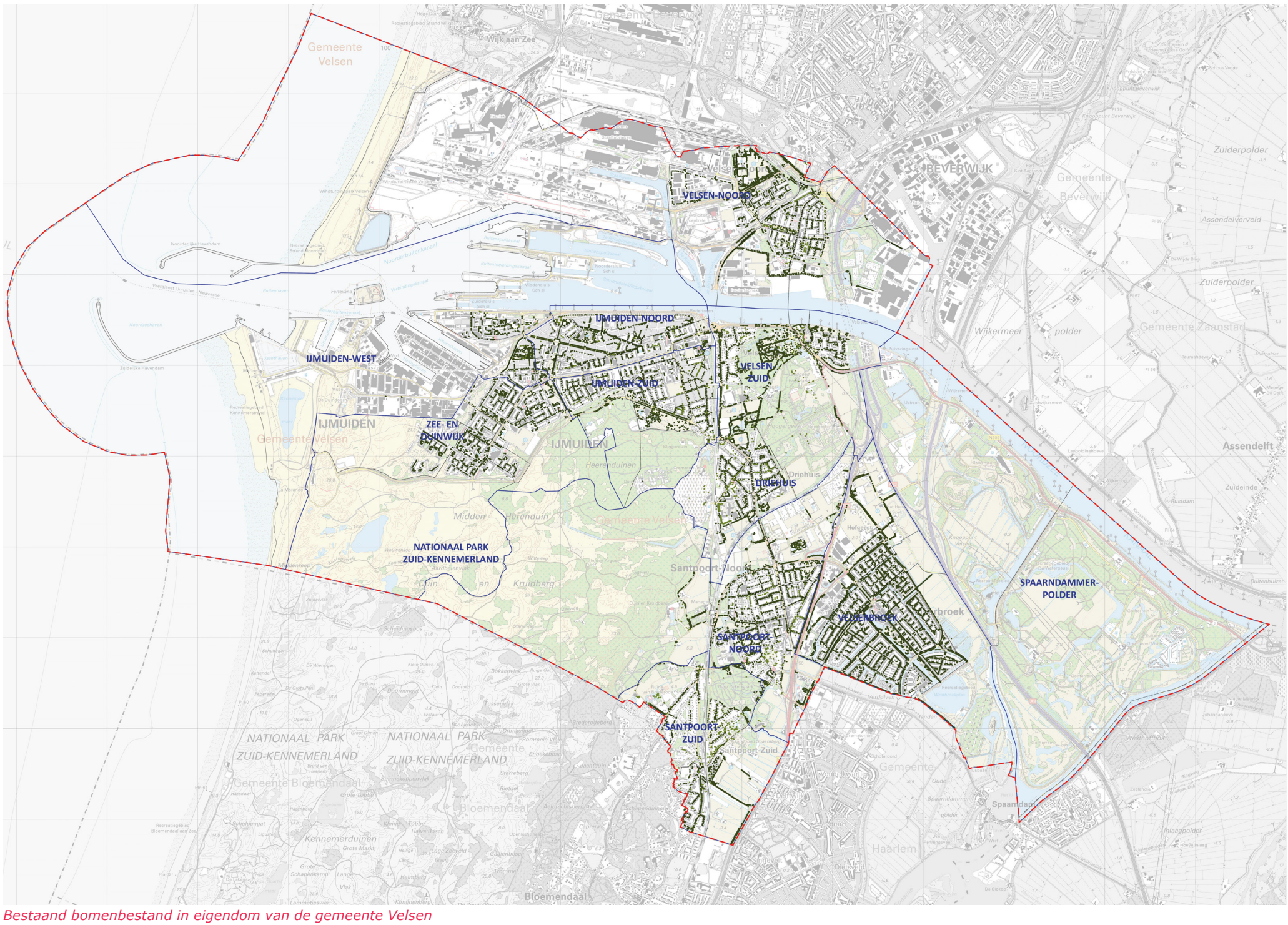
Groenstructuurplan Velsen

Velsen klimaatbestendig

GEMEENTE VELSEN

INVENTARISATIE & ANALYSE

Gemeente Velsen
Wijk aan Zee
BEVERWIJK
VELSEN-NOORD
IJMUIDEN-NOORD
IJMUIDEN-WEST
IJMUIDEN ZUID
VELSEN-ZUID
ZEE- EN DUINWIJK
IJMUIDEN
DRIEHUIS
NATIONAAL PARK ZUID-KENNEMERLAND
SPAARNDAMMER-POLDER
VELSENBROEK
SANTPOORT NOORD
SANTPOORT ZUID
Gemeente Beverwijk
Zuiderpolder
Assendelverveld
Assendelft
Gemeente Zaanstad
Gemeente Bloemendaal
Bloemendaal
Haarlem
Spaarndam
Noorderbuitenkanaal
Noorderluchtvaartdam
Veerdienst IJmuiden - Newcastle
Buitenhaven
Zuiderlaadkade
Zuiderkade
Zuiderlaadkanaal
Buitenschoonerdam
Buitenschoonerkanaal
Buitenschoonerkade
Buitenschoonerhaven
Buitenschoonerbrug
Buitenschoonersluis

2 INVENTARISATIE & ANALYSE

Tijdens de onderzoeksfase is een inventarisatie gemaakt van de elementen die van betekenis zijn voor het groenstructuurplan. Daarbij kunnen de volgende zaken worden onderscheiden:
→ Gebieds- en beleidsanalyse
→ Beheerpartners
→ Publieke opinie

Navolgend worden de uitkomsten van deze inventarisatie weergegeven.

2.1 GEBIEDS- EN BELEIDS-ANALYSE

GEBIEDSVERKENNING

Bij de start van het opstellen van de groenstructuurvisie heeft een gebiedsverkenning plaatsgevonden. Hierbij is de bestaande groenstructuur op hoofdlijn verkend, met enige nadruk op specifieke gebieden en plekken die van belang zijn als kans, knelpunt of 'goed voorbeeld'. Op de volgende pagina is hiervan een impressie weergegeven.

BELEIDSANALYSE

In de loop der tijd zijn er diverse beleids- en beheerkaders ontwikkeld, die in meer of mindere mate raken aan het landschap en de groenstructuur van de gemeente Velsen:

→ Gemeente Velsen: Structuurvisie Velsen (2016)
→ Gemeente Velsen: Masterplan 'De Rauwe Loper' (2017)
→ Gemeente Velsen: Strategische agenda 2020 (2017)
→ Regionaal Portefeuillehouderoverleg Ruimtelijke Ordening Zuid-Kennemerland en Velsen: concept Ontwikkelperspectief Binnenduinrand (2017)
→ Gemeente Velsen: Beheerplan duingebied IJmuiden (2017)
→ Provincie Noord-Holland: Visie bufferzone Amsterdam – Haarlem (2013)
→ Gemeente Velsen: Landschapsbeleidsplan gemeente Velsen (2009)
→ Gemeente Velsen: 'Ruimte voor groen' - groenbeleidsplan gemeente Velsen (2009)
→ Gemeente Velsen: Beleidsplan monumentale bomen (2013)
→ Gemeente Velsen: Bomenplan Velsen (2003)
→ Leidraad Landschap en Cultuurhistorie Provincie Noord-Holland (2018);
→ Beheer- en Ontwikkelingsplan (BOP) Nationaal Park Zuid-Kennemerland;
→ Beheerplan Buitenplaatsen Gemeente Velsen (concept);
→ Beheervisies afzonderlijke deelgebieden

Op regionaal niveau ondersteunen alle beleidskaders het behoud en de versterking van de robuuste landschappelijke basisstructuur van het duinlandschap, de binnenduinrand en Spaarnwoude. Deze is zowel op lokaal als regionaal niveau verankerd en beschermd in diverse structuurschetsen.
Het concept Ontwikkelperspectief Binnenduinrand zal op korte termijn ter vaststelling worden voorgelegd aan de colleges en raden van de deelnemende gemeenten.

Op het niveau van de gemeente Velsen geven de gemeentelijke beleidsstukken samen een duidelijke richting aan de gemeentelijke groenstructuur. Specifieke elementen binnen deze structuur (landgoederen, parken, het bomenbestand, specifieke routes) zijn daarbij aanvullend op een hoger detailniveau beschouwd.

Legenda bestaande bomen

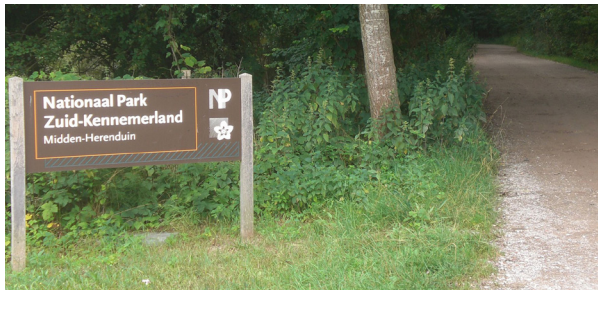
De belangrijkste conclusies uit de verkenning zijn vertaald in een **kansen- en knelpuntenkaart.** Op deze kaart zijn zowel de bestaande groenstructuur als gesignaleerde ambities, kansen en knelpunten weergegeven. De kaart is weergegeven op pagina 32-33.

2.2 BEHEERPARTNERS

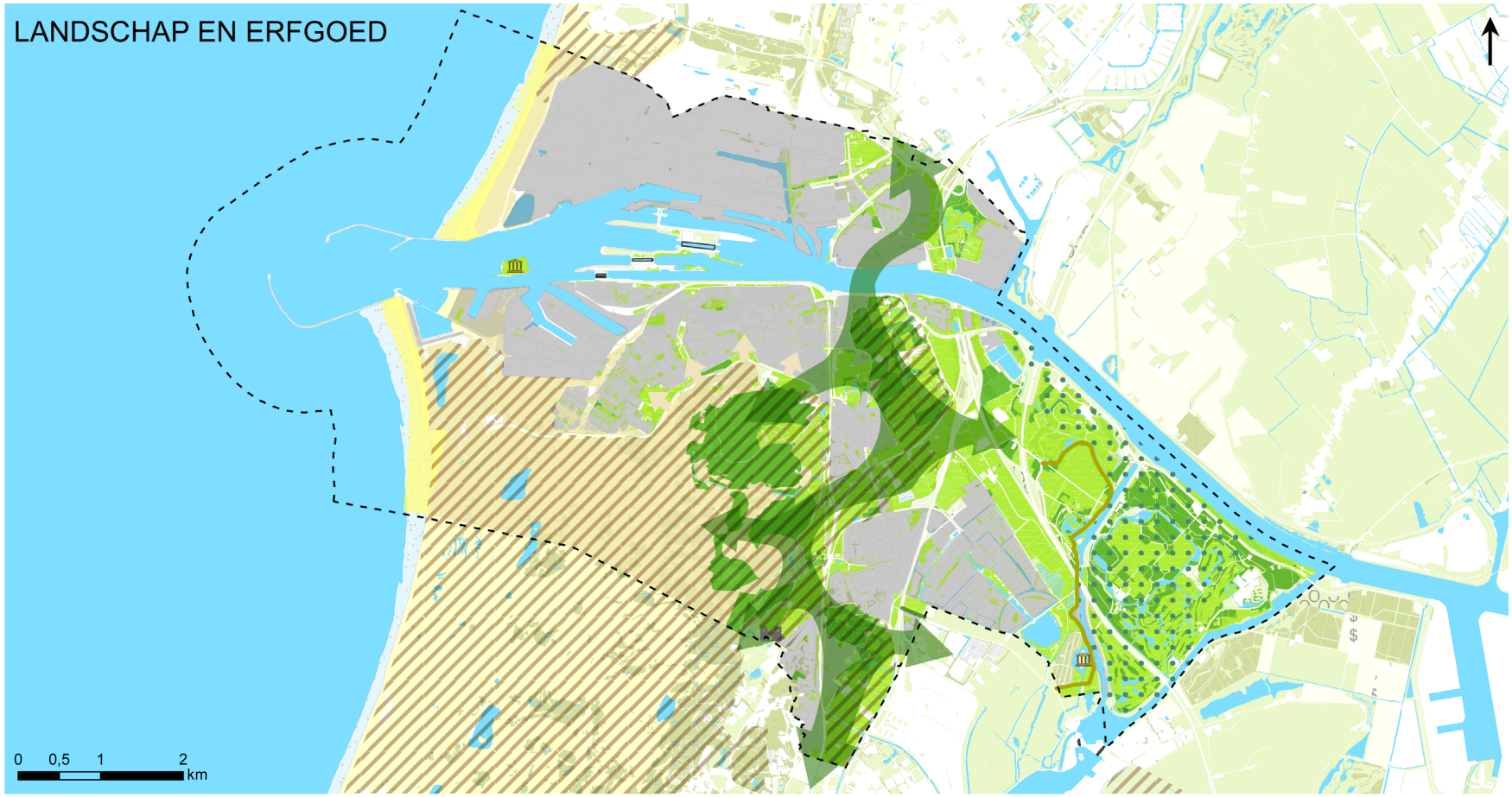
In een serie gesprekken met beheerpartners en andere belanghebbenden, is een gezamenlijk beeld geschetst van de gewenste ontwikkeling van de groenstructuur.
In dit verband zijn onder meer gesprekken gevoerd met diverse terrein beherende organisaties. In deze gesprekken is getracht bloot te leggen welke gedeelde visie er is op die delen van de groenstructuur die niet bij de gemeente Velsen in eigendom of beheer zijn.

Met name de in dit groenstructuurplan beschreven ambities voor het duingebied, Spaarnwoude en de binnenduinrand, zijn nadrukkelijk mede gebaseerd op de gesprekken die met de respectievelijke terrein eigenaren en -beheerders zijn gevoerd.

De uitwerking, voorbereiding en uitvoering van maatregelen die uit deze ambities voortkomen, zal ook in samenwerking met deze beheerpartners plaatsvinden. De manier waarop deze samenwerking wordt ingevuld, is daarbij telkens maatwerk.

Streefbeeld 'Landschap en erfgoed'
(BRON: Structuurvisie Velsen)

Streefbeeld 'Natuur'
(BRON: Structuurvisie Velsen)

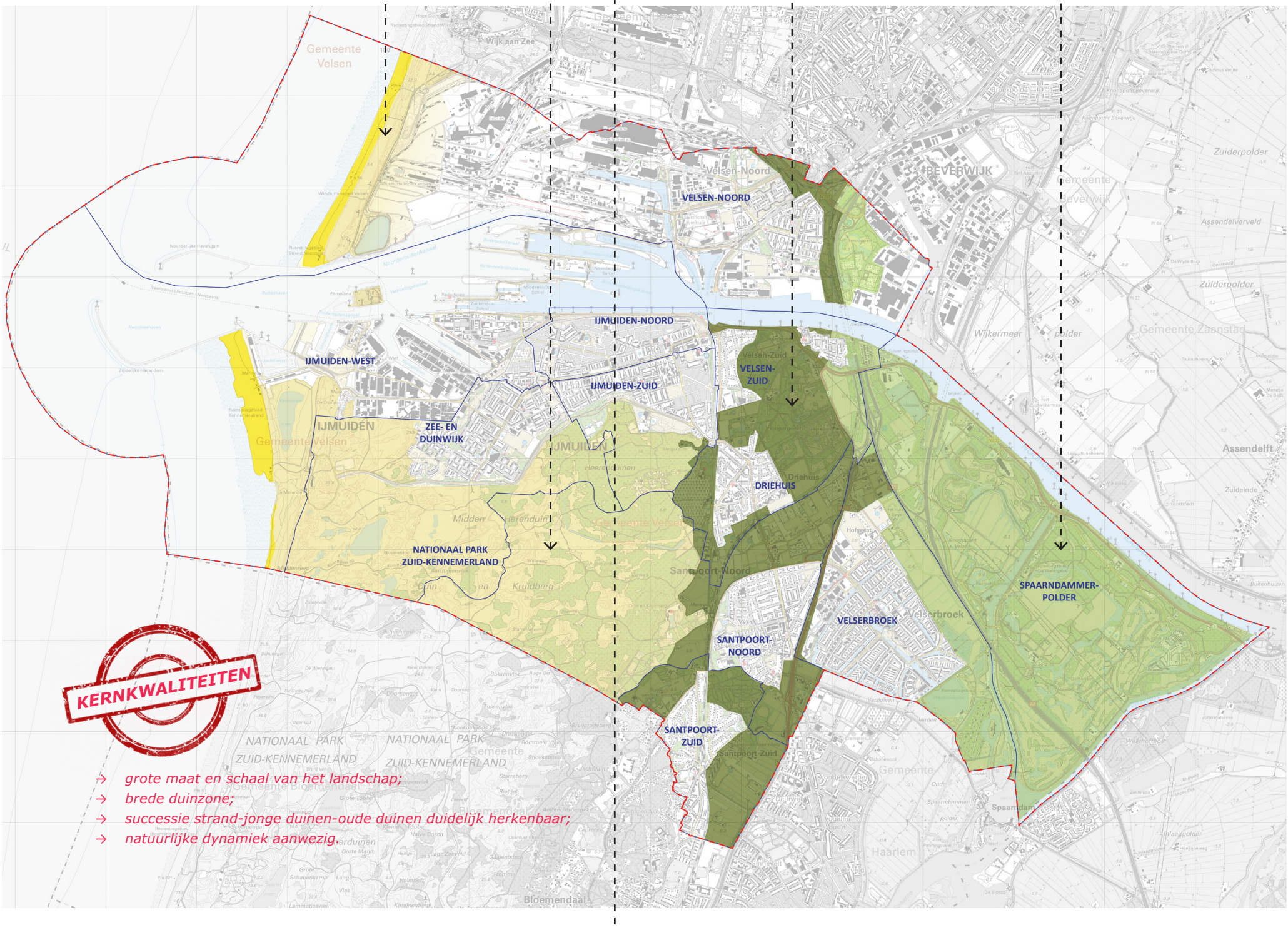
LEGENDA

- NNN / EHS grote wateren
- NNN / EHS bestaande natuur
- NNN / EHS nieuwe natuur
- ecologische verbindingszone
- opheffen ecologische barrières
- groenstructuur
- Natura2000
- Nationaal park
- gemeentegrens

STRAND **DUINEN** **BINNEN DUINRAND** **DROOGMAKERIJ (OER-IJ)**

Indeling in landschapstypen

KERNKWALITEITEN

- → *grote maat en schaal van het landschap;*
- → *brede duinzone;*
- → *successie strand-jonge duinen-oude duinen duidelijk herkenbaar;*
- → *natuurlijke dynamiek aanwezig.*

GEBIEDSVERKENNING STRAND EN DUINEN

Het strand en de paviljoens

Strandopgang, doorgang door de duinen

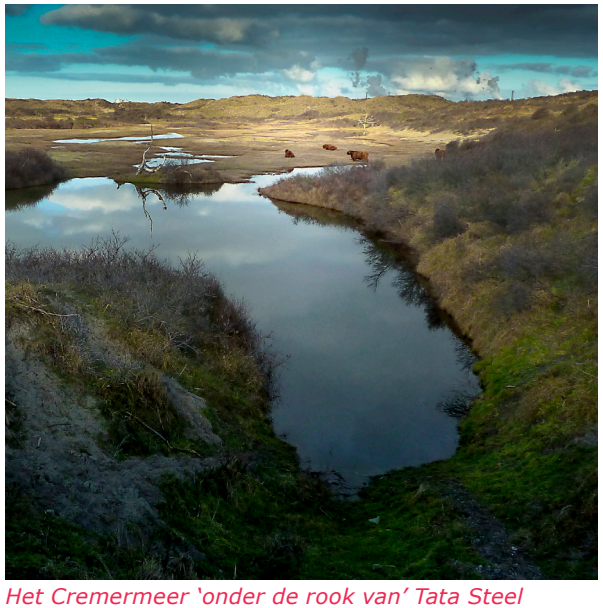

Het oorlogsverleden zichtbaar en beleefbaar gemaakt

Een leeg strand geflankeerd door de duinen

Hoge natuurwaarde in de duinen

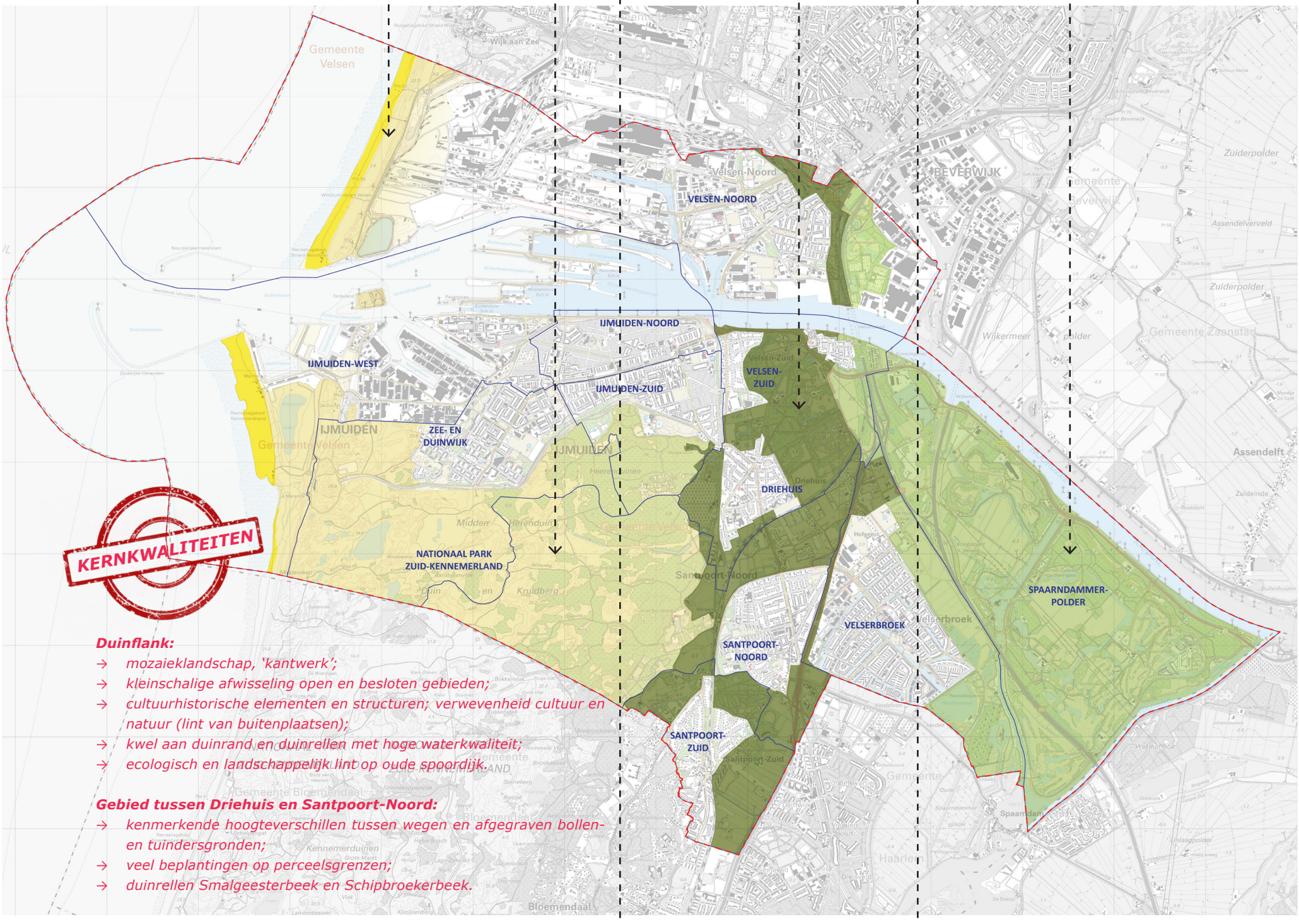

Grote grazers in de duinen

Zandverstuiving en duinvegetatie in de duinen

Het Cremermeer ‘onder de rook van’ Tata Steel

STRAND | DUINEN | **BINNEN DUINRAND** | DROOGMAKERIJ (OER-IJ)

Indeling in landschapstypen

Duinflank:

- → *mozaieklandschap, 'kantwerk';*
- → *kleinschalige afwisseling open en besloten gebieden;*
- → *cultuurhistorische elementen en structuren; verwevenheid cultuur en natuur (lint van buitenplaatsen);*
- → *kwel aan duinrand en duinrellen met hoge waterkwaliteit;*
- → *ecologisch en landschappelijk lint op oude spoordijk.*

Gebied tussen Driehuis en Santpoort-Noord:

- → *kenmerkende hoogteverschillen tussen wegen en afgegraven bollen- en tuindersgronden;*
- → *veel beplantingen op perceelsgrenzen;*
- → *duinrellen Smalgeesterbeek en Schipbroekerbeek.*

GEBIEDSVERKENNING BINNENDUINRAND

Herontwikkeling oever Bosbeek

Kansen voor waterberging (klimaatadaptatie) en het vergroten van biodiversiteit in Velsen-Noord

Zichtbaar en beleefbaar maken van water (duinrellen)

Openheid en zicht vanaf Spaarnberg, open buffer tussen Santpoort-Zuid en Haarlem (Delftwijk en Sinnevelt)

Verpaarding van het landschap

Combinatie van groen en historie (oude spoorlijn)

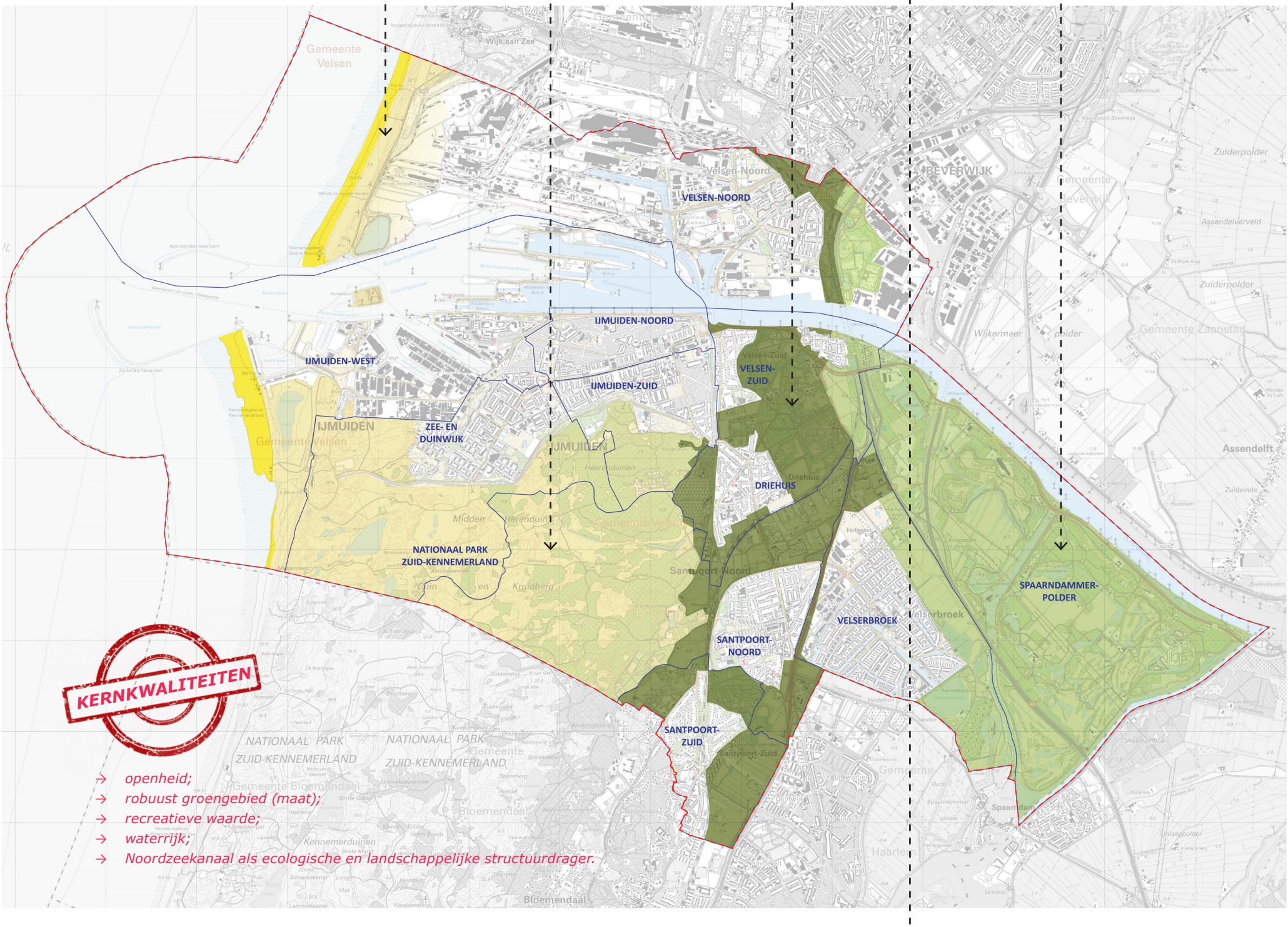

Rijkdom aan historische elementen, gebouwen en groen

Boerderij binnenduinrand met veel (kenmerkende) beplanting op het erf

Veel beplanting op percelen en perceelsgrenzen

STRAND DUINEN BINNEN DUINRAND DROOGMAKERIJ (OER-IJ)

Indeling in landschapstypen

KERNKWALITEITEN

- → *openheid;*
- → *robuust groengebied (maat);*
- → *recreatieve waarde;*
- → *waterrijk;*
- → *Noordzeekanaal als ecologische en landschappelijke structuurdrager.*

GEBIEDSVERKENNING DROOGMAKERIJ

Kansen voor verbinding van water in het Wijkeroogpark, maar tevens voor verbetering van monocultuur

Robuust groen en water in de polder

De polder als landschap voor recreatie

Onderdoorgang (o.a. Veerweg) biedt kansen voor verbeteren ecologische verbindingen

Opvallende snoeiwijze bij fietspad door Velserbroek (Galle Promenade), hetgeen voorkomt uit de boom-keuze die niet past bij de situatie en het profiel

Spaarnwoude als recreatiegebied met beheer- en onderhoudsachterstanden voor delen van het groen

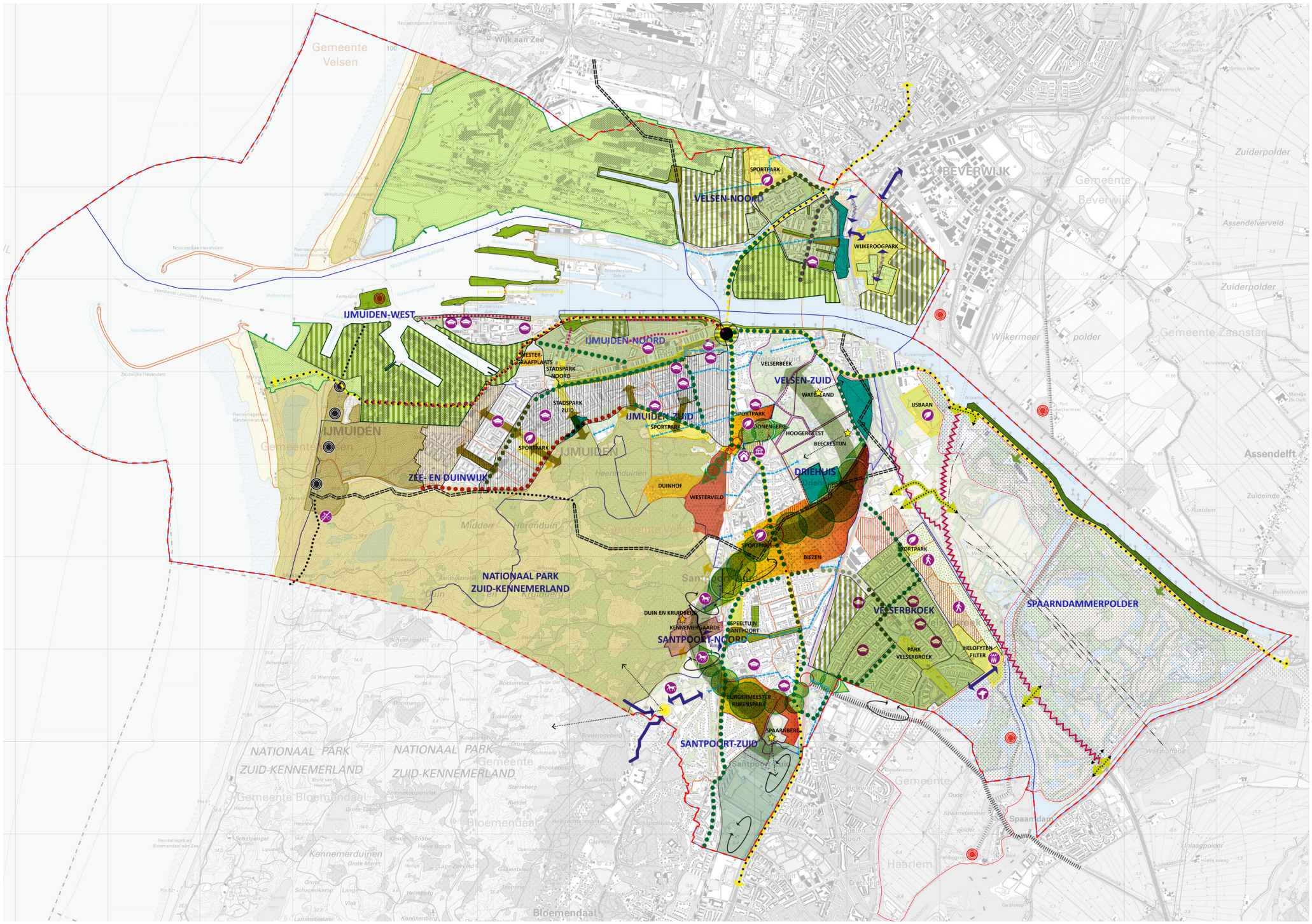
Zichtbaar oorlogsverleden als kans voor beleving cultuurhistorie en (openheid) landschap

Zichtbaar oorlogsverlden als onderdeel van de Stelling van Amsterdam, fort biedt kansen voor recreatie en natuur

Knotwilgen als bomenrij langs de Westlaan, passend bij het natte karakter van het gebied (nabij Westbroekplas)

Kansen- en knelpuntenkaart

Knelpunten

- Aantrekkelijke hoofdroute irt ontbreken laanbomenstructuur
- Hoofdlaanbomenstructuur irt hoofdroute (komt niet overeen)
- Barrière A9/A22
- Toegankelijkheid (beperkt)
- Knelpunt in verbinding
- Geen extra toegang duinen
- Historische duinrellen
- Stedelijke ontwikkeling (MRA)
- Disfunctioneren helofyten
- Ontbreken entree

Kansen

- Waterverbindingen
- Stedelijke waterberging
- Kans voor vernatting
- Stellingzone
- Stelling van Amsterdam
- Ruïne van Brederode
- Duitse stellingen
- Landfront
- Objecten hoogspanning (als elementen benutten)
- Vergroenen wijk/buurt/straat
- Goede verweving duin/kern
- Verweving duin/kern
- Verbinding duin/kern
- Kansen voor beleefbaar NZK
- Verbeteren groene wig/rand
- Behoud groene wiggen
- Vergroenen sluiscomplex
- Inzaaien braakliggende delen
- Vergroenen schoolplein
- Kansen voor recreatie
- Ontwikkelen entreezone
- Behoud openheid en zicht

Groene leefomgeving

- Toevoegen boomstructuur (ontbreken straatbomen)
- Spoorsloot activeren
- Samensmelten landgoederen
- Uitloopgebied ontwikkelen/ landschapstructuur versterken
- Landschapstructuur versterker
- Groene buffer creëren
- Wegberm + bloemrijk mengsel
- Variatie in groen (biodiversiteit
- Samenwerking versterken

Klimaat adaptatie

- Waterverbinding mogelijk?
- Wateroverlast in de kernen
- Vergroenen bedrijventerrein
- Gebiedseigen soortkeuze

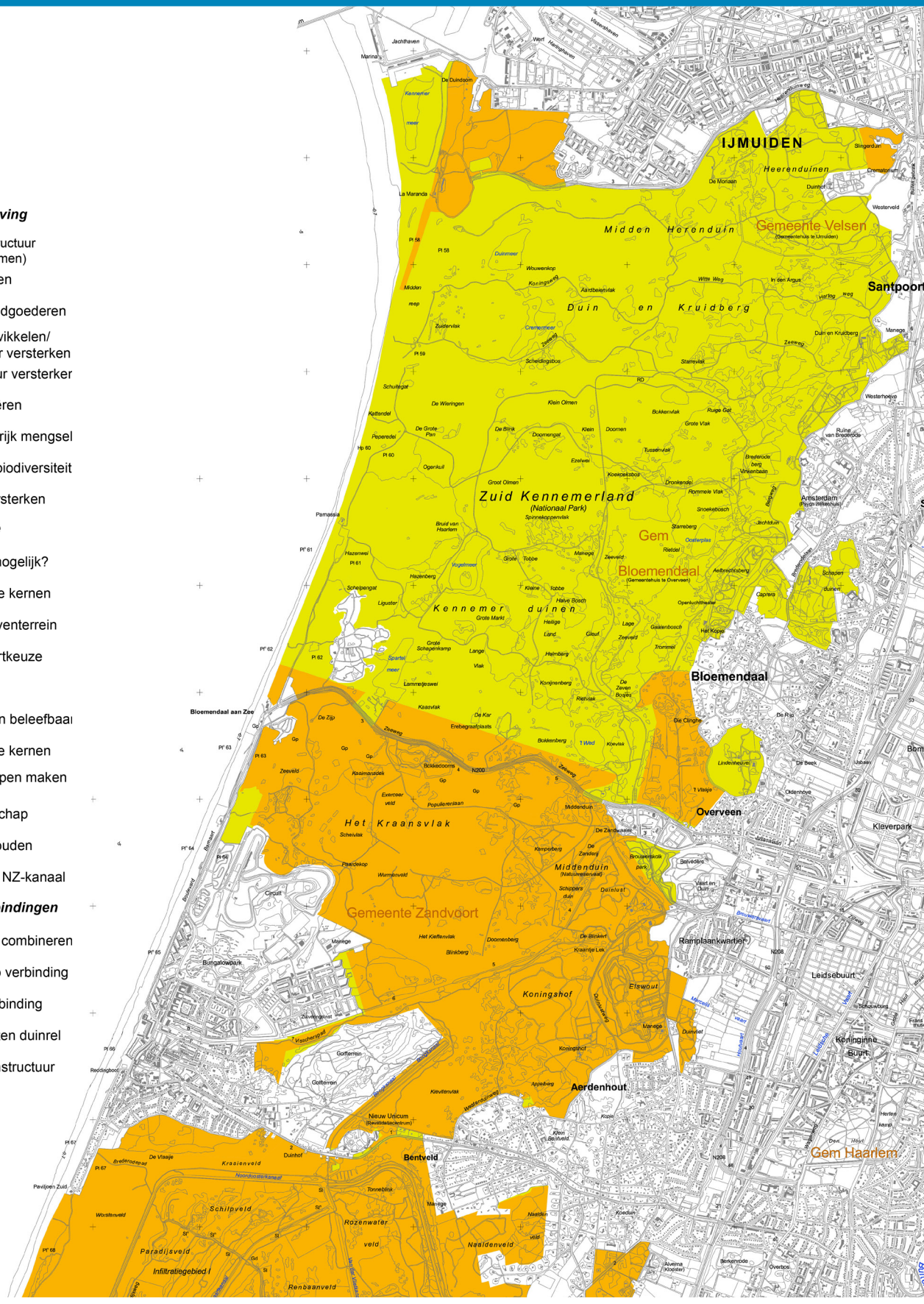
Landschap

- Zone landgoederen beleefbaa
- Wateroverlast in de kernen
- Nieuwe landschappen maken en versterken
- Verpaarding landschap
- Zichtlijnen open houden
- Beleefbaar maken NZ-kanaal

Ecologische verbindingen

- Water en ecologie combineren
- Nieuwbouw vs eco verbinding
- Doorsteek eco verbinding
- Herstel en aansluiten duinrel
- Doorgaande groenstructuur

Legenda kansen- en knelpuntenkaart

Natura2000-gebied Kennemerland-Zuid (BRON: Ministerie van LNV)

2.3 PUBLIEKE OPINIE

ENQUÊTE

In de vorm van een enquête (flitspeiling) is onder inwoners van de gemeente Velsen gepeild hoe zij 'het groen' in de gemeente ervaren. Uit deze peiling kwam naar voren dat het duinlandschap en het groen in eigen woonomgeving het meest prominent aanwezig zijn in de beleving van mensen.

Echter, in diezelfde eigen woonomgeving wordt groen relatief vaak gemist, met name in IJmuiden en Velsen-Noord. Ook de bedrijventerreinen worden ervaren als gebieden met te weinig groen. De hoofd(laan)bomenstructuur wordt over het algemeen als incompleet ervaren.

Overkoepelend wordt de hoeveelheid en de kwaliteit van het groen binnen de gemeente Velsen gemiddeld gewaardeerd. Daarbij moet worden aangetekend dat de waardering in IJmuiden en Velsen-Noord lager is en in Santpoort-Noord hoger.

Over het algemeen is men van mening dat de ecologische waarde van de groenstructuur verhoogd moet worden. Over de wijze waarop dit moet gebeuren, verschillen de meningen. Soms hangt dit samen met onvoldoende inzicht, soms met persoonlijke smaak. Een duidelijk gehoord signaal is echter wel dat de gemeente Velsen duidelijke prioriteiten moet leggen. Een euro kan immers maar één keer worden uitgegeven.

BRAINSTORMBIJEENKOMST

Tijdens een vrij toegankelijke en goed bezochte informatie- en brainstormbijeenkomst, is met aanwezigen gediscussieerd over de richting die met de Velsense groenstructuur moet worden ingeslagen. Dit heeft een groot aantal suggesties en ideeën opgeleverd, die zijn meegenomen in de ontwikkelde visie.

FLITSPEILING
Inloopavond#kennisdelen

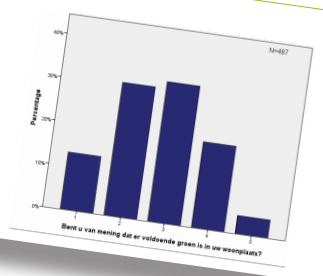
lle gebied als het gaat om groen
en door 24%

et 42%
t

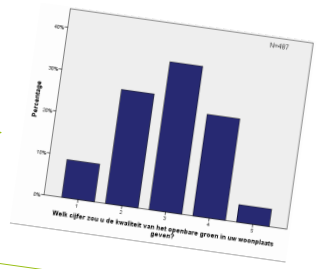
WAARDERING KWALITEIT & KWANTITEIT

De meningen over de kwaliteit van het openbaar groen zijn verdeeld. De grootste groep waardeert deze kwaliteit als gemiddeld (gemiddeld: 2,8 op een schaal van 5)

Hoogste waardering in Santpoort, laagste in Velsen-Noord en IJmuiden

FLITSPEILING
Inloopavond#kennisdelen

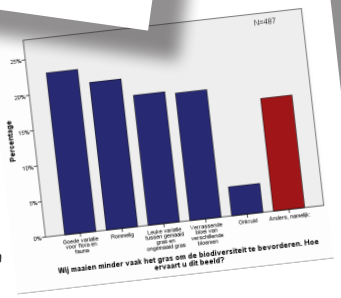

De meningen over de kwantiteit van het openbaar groen laten grosso modo hetzelfde beeld zien (gemiddeld: 2,7 op een schaal van 5)

Hoogste waardering in Santpoort, laagste in Velsen-Noord en IJmuiden

MINDER MAAIEN

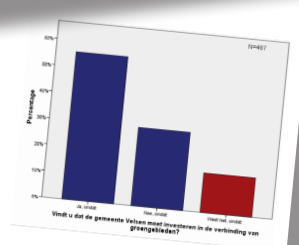
Minder maaien bevordert de biodiversiteit. Maar het zorgt ook voor een andere aanblik van het groen. De meningen hierover zijn zeer verdeeld

"Erg veel hondenpoep verder prachtig"
"Onduidelijk wat waar gedaan wordt"
"te veel snoeien van stuiken in één keer = kaalslag en doe stukken van 5 á 6 meter om de twee jaar"
"Heel goed, volhouden en uitbreiden"
"In bermen mooi, tussen de tegels niet."
"Rommelig en op sommige plaatsen zelfs verkeersgevaarlijk, omdat het je uitzicht beperkt"
"?? Er wordt elke week gemaaid Velserbroek"
"Niet opgevallen"

INVESTEREN IN HET VERBINDEN VAN GROENGEBIEDEN

Een meerderheid vindt dat de gemeente moet blijven investeren in de verbinding van groengebieden. Voorstanders wijzen op het belang daarvan voor flora en fauna, maar ook voor de kwaliteit van onze eigen leefomgeving

Anderen zijn van mening dat het verbinden niet zoveel toevoegt. Bijvoorbeeld omdat elke plek z'n eigen identiteit heeft en beter in die afzonderlijke plekken kan worden geïnvesteerd. Of omdat men de ecologische meerwaarde betwijfeld.

Ook vindt een aantal respondenten dat er belangrijker zaken zijn waar de gemeente zich op zou moeten richten en in zou moeten investeren. De prioriteiten zouden anders moeten worden gelegd.

WAT GEVEN RESPONDENTEN DE GEMEENTE MEE?

"Behoud zoveel als mogelijk is het oude."

"Beter onderhoud van het huidige groen, zie de jongens van de groenvoorziening steeds minder."

"Denk aan de mensen in de buurt en informeer hoe zij het graag zien"

"Duidelijkheid. Uitleg bestaande groen en hoe verbeteren leefbaarheid in stedelijk gebied. Een beleid dat je aan je kinderen kan uitleggen. Als dat niet lukt is het een slecht beleid."

"Handhaven maar niet gaan overdrijven"

"Ik ben al heel dankbaar voor de natuur in IJmuiden"

"leg uw oor te luister tijdens bijeenkomsten zoals bij het wijkplatform"

"Kijk ook in de oude wijk. Als wij iets zeggen is het geld op. De verdeling moet dus anders"

FLITSPEILING
Inloopavond#kennisdelen

"Investeer in kwaliteit van het bestaande groen ipv uitbreiden"

"Meer groen, maar houd het ook goed bij. In Velserbroek bijvoorbeeld is al het groen omringd door onkruid"

"Rekening houden met vervuiling en overlast van geluid. Bomen isoleren geluid en houden enige fijnstof en vervuiling"

"Onderhoud door gedegen mensen, verbetering van Wijkeroogpark, correctie van de slechte paden, die van het begin af niet goed waren."

"Wat meer kleuren/Bloemen en meer bomen terugplaatsen na verwijderen."

"Zorg ook voor verrassend groen nabij scholen, zodat ook de jeugd hiervan iets mee krijgt."

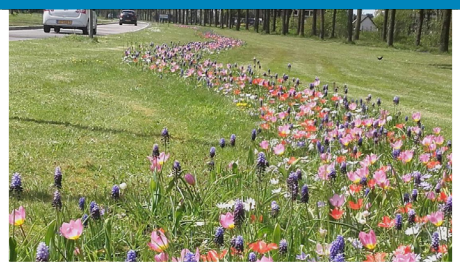
Groenstructuurplan Velsen

Velsen klimaatbestendig

GEMEENTE VELSEN

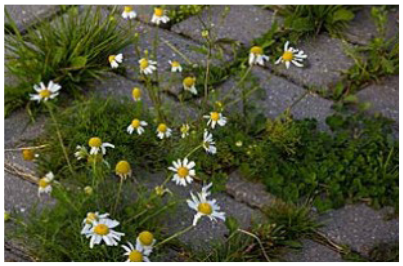
VISIE

3 VISIE

3.1 ALGEMEEN: DE WAARDE VAN GROEN

Groen is onmisbaar voor een prettige leefomgeving, voor zowel mensen als dieren. Het zorgt niet alleen voor een vriendelijker aanblik van de gebouwde omgeving, maar verbetert ook het leefklimaat. Bovendien, en niet in de laatste plaats, geeft groen de gebouwde omgeving een herkenbaar gezicht.

In ruimtelijk opzicht kan groen voor structuur, samenhang en herkenbaarheid zorgen. Bijvoorbeeld door grote, markante bomen die plekken markeren, of door laanbeplanting die doorgaande routes begeleidt. Groene gebieden kunnen een afschermende werking hebben of juist gebieden met elkaar verbinden.

Openbaar, toegankelijk groen kan voor mensen een belangrijk verlengstuk van hun woning vormen. Een plek waar men een ommetje kan maken, elkaar kan ontmoeten of waar kinderen kunnen spelen. Groen stimuleert naar buiten gaan, nodigt uit tot bewegen en heeft op die manier een meerwaarde voor onze gezondheid en ons welzijn. Groen levert een bijdrage om jongeren op gezond gewicht te brengen (JOGG).

In ecologisch opzicht vormt groen voor veel diersoorten een basisvoorwaarde. Groen biedt nest- of schuilgelegenheden; doorgaande groene structuren bieden de mogelijkheid tot verplaatsing. Binnenstedelijk groen is in dit verband van meerwaarde. Is het niet als verbindingsroute door stedelijk gebied heen, dan wel als ‘oase’ te midden van overige, stedelijke functies.

De ecologische waarde van binnenstedelijk groen is echter niet vanzelfsprekend. Een plantsoen dat alleen maar uit regelmatig gemaaid gras bestaat, vertegenwoordigt weinig ecologische waarde. Het is dan ook zaak dat er wordt gewerkt aan soortenrijkdom ofwel biodiversiteit, waarbij monoculturen zoveel mogelijk worden vermeden. Meer biodiversiteit zorgt voor meer stabiliteit en robuustheid in het ecologisch systeem.

De gemeente Velsen zet hier op in met maatregelen en projecten die zij zelf in gang kan zetten, maar heet ook initiatieven van derden van harte welkom. Daarbij kan worden gedacht aan de inbedding van een bijenlint in de groenstructuur of ‘adopteer-een-boom’ initiatieven als de Velser kers. Velsen is een bijvriendelijke gemeente. Een bijenlint is een aaneenschakeling van initiatieven of groenvakken of zelfs gebieden ter bevordering van de overlevingskansen van de bij. Bij aanplant van bomen en het ontwikkelen van een boomstructuur, maar ook bij andere vormen van nieuwe beplanting, moet voldoende variatie worden aangebracht in de soorten. Bij laanbeplantingen is in principe wel het uitgangspunt dat deze bestaan uit één boomsoort. De variatie kan dan bijvoorbeeld gezocht worden in onderbegroeiing Variatie in soorten is gunstig voor flora en fauna en maakt deze minder kwetsbaar voor ziekten en plagen.

Niet in de laatste plaats speelt groen een belangrijke rol bij het mee bewegen met het veranderend klimaat. Alle maatregelen die we nemen in het kader van dat mee bewegen, noemen we ‘klimaatadaptatie’. Twee belangrijke verschijnselen die met het veranderend klimaat samenhangen, zijn een toename van het aantal extreme neerslagpieken en een verhoging van de gemiddelde temperatuur. De groenstructuur speelt in beide gevallen een belangrijke rol bij het opvangen daarvan.

Waar steen en beton geen water of warmte kunnen opnemen, kan groen dit wel en voor schaduw en verkoeling zorgen. Enkele bomen kunnen al een groot verschil maken. Tevens zetten bomen en planten schadelijke CO2 om in zuurstof, waarmee tegenwicht wordt geboden aan de CO2 uitstoot die klimaatverandering veroorzaakt. Groen levert een positieve bijdrage aan de verbetering van de luchtkwaliteit door filtering van fijnstof.

Kortom: we kunnen niet zonder groen, het is iets waar we zuinig op moeten zijn en waarin we moeten investeren. Dat doen we niet zomaar lukraak, maar aan de hand van een duidelijk beeld van de (hoofd)groenstructuur die we voor ogen hebben.

Deze hoofdgroenstructuur beschermen we via groenclassificatiekaarten, normen voor groencompensatie bij stedelijke ontwikkeling en in principe geen bebouwing buiten ‘bestaand bebouwd gebied’ (alleen ruimte-voor-ruimte).

GSP 2030

“**AMBITIE** *We werken binnen de gemeente Velsen aan een groenstructuur die op straat herkenbaar en voelbaar is. Een structuur die je vertelt wat logische routes zijn. Groen dat je vertelt dat de gemeente Velsen op de overgang tussen zee en polderland ligt. Waar nu IJmuiden ligt, daar waren immers ooit duinen. En Spaarnwoude was ooit water. Dat is een bijzonder verhaal dat we onder meer via de groenstructuur willen vertellen.*

De groenstructuur moet daarnaast in praktische zin bijdragen, voor iedereen die in Velsen woont of werkt. We streven ernaar dat groen zoveel mogelijk voor iedereen bereikbaar en toegankelijk is. Groen om te kunnen spelen, groen om in te bewegen, groen om elkaar te ontmoeten. Zeker waar we dichter op elkaar wonen en waar grote tuinen geen vanzelfsprekendheid zijn, is dit van belang. Daar waar eigenlijk geen ruimte voor groen is, gaan we zoeken naar creatieve oplossingen.

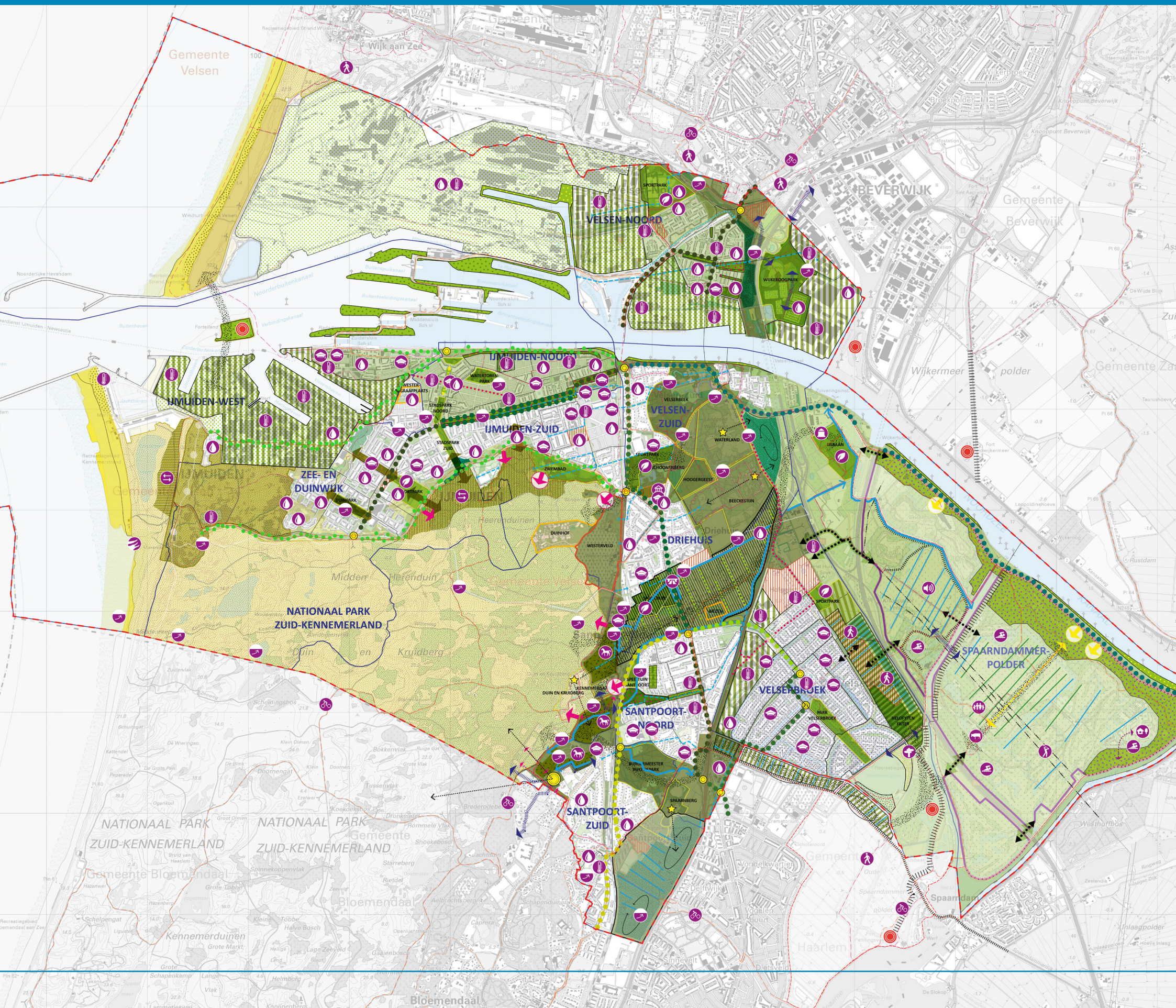
We streven daarbij naar een groenstructuur die bijdraagt aan een veilig, prettig en gezond leefklimaat, voor mens en dier. Dit betekent dat we bij de inrichting en het beheer van de groene ruimte onszelf altijd afvragen of we alle kansen benutten. Bijvoorbeeld kansen om natuurwaarden te vergroten. Kansen om de hemelwateropvang te verbeteren of voor verkoeling te zorgen.

In de gemeente Velsen ligt al een heel mooie basis voor de groenstructuur zoals we die voor ogen hebben. Maar we zijn er nog niet. De komende jaren gaan we aan de slag met gerichte maatregelen, die ertoe bijdragen dat de groenstructuur meer en meer aan onze ambitie voldoet. Daarbij zullen we moeten kiezen, we kunnen immers niet alles tegelijk. In de keuzen die we maken, streven we naar een zo efficiënt mogelijke inzet van middelen en zoeken we naar kansen om werk met werk te maken.

De gemeente kan dit alles niet alleen. Voor het realiseren van de groenstructuur zoals we die voor ons zien, willen we samenwerken met tal van partners. Dit kunnen terrein- of gebiedsbeheerders zijn, maar ook particulieren en ondernemers. De manier waarop we samenwerking vormgeven, bepalen we samen en is telkens maatwerk.”

Groenstructuurplan Velsen

Velsen klimaatbestendig

Legenda visie groenstructuur

Structuurdragers

- Robuuste hoofdgroenstructuur met variatie per segment
- Route met natuurlijk karakter duinen
- Secundaire groenstructuur
- Schakel in hoofdstructuur
- Duinrel/sloot behouden, versterken en verbinden met wateren
- Waterverbinding maken
- Linie dijk
- Dijken
- Kansen voor beleving Stellingzone
- Forten Stelling van Amsterdam
- Ruïne van Brederode
- Duitse stellingen
- Behoud/herinrichting park/groen
- Behoud/versterken buitenplaats
- Historische eenheid buitenplaats
- Behoud begraafplaats (gemeente)
- Behoud begraafplaats
- Spaarnwoude (actief/intensief)
- Spaarnwoude (educatie/extensief)
- Woningbouwlocatie
- Entree zichtbaar maken
- Verbinding creëren met Zorgvrij
- Verbindingen/entree verbeteren
- Onderzoek naar mogelijke entrees
- Zoeken naar verbinding duingebied
- Zichtbaarheid entree verbeteren
- Behoud openheid en zicht
- Zichtlijnen creëren en/of behouden

Groene leefomgeving

- Verweving duin/kern
- Vergroenen schoolplein
- Kwaliteitsimpuls groenzone
- Vergroenen wegberm (biodiversiteit)
- Beleefbaar maken Noordzeekanaal
- Meer variatie in groen (biodiversiteit)
- Behoud groene gebieden
- Vergroenen/ontstenen (stoep & tuin)
- Onderzoeken verbinding parken
- Groen en blauw raamwerk
- Vergroenen bedrijventerreinen

Klimaatadaptatie

- Hittestress spots/gebieden
- Wateroverlast spots/gebieden
- Kwelgebieden
- Onderzoeken mogelijkheden herstel historische duinrel of waterberging
- Spoorsloot activeren
- Kans voor vernatting/waterberging

Beleving (Velsens) landschap

- Landschap droogmakerij (Oer-IJ)
- Landschap binnen duinrand
- Landschap duinen+Natura 2000
- Landschap strand+duinontwikkeling
- Zonering (recreatie) strand
- Toegankelijkheid vergroten
- Natuur beschermen met uitruil
- Landschappelijk raamwerk creëren
- Schraal duingrasland ontwikkelen
- Behoud open veenweide landschap

Ecologisch raamwerk

- Brakke natuur ontwikkelen/vernatting
- Eclogische verbinding (stapstenen)
- Doorsteek met eco-verbinding
- Natuur en rustzijde Westbroekplas
- Vergroenen sluiscomplex
- Inzaaien braakliggende delen
- Perceelrandbeheer (biodiversiteit)
- Peilbeheer en natuurlijke oevers
- Biodiversiteit sportvelden vergroten
- Onderzoeken vergroenen spoorviaduct

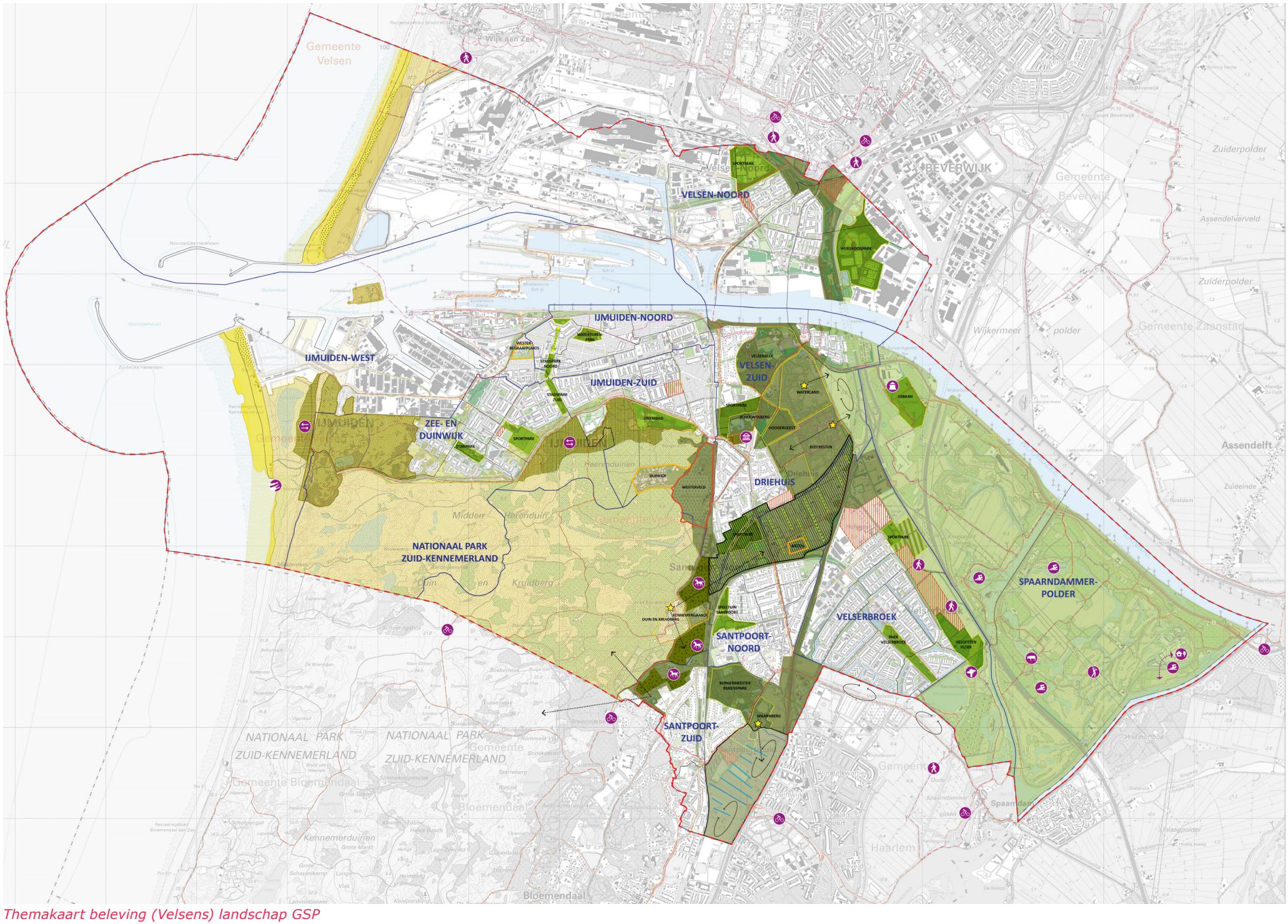
Algemeen

- Kerf in duin behouden en beschermen
- Zwemwater verbeteren en toewijzen
- Verpaarding landschap tegengaan
- Samenwerking museum versterken
- Stedelijk uitloopgebied
- Kansen recreatieve verbindingen
- Golfterrein
- Wandelroutes
- Fietsroutes

Visie groenstructuur gemeente Velsen

Algemeen

- Kerf in duin behouden en beschermen
- Zwemwater verbeteren en toewijzen
- Verpaarding landschap tegengaan
- Samenwerking museum versterken
- Stedelijk uitloopgebied
- Kansen recreatieve verbindingen
- Golfterrein
- Wandelroutes
- Fietsroutes

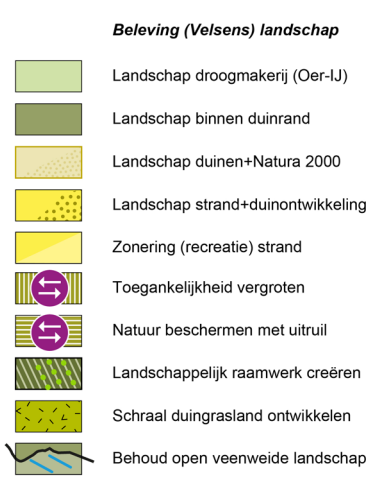

Themakaart beleving (Velsens) landschap GSP

Gebiedseigen beplanting om het onderliggende landschap beleefbaar te maken

3.2 AMBITIE

De groenstructuur binnen de gemeente Velsen staat ten dienste van iedereen die in de gemeente woont, werkt, recreëert of verblijft. De visie op de gewenste ontwikkeling van deze groenstructuur start dan ook met de vraag: "Wat moet de groenstructuur voor Velsen doen?" Met deze vraag als startpunt is een visie ontwikkeld, die uitgaat van een viertal speerpunten:

1. Het versterken van de **beleving van de Velsense landschappen,** zowel binnen als buiten stedelijk gebied;
2. Het zo goed mogelijk waarborgen van een **groene leefomgeving** binnen het stedelijk gebied;
3. Het verhogen van de **ecologische waarde** van de groenstructuur;
4. Het benutten van de groenstructuur bij het realiseren van een **klimaatadaptieve** gemeente.

Hierna wordt deze visie uiteengezet en vertaald naar een beschrijving van de beoogde groenstructuur. Daarbij wordt een indeling gehanteerd in de beoogde *hoofdstructuur* en de ruimtelijke inpassing van de structuur in de afzonderlijke *deelgebieden*.

3.2.1 BELEVING (VELSENS) LANDSCHAP EN STRUCTUURDRAGERS

Elk landschap heeft herkenbare structuurdragers. Markante plekken die je vertellen waar je bent. In de gemeente Velsen zijn structuurdragers aanwezig in de vorm van infrastructuur en (industriële) bebouwing, maar ook in de vorm van cultuurhistorische elementen als dijken en waterlopen.

De groenstructuur dient hier voldoende tegenspel te kunnen bieden. Dit bereiken we door in de groenstructuur in te zetten op:

→ Behoud, versterking en herintroductie van het onderliggend (Velsens) landschap;
→ Consequente en herkenbare groene begeleiding van betekenisvolle routes.

BELEVING (VELSENS) LANDSCHAP

De robuuste Velsense landschappen binnen de gemeente worden beschermd en waar mogelijk versterkt. Kenmerkend voor Velsen is de opbouw is stroken van verschillende landschapstypen evenwijdig aan de kust. Het Groenstructuurplan zet in op het behouden en versterken van de kernkwaliteiten en daarmee van de identiteit van de verschillende landschapstypen. Dit betreft het duinlandschap in het westen, Spaarnwoude in het oosten en het landschap van de binnenduinrand daartussen. Samen vormen deze de onderliggende basislaag en groene contramal tussen dorpen en infrastructuur.

Belangrijke uitgangspunten zijn dat:

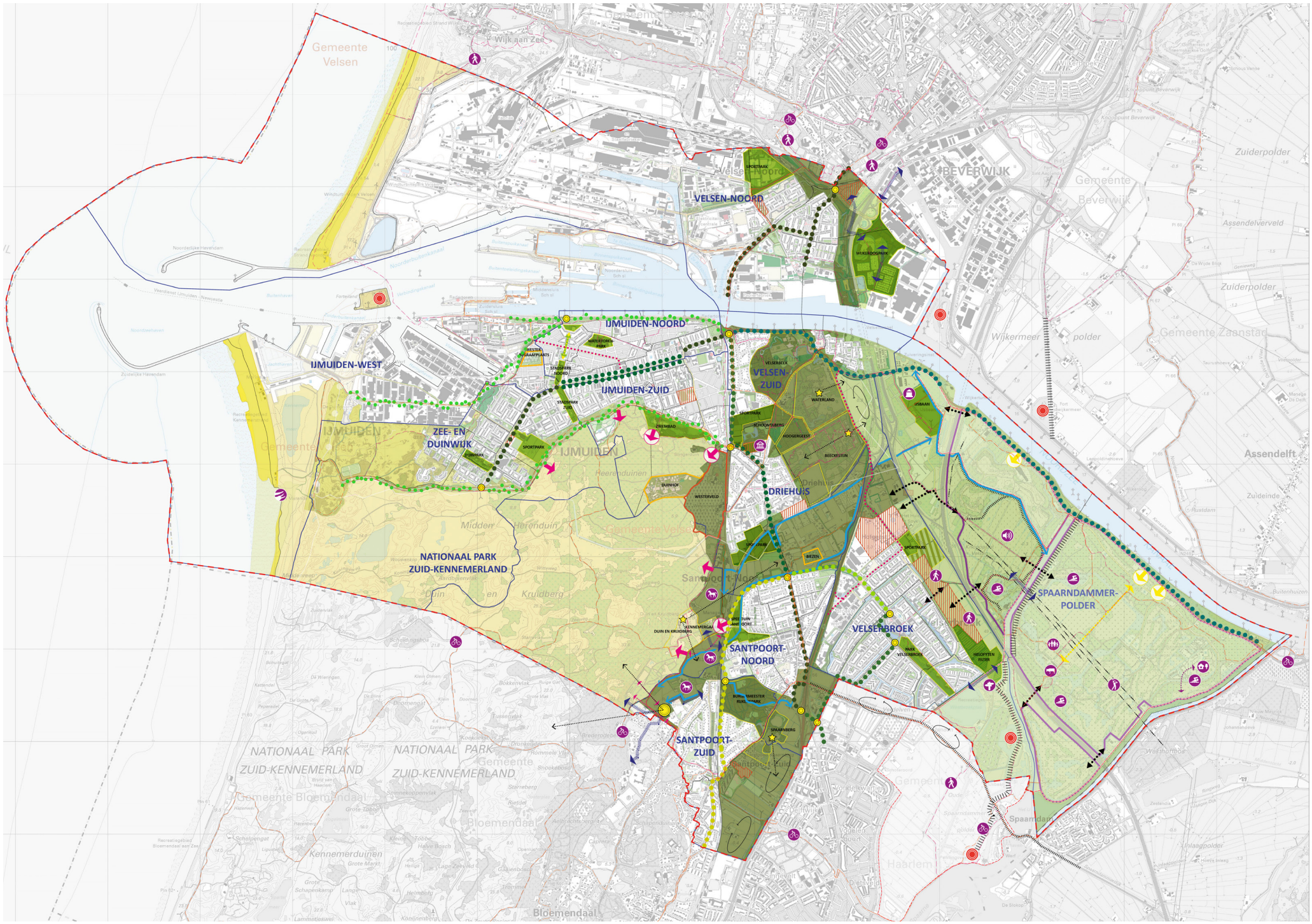
→ de karakteristiek van de ondergrond (reliëf, grondwaterstrand, grondsoort) leidend zijn voor het grondgebruik en ontwikkeling van een locatie;
→ bij ruimtelijke ontwikkeling altijd rekening wordt gehouden en gebruik wordt gemaakt van historische waarden en structuren.

Maar ook kleinere, maar waardevolle landschappelijke eenheden zijn onderdeel van de contramal, zoals het veenweidelandschap bij Santpoort-Zuid.

Waar mogelijk proberen we deze onderliggende landschapslaag de dorpen in te brengen. Dit doen we door bij herinrichting van parken, plantsoenen of bermen, gebiedseigen planten en bomen toe te passen, of weer ruimte te maken voor het natuurlijk watersysteem. Op een aantal plekken doen we dit al, zoals in Stadspark Zuid of het Duinpark in IJmuiden. Dit zijn mooie voorbeelden van hoe het op meer plekken kan worden.

Algemeen

- Kerf in duin behouden en beschermen
- Zwemwater verbeteren en toewijzen
- Verpaarding landschap tegengaan
- Samenwerking museum versterken
- Stedelijk uitloopgebied
- Kansen recreatieve verbindingen
- Golfterrein
- Wandelroutes
- Fietsroutes

Themakaart structuurdragers GSP

STRUCTUURDRAGERS

De groenstructuur speelt een belangrijke rol bij het herkennen van (route)structuren binnen de gemeente. In aanvulling op het hiervoor beschreven beleefbaar maken van het onderliggende landschap, worden ook belangrijke routes binnen de groenstructuur benadrukt.

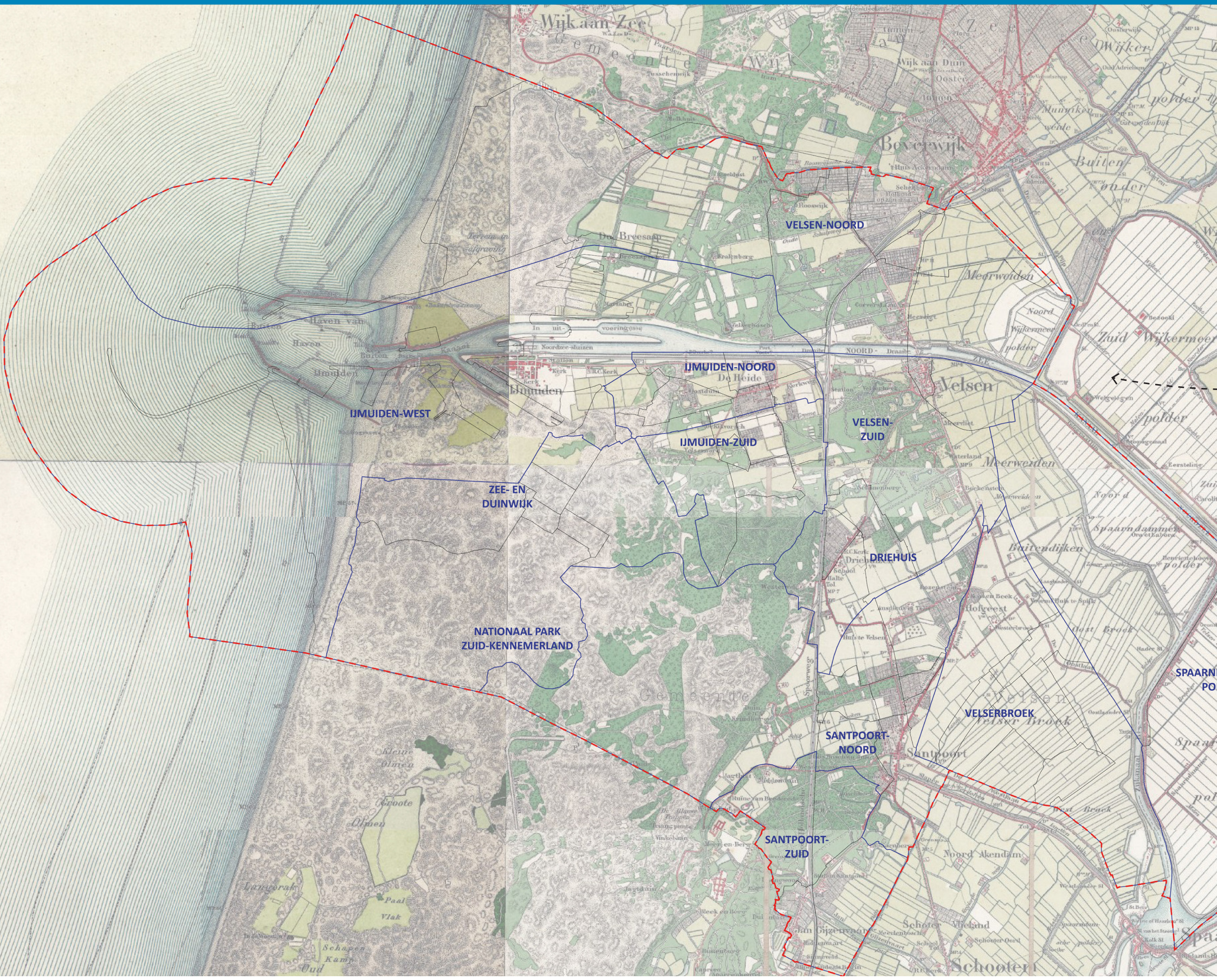
De basis voor deze structuur wordt gevormd door de hoofdroutes tussen de afzonderlijke dorpskernen. Deze hoofdroutes, die voornamelijk in noord-zuid richting lopen, worden begeleid door een robuuste groene structuur. Dit zal in de meeste gevallen laanbeplanting zijn, maar ook andere vormen zijn mogelijk, afhankelijk van de ruimtelijke (on)mogelijkheden. Ook de knooppunten op deze routes, zoals kruisingen of rotondes, kunnen (waar mogelijk) met een groene aankleding worden verbijzonderd. Denk daarbij aan toepassing van bloemrijke mengsels, kleurgebruik of herkenbare ontwerpkeuzen. Uitgangspunt bij dit alles is dat de groenstructuur duidelijk herkenbaar is en 'vertelt' dat je je op een hoofdroute bevindt.

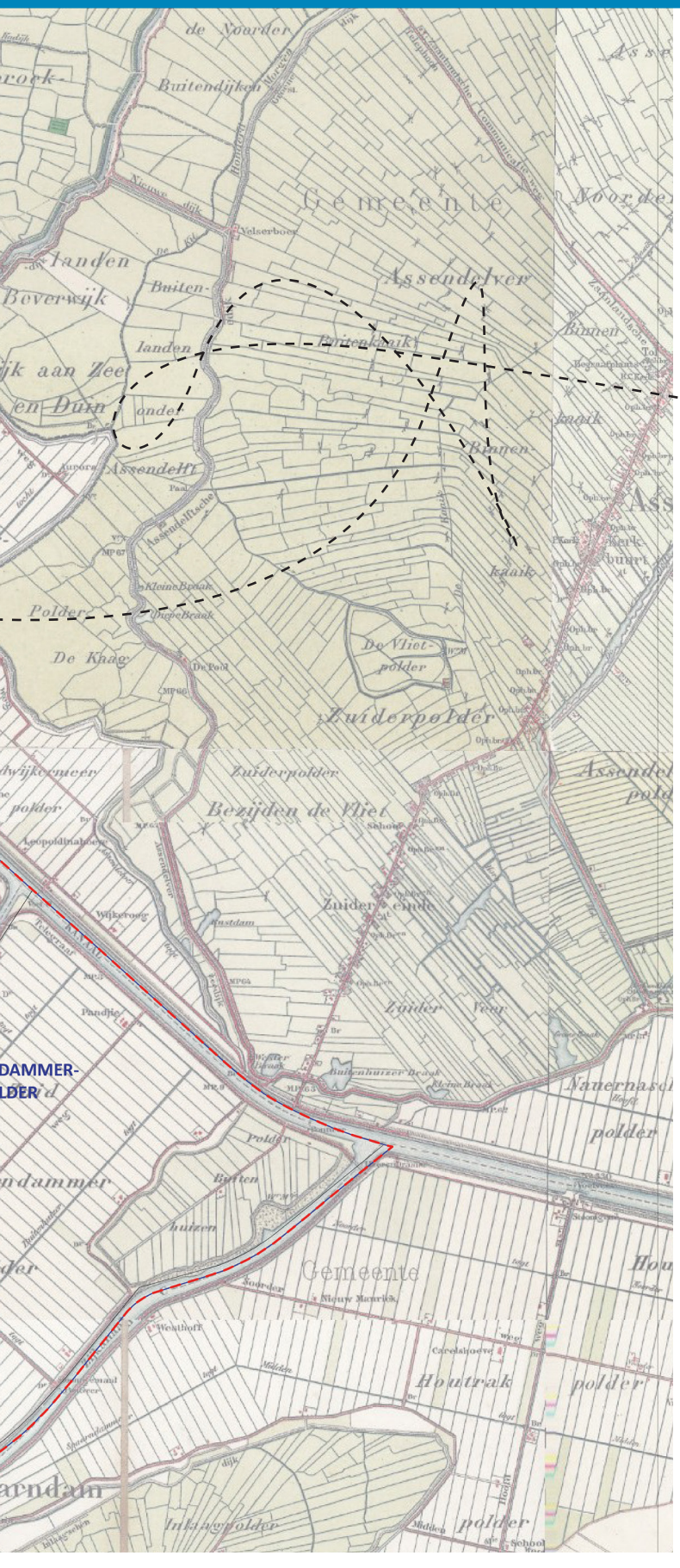
Op doorgaande routes die meerdere landschappen doorkruisen, in Velsen zijn dit de oost-west lopende routes richting havens en duinen, verandert de groene begeleiding mee met het landschap. Het uitgangspunt is dat de routes herkenbaar zijn door een hoge beeldkwaliteit, onder andere bepaald door een royaal wegprofiel en een inrichting die samenhangt met de omgeving.

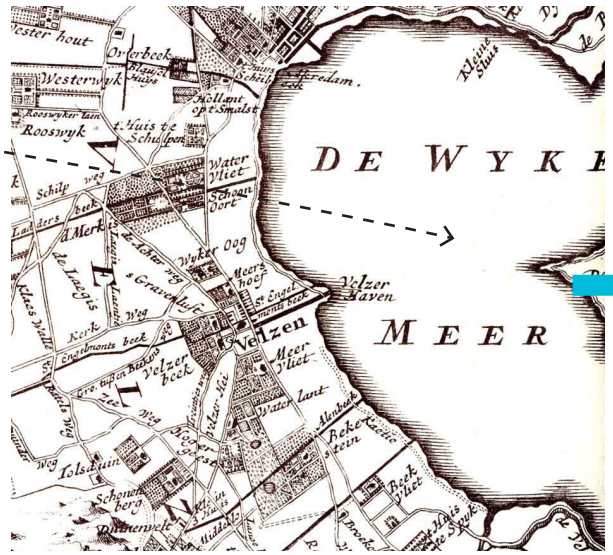
Andere structuurdragers binnen het landschap worden gevormd door bijvoorbeeld (linie)dijken, het stellingenlandschap of doorgaande waterlopen zoals de Velserbeek en Schipbroekerbeek. In het gebied van de binnenduinrand zijn bijzondere cultuurhistorische elementen aanwezig. Dergelijke structuren in het landschap vormen aanknopingspunten voor verdere versterking van de groenstructuur. Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt altijd rekening gehouden met of gebruik gemaakt van historische waarden.

Bomen als wegbeplanting en structuurdragers, met variatie in soort voor herkenning (oriëntatie)

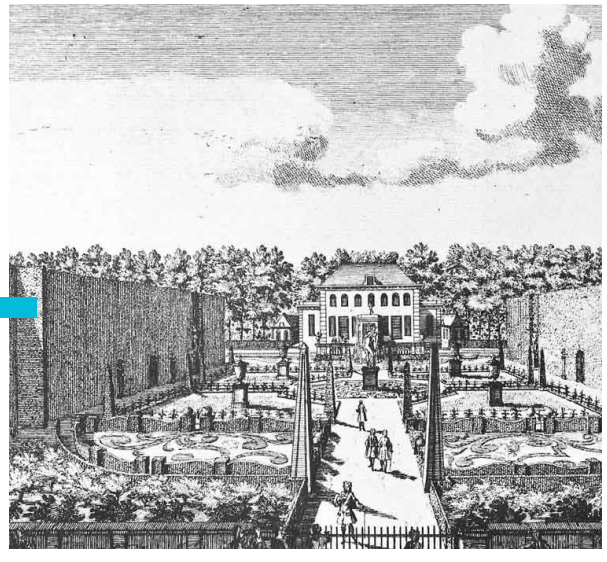

IJMUIDEN-WEST
ZEE- EN
DUINWIJK
NATIONAAL PARK
ZUID-KENNEMERLAND
IJMUIDEN-NOORD
IJMUIDEN-ZUID
VELSEN-NOORD
VELSEN-
ZUID
DRIEHUIS
VELSERBROEK
SANTPOORT-
NOORD
SANTPOORT-
ZUID
SPAARN
PO

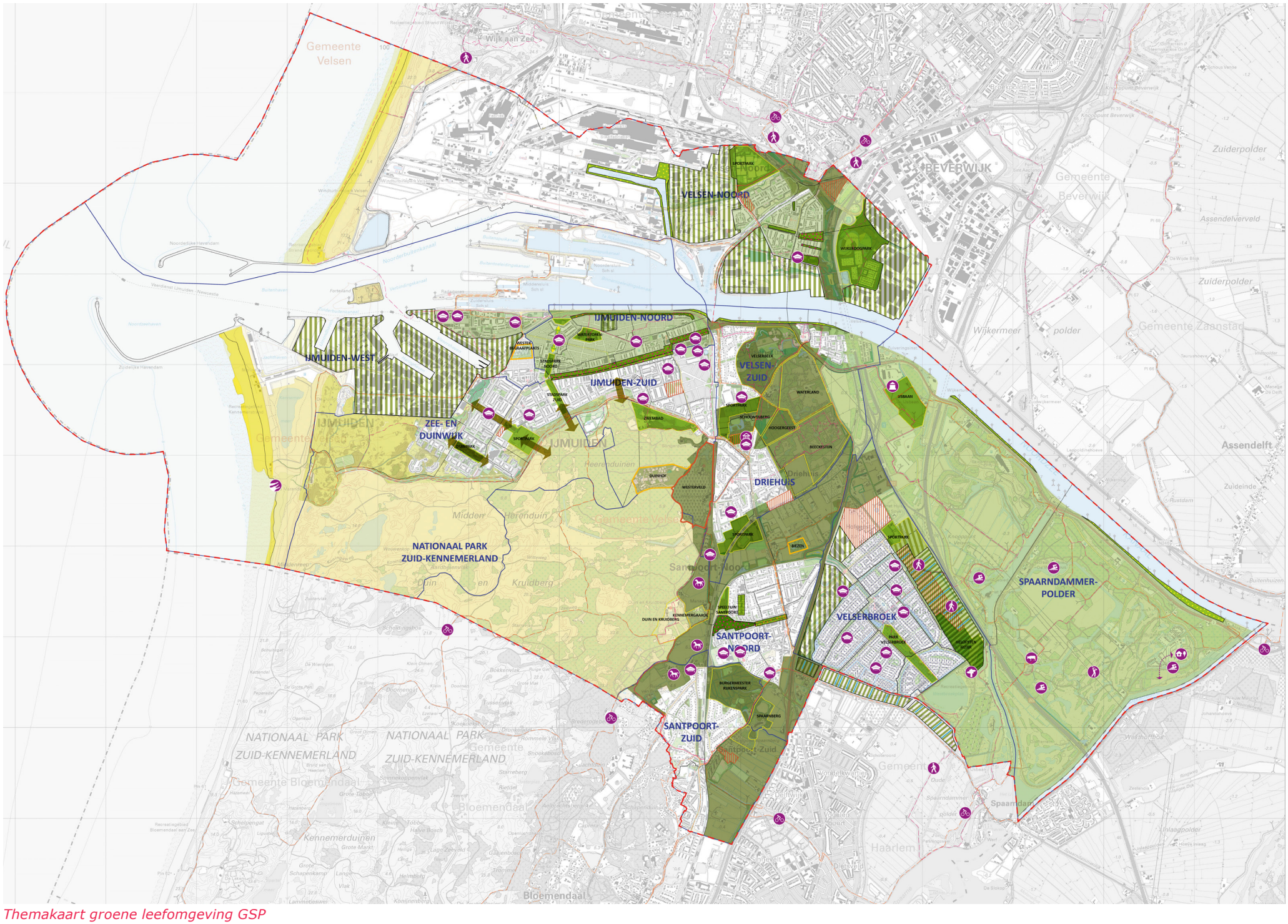

Topografische kaart 1920, laat historiscshe structuren en landschapspatronen zien

Algemeen

- Kerf in duin behouden en beschermen
- Zwemwater verbeteren en toewijzen
- Verpaarding landschap tegengaan
- Samenwerking museum versterken
- Stedelijk uitloopgebied
- Kansen recreatieve verbindingen
- Golfterrein
- Wandelroutes
- Fietsroutes

Themakaart groene leefomgeving GSP

3.2.2 GROENE LEEFOMGEVING

Iedereen die in Velsen woont, werkt of verblijft, heeft recht op voldoende groene ruimte. Of het nu een meisje van vijf is dat zonder zijwieltjes wil leren fietsen, haar moeder die een uurtje wil hardlopen in de duinen, het groepje pubers dat een balletje wil trappen of dat groepje oude mannen dat, leunend op de rollator, wil bijkletsen in een parkje.

De realiteit is echter dat de hoeveelheid 'groen' niet evenredig verdeeld is, gemeten naar hoeveelheid, toegankelijkheid en gebruiksmogelijkheden. Bovendien is er ook niet altijd een natuurlijke 'match' tussen vraag en aanbod. In woongebied met bebouwing in hoge dichtheden en met kleine tuinen bijvoorbeeld, is een grotere behoefte aan openbaar toegankelijk groen dan in een lommerrijke buurt, waar de bebouwingsdichtheid lager is en de tuinen groter. Ook zijn niet in elk gebied dezelfde voorwaarden aanwezig om kwalitatief en kwantitatief voldoende groen te creëren. Maatwerk per wijk is noodzakelijk, waarbij telkens een realistische doelstelling moet worden geformuleerd.

Met name in IJmuiden-Noord (+ Oud-IJmuiden) en Velsen-Noord wordt een tekort aan groen in de leefomgeving ervaren.

De dichte stedenbouwkundige structuur laat hier weinig ruimte voor groen en ook voortuinen zijn dikwijls ondiep of geheel afwezig. In deze gebieden wordt, naast het behoud van het groen dat er is, ingezet op maatwerk, waarbij op straat- en buurtniveau wordt onderzocht welke vergroeningskansen er zijn en op welke manier deze kunnen worden verzilverd. Maatwerk kan bijvoorbeeld worden gevonden in het vergroenen van kruispuntvlakken, waarbij de toevoeging van één of enkele bomen al een verschil kan maken. Of door het samen met inwoners inzetten op geveltuintjes, waarbij ontstening en vergroening wordt bereikt. Bij stedelijke uit- en of inbreidingen (ruimtelijke ontwikkelingen) wil de gemeente verder inzetten op vergroening, dit door onder andere groen aan de stad toe te voegen. Hiervoor is een zogeheten groennorm met spelregels bij ruimtelijke ontwikkeling opgesteld, die in bijlage 2 zijn opgenomen. Verder zal ook voldaan moeten worden aan eisen ten aanzien van groencompensatie. Dit wordt onder andere gestuurd door groenclassificatiekaart. Aan deze groenclassificatiekaart zijn spelregels voor groencompensatie gekoppeld, die in bijlage 1 zijn opgenomen.

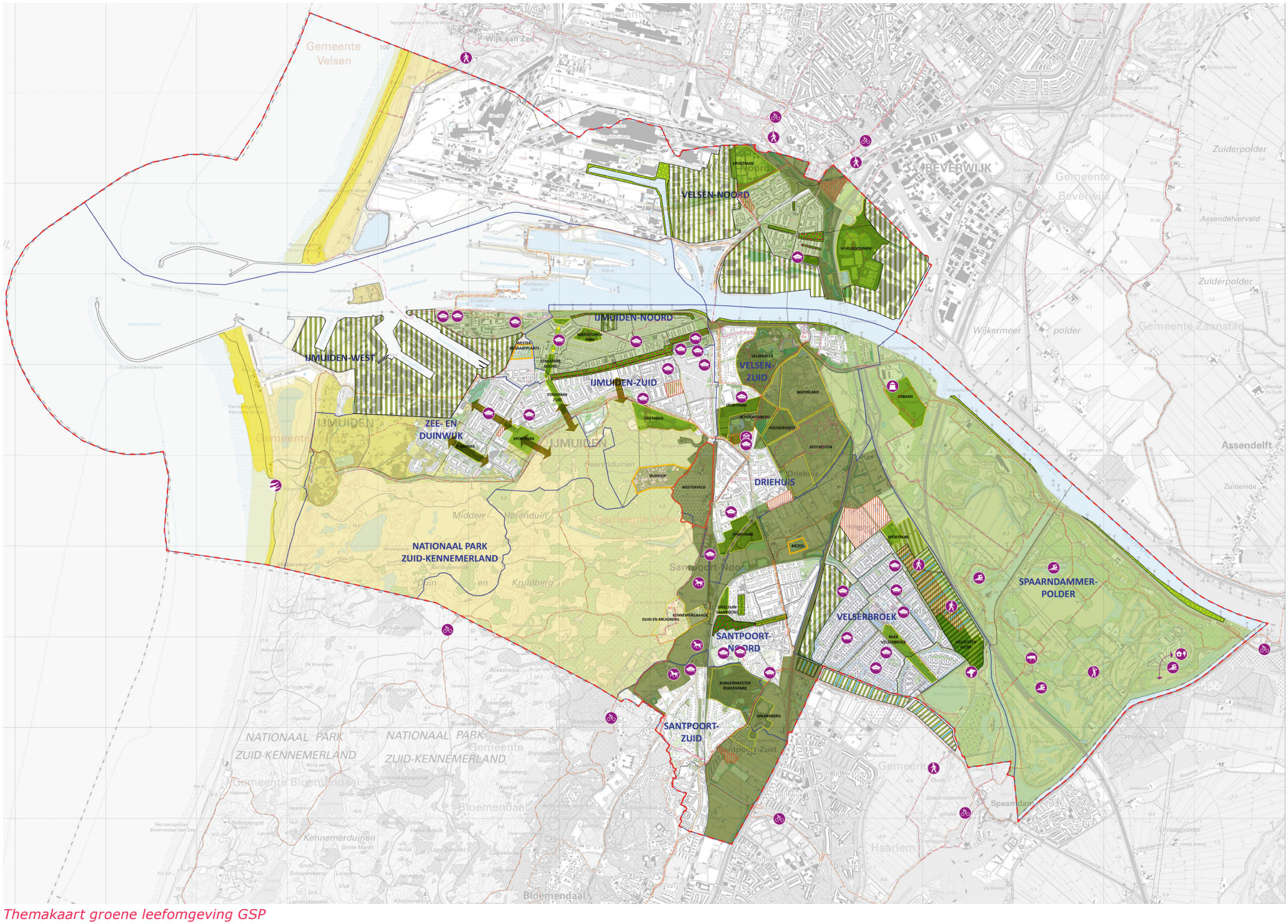

Groen, water voor jong & oud

Algemeen

- Kerf in duin behouden en beschermen
- Zwemwater verbeteren en toewijzen
- Verpaarding landschap tegengaan
- Samenwerking museum versterken
- Stedelijk uitloopgebied
- Kansen recreatieve verbindingen
- Golfterrein
- Wandelroutes
- Fietsroutes

Themakaart groene leefomgeving GSP

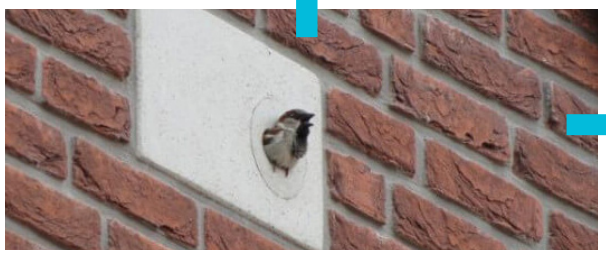

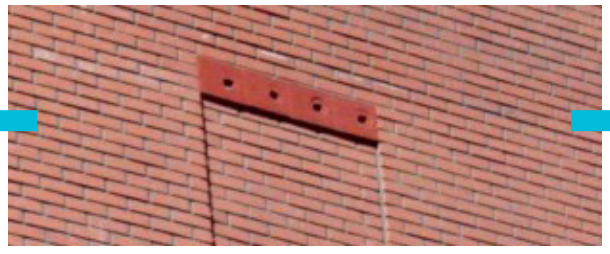

In aanvulling op het versterken van de groenstructuur binnen het stedelijk gebied, wordt binnen het groenstructuurplan ingezet op het toegankelijk en beleefbaar maken van het aangrenzend landschap. Dit doen we in IJmuiden bijvoorbeeld door in te zetten op meer 'inprikkers' vanuit het duinlandschap het woongebied in. Of door het duingebied direct ten zuiden van de Heerenduinweg beter toegankelijk te maken. Zo vormt in Velserbroek, het hier aanwezig park, een duidelijke inprikker vanuit het polderlandschap. Verder zetten we in Velserbroek in op het verbeteren en toegankelijker maken van het bestaande groen. Tevens zetten we in op het verbeteren van de toegankelijkheid van Spaarnwoude, zodat dit gebied van meer waarde kan worden als stedelijk uitloopgebied.

Onze leefomgeving houdt echter niet op bij de plekken waar we wonen. Ook op bedrijventerreinen brengen velen de nodige tijd door. Op de bedrijventerreinen binnen de gemeente Velsen is het groen veelal beperkt of niet aanwezig. Dit leidt tot bovengemiddelde opwarming, lokaal grotere kans op wateroverlast en een hard, stenig beeld. Voor alle bedrijventerreinen geldt dat gezocht dient te worden naar mogelijkheden tot vergroening.

Daarbij wordt gedacht aan het toevoegen van bomen, vergroening van daken of het aanbrengen van gevelbeplanting. Gelet op de inrichting van deze gebieden en de beperkte invloed van de gemeente, zal dit in overleg met ondernemers(verenigingen) moeten gebeuren.

Groene leefomgeving

- Verweving duin/kern
- Vergroenen schoolplein
- Kwaliteitsimpuls groenzone
- Vergroenen wegberm (biodiversiteit)
- Beleefbaar maken Noordzeekanaal
- Meer variatie in groen (biodiversiteit)
- Behoud groene gebieden
- Vergroenen/ontstenen (stoep & tuin)
- Onderzoeken verbinding parken
- Groen en blauw raamwerk
- Vergroenen bedrijventerreinen

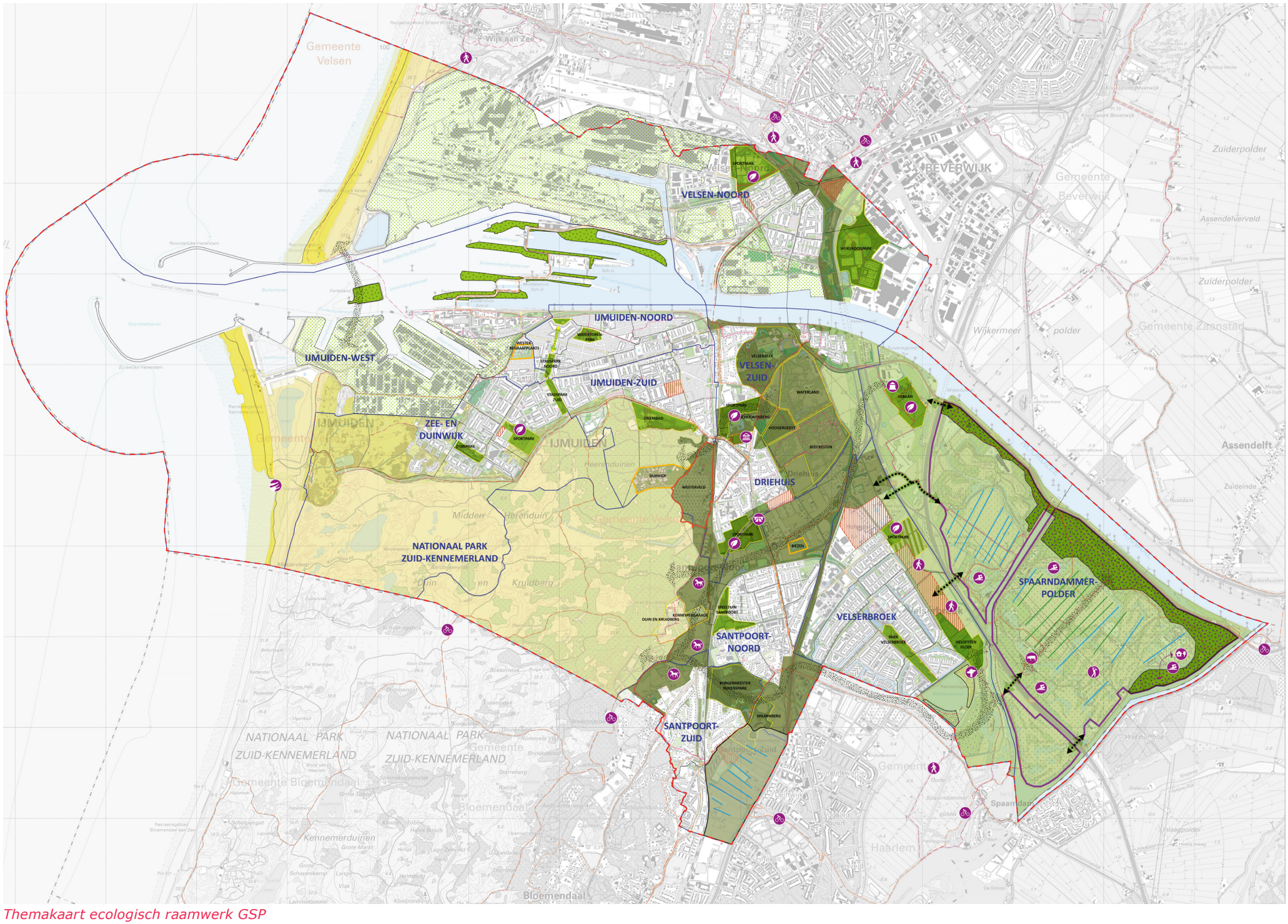
Natuurinclusief bouwen

Natuurinclusief Bouwen is zodanig bouwen dat ook de natuur er baat bij heeft. Het gaat er dus niet alleen om, om sec aan wetgeving te voldoen en de regels die bestaan over mitigeren en compenseren (van natuurwaarden) te volgen, maar om proactief te handelen ten bate van de natuur.

Natuurinclusief bouwen is een begrip dat op verschillende werken en schaalniveaus van toepassing kan zijn. Natuurinclusief bouwen in enge zin betreft het aanbrengen van voorzieningen aan gebouwen voor beschermde soorten zoals de huismus. Natuurinclusief bouwen in bredere context gaat over het aanbrengen van groene daken en muren, aandacht voor groen op binnenplaatsen etc. Door hierbij de betekenis voor natuurwaarden in beschouwing te nemen, zoals toepassing van inheemse beplanting, de betekenis voor bijen en vlinders, de nestelmogelijkheden voor vogels etc. is dit ook een vorm van natuurinclusief bouwen.

Algemeen

- Kerf in duin behouden en beschermen
- Zwemwater verbeteren en toewijzen
- Verpaarding landschap tegengaan
- Samenwerking museum versterken
- Stedelijk uitloopgebied
- Kansen recreatieve verbindingen
- Golfterrein
- Wandelroutes
- Fietsroutes

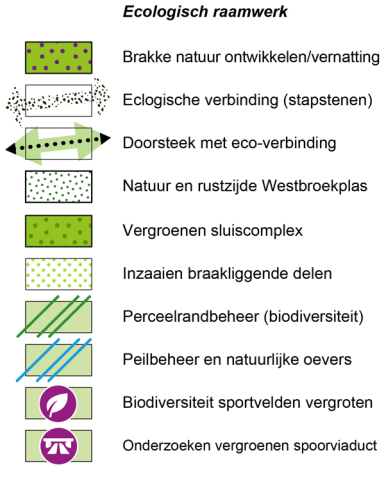
Themakaart ecologisch raamwerk GSP

3.2.3 ECOLOGISCH RAAMWERK

KOESTEREN EN VERSTERKEN VAN DE BASIS

De bebouwingskernen binnen Velsen grenzen aan robuuste gebieden met bestaande of te ontwikkelen natuurlijke en ecologische waarden. Bovendien is er sprake van een overgang tussen verschillende landschapstypen, elk met specifieke ecologische kenmerken. In de basis wordt ingezet op het beschermen. behouden en versterken van natuurlijke en ecologische waarden in de robuuste gebieden. Dit is de basis ambitie, die we in samenwerking met de betreffende gebiedspartners willen realiseren.

Bovenop deze basisambitie willen we, daar waar mogelijk, op meer plekken natuurlijke en ecologische waarden laten ontstaan en versterken. De insteek is daarbij in eerste instantie pragmatisch: daar waar wordt ingegrepen in de groenstructuur, wordt consequent afgewogen welke ecologische meerwaarde kan worden behaald. Dit geldt als een *ontwerpprincipe*.

Bij het vergroten van de ecologische potenties van de groenstructuur, richten we ons mede op het beschermen en ondersteunen van specifieke soorten en soortgroepen die binnen de gemeente voorkomen. Bijvoorbeeld omdat ze passen bij de landschapstypen die in Velsen voorkomen, of omdat bepaalde soorten heel specifiek in Velsen worden aangetroffen.

Het versterken van ecologische waarden hangt in veel gevallen samen met het watersysteem. Zo spelen de hoofdzakelijk zuidwest-noordoost stromende duinrellen een belangrijke rol in het ecologische raamwerk van de gemeente. Op vier of vijf locaties willen we de mogelijkheden tot vernatting nader onderzoeken, waarbij mogelijk gebruik kan worden gemaakt van aldaar aanwezig natuurlijke kwelzones:

→ Direct oostelijk van Velsen-Noord;
→ De weilanden oostelijk van de landgoederen Waterland en Beeckestijn. De mogelijkheden tot vernatting zullen in nauw overleg met de beheerder van deze weilanden nader worden onderzocht;
→ Ten zuidoosten van Santpoort-Zuid, in het veenweidelandschap;
→ Langs het Noordzeekanaal (brakke kwel);
→ In polders langs A9, in aansluiting op het helofytenfilter.

Voor elk van deze gebieden geldt dat de praktische mogelijkheden en consequenties goed moeten worden afgewogen om te komen tot een (ontwerp)oplossing.

Op een drietal plekken zijn binnen de groenstructuur verbindingen aanwezig tussen het duingebied in het westen en het polderlandschap in het oosten:

→ Tussen IJmuiden-zuid en Driehuis;
→ Tussen Driehuis en Santpoort-noord;
→ Tussen Santpoort-noord / Velserbroek en Santpoort-zuid.

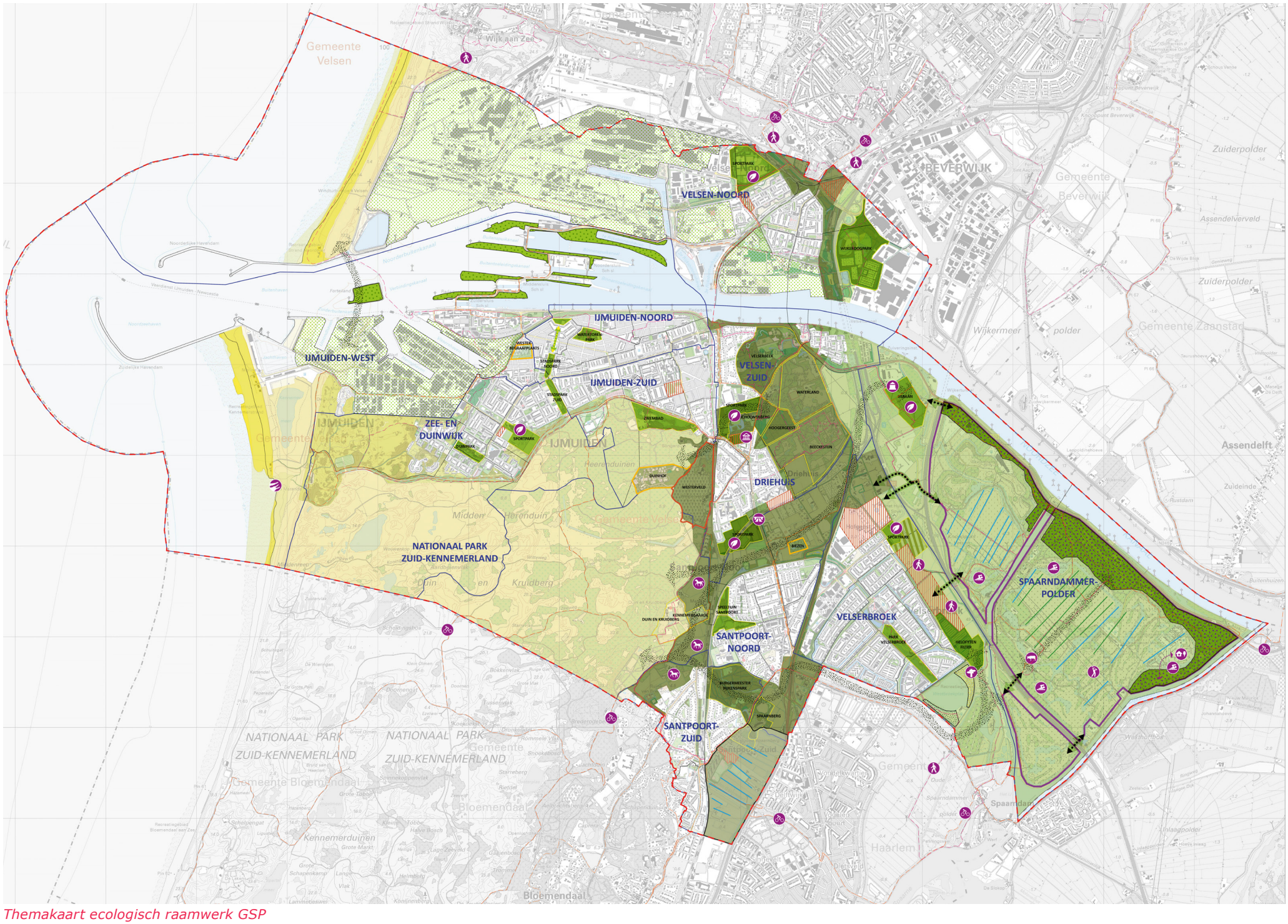
Deze verbindingen zijn, hoewel alle in meer of mindere mate doorsneden door infrastructuur, essentieel als groene buffer tussen de afzonderlijke dorpen. Ze dragen daarmee bij aan de herkenbaarheid en eigenheid van deze dorpen en het onderliggende landschap. Dit is een kwaliteit die behouden dient te blijven; verdere verstedelijking dient in deze gebieden dan ook te worden voorkomen.
De genoemde verbindingen bieden alle kansen tot het versterken van de ecologische relaties tussen de robuuste gebieden aan weerszijden, waarbij de zone tussen Driehuis en Santpoort-noord de beste ruimtelijke aanknopingspunten biedt. Hier wordt ingezet op de realisatie van een groen-blauw raamwerk dat aansluit bij het karakter van het voormalige tuindersgebied. Per verbinding dient nader te worden onderzocht welke ecologische 'winst' kan worden geboekt, afgezet tegen de maatregelen en kosten die noodzakelijk zijn om dit te bereiken. Waar mogelijk kunnen ecologische en recreatieve verbindingen met elkaar worden gecombineerd. Op basis daarvan is nadere keuze en prioritering mogelijk.

Touwen als ecologische verbinding over de weg

Droge verbinding in duiker als extra onderdoorgang

Algemeen

- Kerf in duin behouden en beschermen
- Zwemwater verbeteren en toewijzen
- Verpaarding landschap tegengaan
- Samenwerking museum versterken
- Stedelijk uitloopgebied
- Kansen recreatieve verbindingen
- Golfterrein
- Wandelroutes
- Fietsroutes

Themakaart ecologisch raamwerk GSP

Velser Kers

ECOLOGISCHE WAARDE VAN STEDELIJK GROEN

Binnen stedelijk gebied streven we naar het zoveel mogelijk versterken van de ecologische waarde van de bestaande groenstructuur. Immers een groenere leefomgeving draagt bij aan de gezondheid, biodiversiteit, klimaatbestendigheid en economie. Dit doen we door binnen de groenstructuur:

→ Bloem- en kruidenrijke ruigtezones te ontwikkelen in plantsoenen waar nu een monocultuur van gras is;

→ Te zoeken naar mogelijkheden tot vernatting en ontwikkeling van de bijbehorende natuurwaarden, daar waar waterberging noodzakelijk is of waar het watersysteem aanknopingspunten biedt (kwelzones, historische duinrellen);

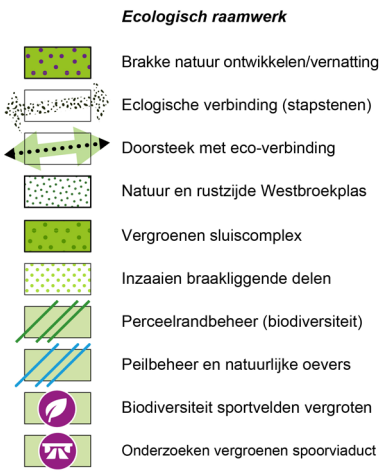
→ Wegbermen (waar mogelijk, gelet op verkeerstechnische eisen en beeldkwaliteitseisen) te verruigen en soortenrijker te maken. In beginsel richten we ons daarbij op de robuuste groenstructuur, maar in beginsel komt elke doorgaande structuur in aanmerking. In dit verband denken we specifiek aan het realiseren van een bijenlint;

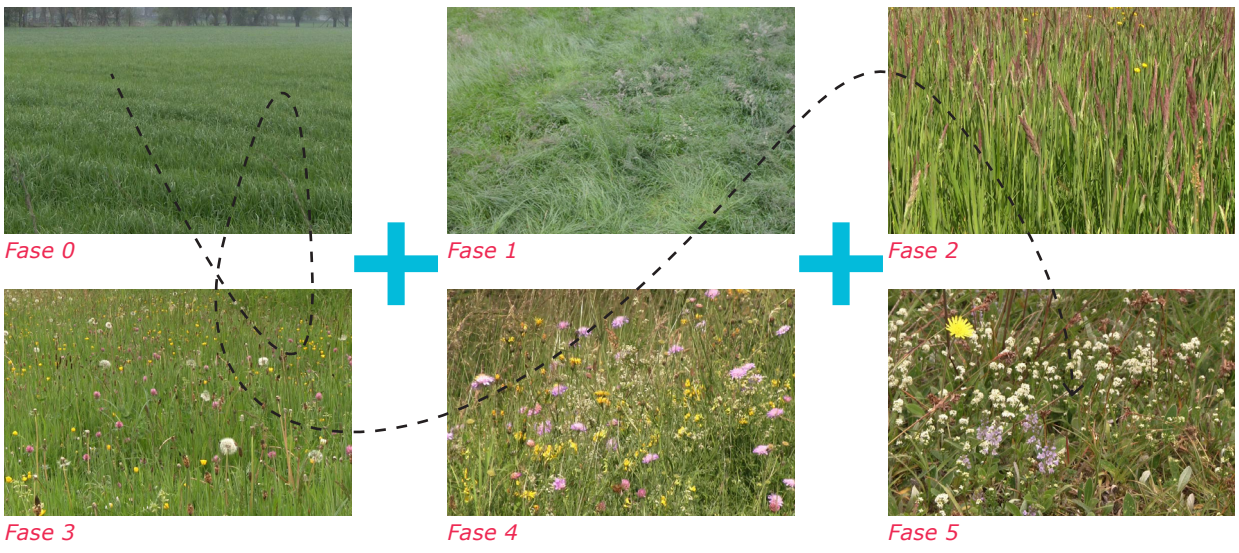
→ Bij de herinrichting en beheer van bestaande en nieuwe sportparken en schoolpleinen te streven naar ecologische versterking.

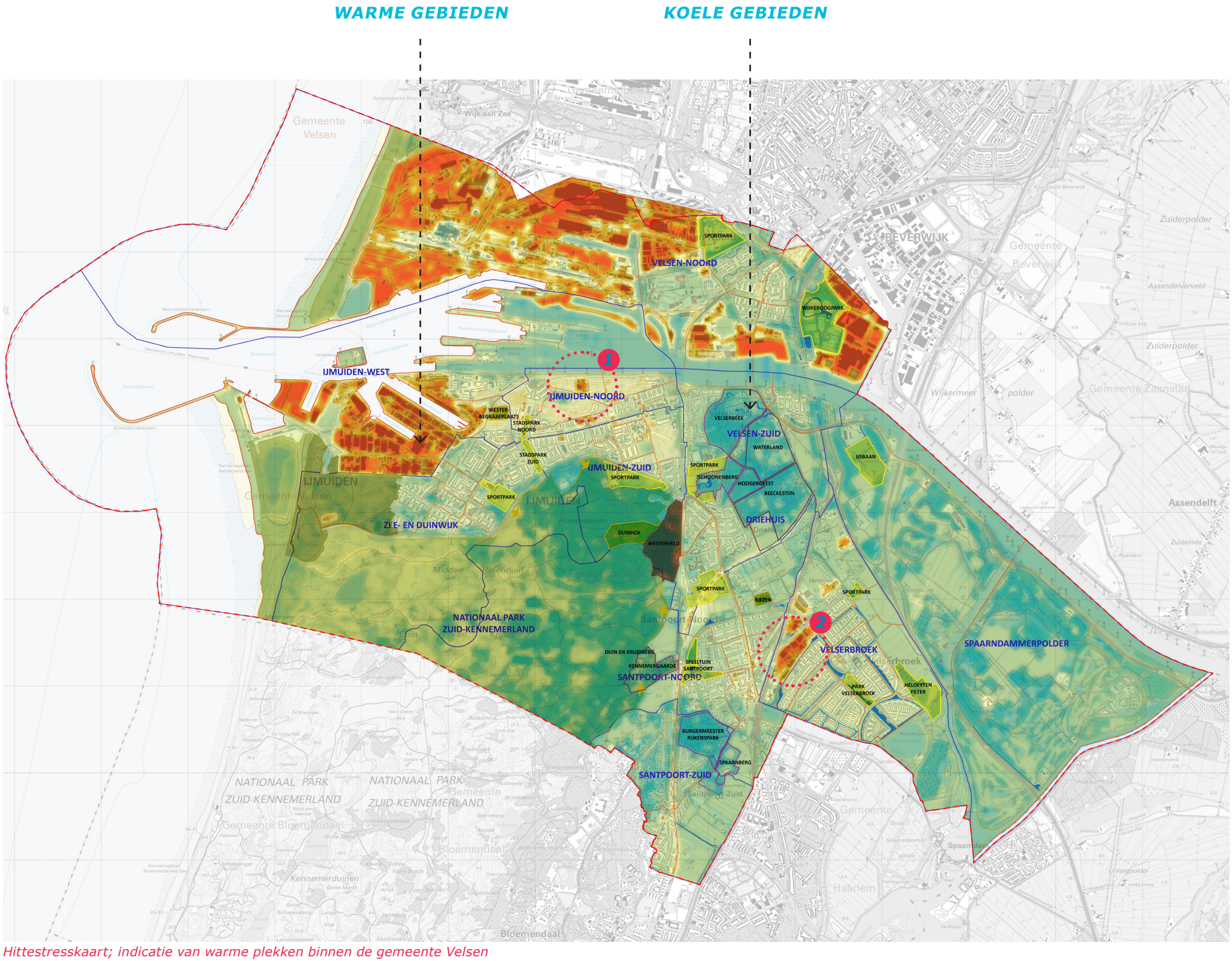
Het vergroten van biodiversiteit en daarmee robuuster maken van het ecologisch systeem staat bij dit alles centraal.

Naast de genoemde gebiedsgerichte maatregelen, waarbij de gemeente het voortouw kan nemen, is het ook van belang om zoveel mogelijk partners te mobiliseren bij het realiseren van meer ecologische waarden. Daarbij kan worden gedacht aan woningbouwverenigingen, schoolbesturen, ondernemersverenigingen of verenigingen van eigenaren.

Via het vergroten van bewustwording en het geven van voorlichting, kan worden gestuurd op verduurzamen van tuinen, daken en privaat beheerde buitenruimten. Ook kan aansluiting worden gezocht bij andere (beleids)initiatieven, zoals het bijenlint, operatie Steenbreek of de Velser Kers.

Hittestresskaart; indicatie van warme plekken binnen de gemeente Velsen

3.2.4 KLIMAATADAPTATIE

Vaker optredende hemelwaterpieken, grotere neerslaghoeveelheden en een oplopende thermometer. Het zijn reëel te verwachten en nu al merkbare effecten van een structurele klimaatverandering. Het is van belang om deze veranderingen te onderkennen en onze leefomgeving op deze veranderingen aan te passen. Dit noemen we klimaatadaptatie. De gemeente Velsen heeft een klimaatatlas, met hittestresskaarten en wateroverlast kaarten. De hier weergegeven kaartbeelden komen hieruit. De groenstructuur biedt goede aanknopingspunten om maatregelen die in het kader van deze klimaatadaptatie worden gekozen, ruimtelijk in te passen. Op de volgende pagina's een verdere toelichting op hittestress en wateroverlast.

HITTESTRESS

Op basis van beschikbare gegevens is in nevenstaand kaartbeeld inzichtelijk gemaakt hoe de gemiddelde temperatuur varieert binnen de gemeente Velsen. De bedrijventerreinen vallen daarbij meteen op als gebieden waar sterke hittestress optreedt. In deze gebieden is weinig tot geen groen aanwezig, maar vooral steen en asfaltverharding.

Gebieden met weinig tot geen verharding, maar juist veel groen, tonen een temperatuur die koeler is dan gemiddeld. We zetten dan ook in op het waar mogelijk vergroenen van de bedrijventerreinen, met name in de zones waar met regelmaat mensen verblijven. Dit zal in overleg en samenwerking met ondernemers moeten plaatsvinden, aangezien de invloed van de gemeente op de ruimtelijke inrichting in deze gebieden beperkt is.

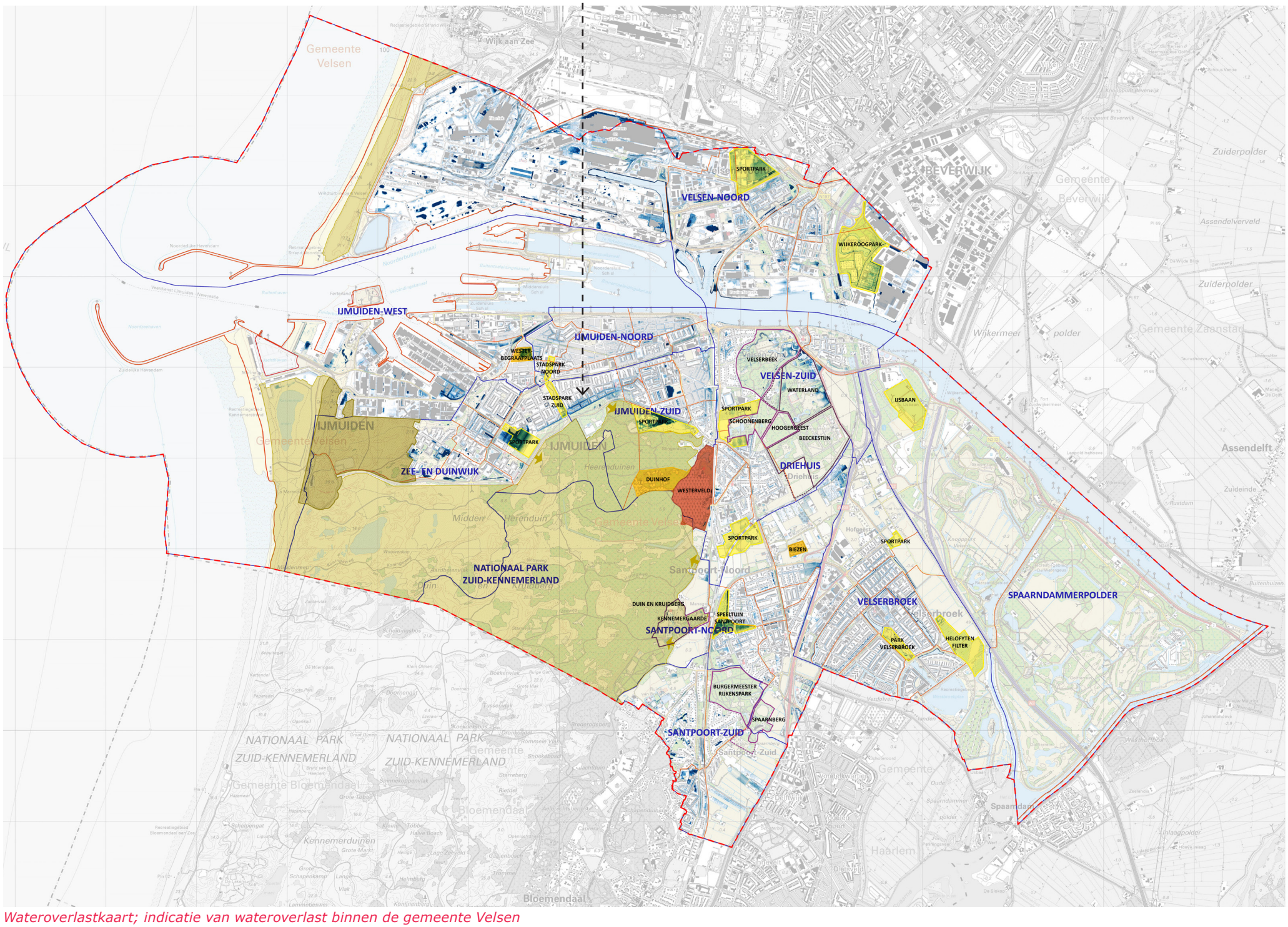
Binnen woongebieden is de variatie minder sterk, maar toch zijn er plekken zichtbaar die duidelijk warmer kleuren dan wenselijk is. Dit zijn duidelijke indicatoren voor de gebieden waar de behoefte aan vergroening het meest aan de orde is. In dit verband verdienen met name IJmuiden en Velsen-Noord aandacht, waar op diverse plekken sprake is van meetbare hittestress. Ook in andere woonkernen wordt incidenteel hittestress gesignaleerd, maar deze is minder structureel van aard en meer gekoppeld aan specifieke percelen.

Op locaties en in gebieden waar hittestress wordt gesignaleerd, zetten we in op vermindering van verhard oppervlak en vergroening. Ook het (stimuleren van) vergroenen van daken of gevels is hiervan een onderdeel. Dit vraagt nader maatwerk per situatie. Door dit principe, naast de specifieke inzet op knelpuntgebieden, ook in algemene zin toe te passen in gebieden met een hoge stedelijke dichtheid, neemt de kans op nieuwe knelpunten naar verwachting af.

Hittestress als gevolg van (te)veel verharding en (te) weinig groen

VERHOOGDE KANS OP WATEROVERLAST

Wateroverlastkaart; indicatie van wateroverlast binnen de gemeente Velsen

WATEROVERLAST

Naast hittestress is ook wateroverlast een indicator voor de noodzaak tot klimaatadaptatie maatregelen. Grotere, vaker voorkomende neerslaghoeveelheden, leiden meer en meer tot overlast omdat de inrichting van het stedelijk gebied hier niet op berekend is. Een belangrijk deel van de oplossing kan worden gevonden in de groenstructuur. In bermen, plantsoenen en parken kun je immers water bergen. Soms zijn hiervoor kleine aanpassingen voldoende.

In het landschap is een doelstelling in het kader van klimaatadaptatie om gebiedseigen water van goede kwaliteit zo lang mogelijk vast te houden. Dit kan o.a. door vernatting van gebieden, het aanbrengen van natuurvriendelijke oevers, het langer vasthouden van kwelwater.

Daarnaast moet er aandacht zijn voor stilstaande wateren. Uit recent onderzoek blijkt namelijk dat er sprake kan zijn van de uitstoot van broeikasgassen in stilstaande wateren of vijvers.

De genoemde maatregelen dragen tegelijk bij aan de toename van ecologische waarden. Daarbij dient het bijzondere karakter van de duinrellen, met bochtig verloop steile oevers, en soms eeuwenoude tracés te worden behouden en beschermd.

Op nevenstaand kaartbeeld is te zien op welke plekken water op maaiveld blijft staan bij piekafvoeren. Plekken waar wateroverlast ontstaat binnen stedelijk gebied, zeker ter plaatse van woon- werkpercelen, geven een duidelijke indicatie van de ligging van knelpunten.

Minder prominent, maar zeker ook van belang zijn de zones waar de straat- en wegvakken blauw verkleuren. Dit zijn de zones waarbinnen het stedelijk gebied kwetsbaar is voor wateroverlast, doordat de bergings- en afvoercapaciteit niet toereikend is.

Binnen de groenstructuur wordt in ieder geval ingezet op het nemen van maatregelen, bedoeld om bestaande knelpunten op te lossen en maatregelen die een meer structurele, preventieve werking hebben. Daar waar nu al knelpunten in de hemelwateropvang ontstaan, is het van belang te zoeken naar mogelijkheden om:

→ Verhard oppervlak in de openbare ruimte te verminderen door het toevoegen van boom- of plantvakken;
→ Aanwonenden of vastgoedeigenaren te stimuleren om hemelwaterinfiltratie op eigen grond te bevorderen;
→ Waterdoorlatende verharding toe te passen;
→ Infiltratie- en bergingscapaciteit van hemelwater binnen de groenstructuur te vergroten. Zeker waar kan worden aangesloten bij de natuurlijke waterhuishouding (kwelgebieden, historische duinrellen);
→ De aanleg van groene daken en/of gevels te stimuleren.

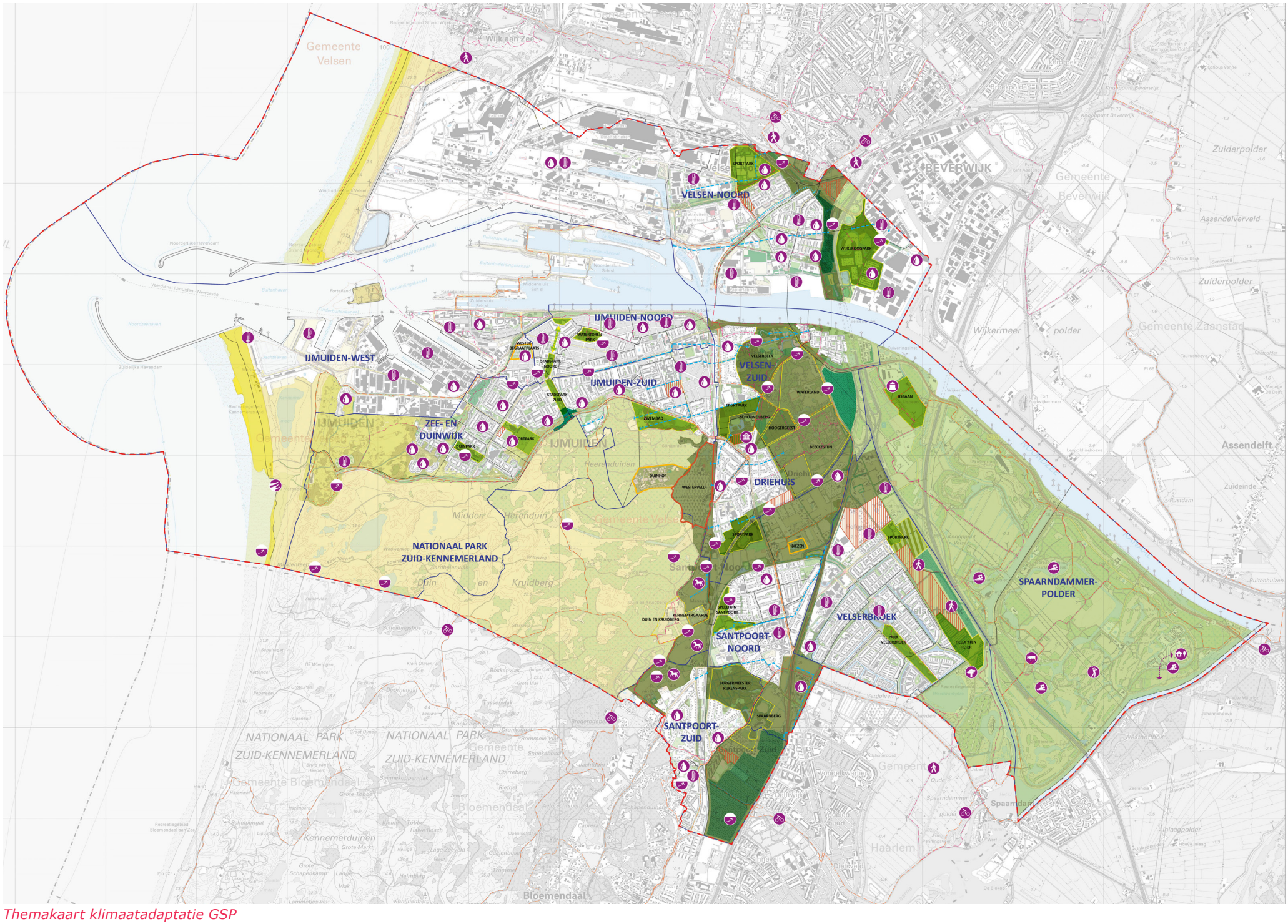
Inspiratie voor waterberging/opvang in het stedelijk gebied met beperkte ruimte

Inspiratie voor waterberging/opvang langs de randen van het stedelijk gebied met natte vegetatie

Algemeen

- Kerf in duin behouden en beschermen
- Zwemwater verbeteren en toewijzen
- Verpaarding landschap tegengaan
- Samenwerking museum versterken
- Stedelijk uitloopgebied
- Kansen recreatieve verbindingen
- Golfterrein
- Wandelroutes
- Fietsroutes

Themakaart klimaatadaptatie GSP

De groenstructuur van de gemeente Velsen biedt goede aanknopingspunten om te komen tot klimaatadaptatie. Het is echter noodzakelijk om afstemming en aansluiting te bereiken met andere (beleids)initiatieven, zoals operatie Steenbreek of meerjarige investeringsprogramma's in het rioleringssysteem.

Nevenstaand kaartbeeld voor klimaatadaptatie geeft aan waar in de huidige situatie knelpunten ontstaan rond wateroverlast en/of hittestress. Op deze plekken heeft het nemen van klimaatadaptieve maatregelen prioriteit.

Van geveltuin...

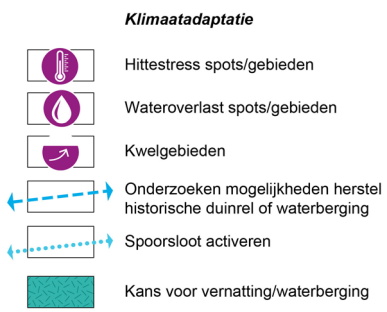
...tot verticaal groen...

...en groen op daken...

...en groen & energie op daken

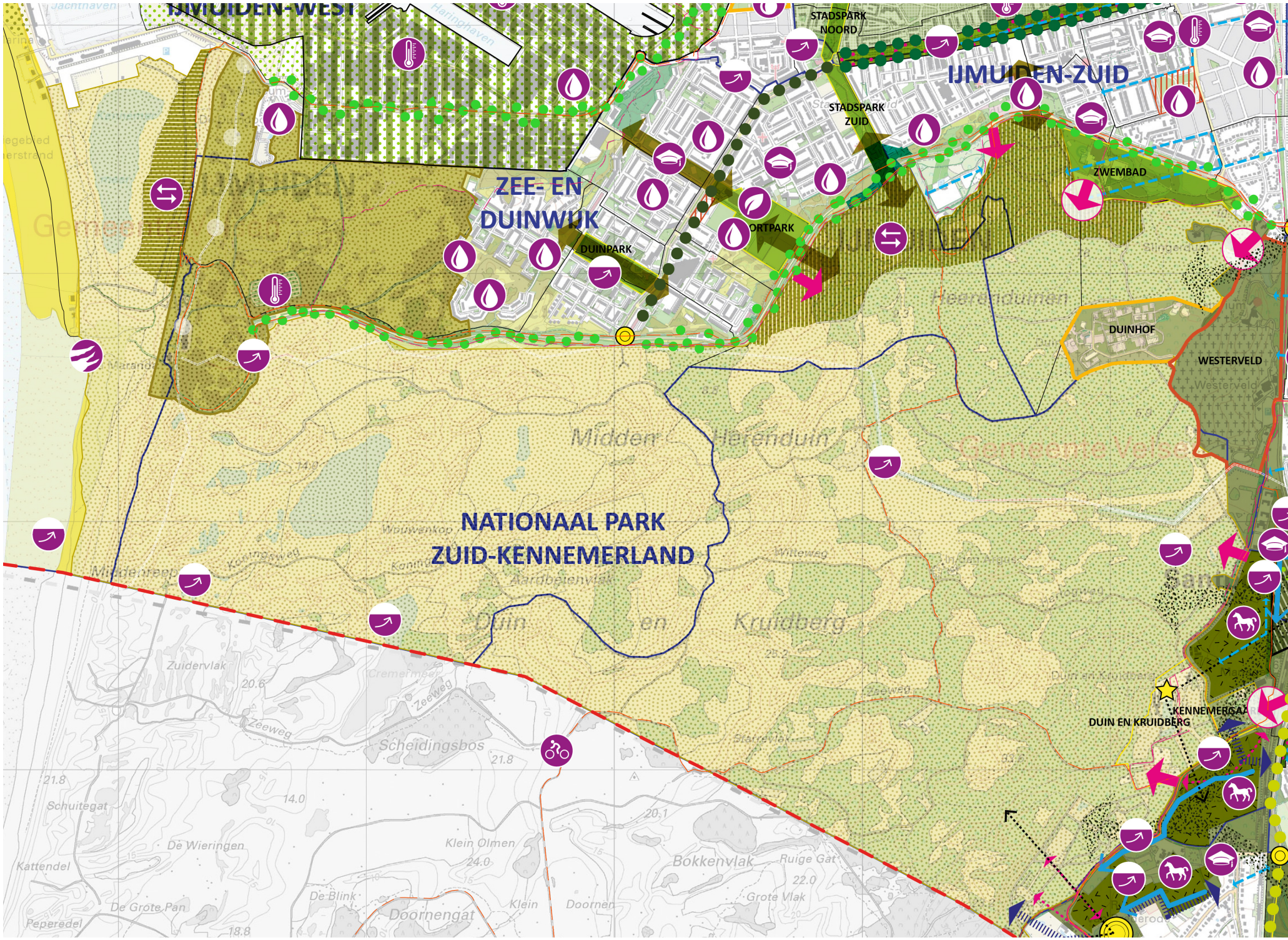
ENERGIETRANSITIE

Op verschillende fronten werkt Velsen aan het beperken van energiegebruik en het produceren van duurzame energie (energietransitie). In het kader van het groenstructuurplan zijn de effecten daarvan op het landschap relevant, bijvoorbeeld van windturbines en zonneakkers. Voor windturbines wordt apart beleid opgesteld, waarbij de plaatsing van turbines gekoppeld wordt aan industriegebieden en grootschalige infrastructuur.

Volgens provinciaal beleid zijn er geen opstellingen van zonneakkers mogelijk binnen Natura 2000 gebieden, NNN of Unesco Werelderfgoed.

In Velsen vallen alleen enkele landelijke gebieden hier buiten, te weten: de weilanden bij Beeckestijn en Waterland, het gebied tussen Driehuis en Santpoort, de weilanden langs de Grote Buitendijk/Hofgeest en de weilanden oostelijk van Santpoort-Zuid. Al deze gebieden zijn onderdeel van de hoofdgroenstructuur van Velsen en hebben hoge landschappelijke waarden die volgens dit groenstructuurplan behouden en versterkt dienen te worden. Zonneakkers en opstellingen van windturbines zijn 'stedelijke functies' die in deze landschappelijk waardevolle gebieden niet passen. De afweging voor plaatsing van dergelijke voorzieningen wordt in een ander kader gemaakt.

In Velsen wordt daarom de aanleg van zonnepanelen gestimuleerd op daken. Zonnepanelen op daken zijn goed te combineren met vergroening van daken, dit verbetert het rendement van de panelen. Een groen dak isoleert en vermindert het energieverbruik voor verwarming of verkoeling van een gebouw. Groene daken dragen daarmee bij aan de energietransitie.

Uitsnede visiekaart duingebied

3.3 DEELGEBIEDEN

In het voorgaande is de visie op de groenstructuur beschreven aan de hand van de vier speerpunten die met de groenstructuur worden nagestreefd. Hierna beschrijven wij de verschillende deelgebieden binnen de gemeente. Daarbij is de volgende indeling aangehouden:

1. Duingebied
2. Binnenduinrand
3. Spaarnwoude
4. IJmuiden
5. Velsen-Noord
6. Velsen-Zuid & Driehuis
7. Santpoort-Noord en Santpoort-Zuid
8. Velserbroek
9. Bedrijventerreinen
10. Grootschalige infrastructuur

3.3.1 DUINGEBIED

Het duinlandschap ten zuiden van het Noordzeekanaal is onderdeel van Nationaal Park Zuid-Kennemerland en heeft de status van Natura2000 gebied. Het noordwestelijk deel is in eigendom en beheer bij de gemeente Velsen en heeft alleen de status van Natura2000 gebied, de overige delen worden beheerd door Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en PWN. Dit duingebied vormt, samen met het duingebied ten noorden van het kanaal, een robuuste landschappelijke structuur binnen de Velsense groenstructuur en als zodanig dient dit gebied te worden behouden, gekoesterd en waar mogelijk versterkt. In het duingebied staat de natuur voorop en is de mens te gast. Extensieve recreatie hoort bij de duinen, maar dit mag niet ten koste gaan van de aanwezige natuur. De visie op de ontwikkeling van het duingebied omvat:

INZETTEN OP LANDSCHAPSHERSTEL EN –VERSTERKING

Door het beschermen, herstellen en ontwikkelen van gebiedskarakteristieke natuurwaarden, wordt het gebied versterkt. Concreet gaat het om het tegengaan van verruiging en het ontwikkelen van open duingraslanden met de daarbij behorende soorten en natuurwaarden. In natuurlijke laagtes, of waar het watersysteem daartoe aanknopingspunten biedt, worden vochtige duinvalleien ontwikkeld.

Aan de noordwestflank van het gebied, aan weerszijden van de monding van het Noordzeekanaal, vindt natuurlijke duingroei plaats. Dit is een redelijk uniek verschijnsel op nationaal niveau. Deze ontwikkeling dient in goede banen te worden geleid, zodat deze gebiedseigen dynamiek een volwaardige plek in het landschap heeft.

Iets zuidelijker, ter hoogte van IJmuiderslag, is een natuurlijke kerf aanwezig. Dit betreft een onderbreking in de duinstructuur, waar de zeereep landinwaarts wijkt. Hier is verstuiving mogelijk vanuit het strand naar het daarachter gelegen duingebied. Ook kan het zoute milieu via de kerf dieper het duingebied binnendringen, met een positief effect op de biodiversiteit. Binnen het grondgebied van de gemeente Velsen is dit de enige plek waar een natuurlijke kerf aanwezig is, vandaar dat we deze binnen de groenstructuur beschermen en koesteren. Dit vraagt mogelijk om nadere afstemming met de recreatieve gebruiksfunctie van dit deel van het strand.

In algemene zin sluit de gemeente Velsen aan bij de visie en de beheerdoelen zoals deze zijn neergelegd in het Ontwikkelprespectief Binnenduinrand en het Beheer- en Ontwikkelplan (BOP) van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland.

ZONERING

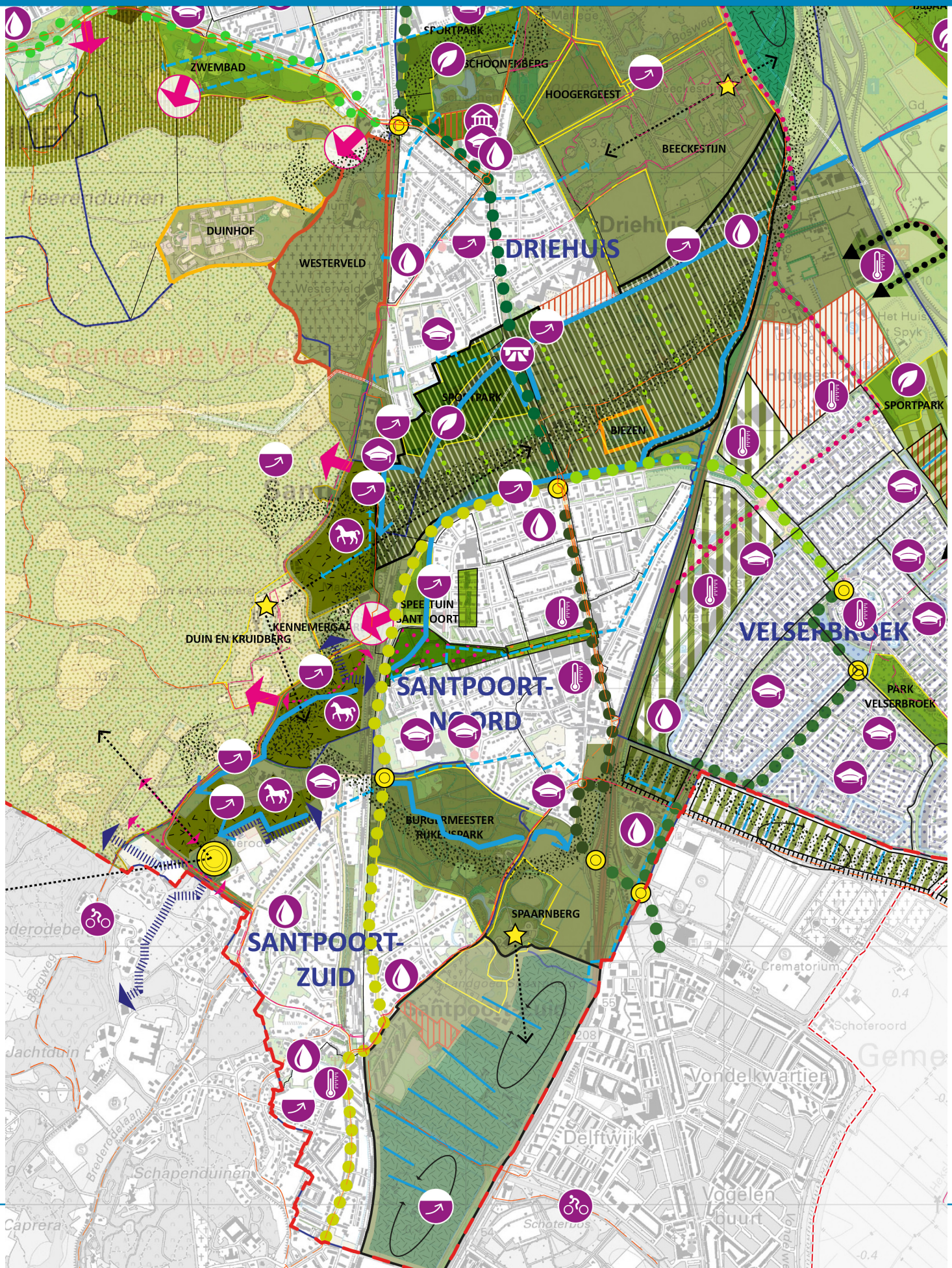
Het duingebied is een aantrekkelijk gebied voor diverse vormen van recreatie. Het gebied vervult bovendien een regionale functie, met name in het kader van de MRA. Het is belangrijk om in de duinen hierop in te spelen en de balans tussen rust en recreatief gebruik in stand te houden. Met name het gebiedsdeel dat bij de gemeente Velsen in beheer is, kent als uitloopgebied van IJmuiden een sterke recreatieve druk. Dit uit zich onder meer in een hogere dynamiek aan de randen van het gebied (toegangswegen, parkeerconcentraties, activiteiten op het strand) en een grote hoeveelheid struinpaadjes in het gebied.

Om betere voorwaarden te scheppen voor landschapsherstel en –versterking, zetten we in op een krachtiger zonering van het gebied, gericht op het creëren van dynamische en luwe zones. De dynamische zones liggen in de oost- en noordflank van het gebied, nabij de aanpalende stedelijke gebieden.

Door het realiseren van meer en goed vindbare toegangen en routestructuren, worden deze delen van het duingebied nadrukkelijker ingezet als stedelijk uitloopgebied.

De luwe zones liggen wat verder van de kernen af. Hier worden struinpaden zoveel mogelijk dichtgezet, zodat de recreatiedruk meer wordt verlegd naar de dynamische zones. In de luwe zones wordt ingezet op landschapsherstel en –natuurbehoud.

De zonering van het gebied kan mogelijk worden versterkt door het in overleg met beheerpartners uitruilen van gebieden die meer toegankelijk kunnen worden gemaakt, tegen gebieden die luwer dienen te worden. Het verdient aanbeveling om dit verder te onderzoeken.

Uitsnede visiekaart binnenduinrand

3.3.2 BINNENDUINRAND

De binnenduinrand vormt de landschappelijke overgang tussen het duingebied en het droogmakerijlandschap, ook wel strandwallen- en strandvlaktenlandschap genoemd. Dit heeft geresulteerd in afwisselend hogere delen van het landschap waarop bebouwing is ontstaan, en lagere delen met weilanden en tuinbouw (bollenteelt). Het is een gevarieerd gebied, met een afwisselend besloten en open karakter en een veelheid aan cultuurhistorisch waardevolle elementen en structuren. Binnen de gemeente Velsen ligt er een sterke verstedelijkingsdruk op deze landschapszone, gevormd door afzonderlijke woonkernen en diverse vormen van infrastructuur. Deze verstedelijkingsdruk zet de landschapskwaliteit en herkenbaarheid van de binnenduinrand onder druk. Daarom zetten we binnen de groenstructuur in op behoud en kwalitatieve versterking van de groene ruimten in dit gebied en het voorkomen van verdere versnippering en verstedelijking.

In het concept Ontwikkelperspectief Binnenduinrand zijn voor dit gebied ambities en spelregels geformuleerd die richtinggevend zijn voor de beoogde groenstructuur en de wijze waarop deze dient te worden bereikt.

OOSTELIJK VAN VELSEN-ZUID EN DRIEHUIS

Met de landgoederen die oostelijk van Velsen-Zuid en Driehuis liggen, is dit gebied robuust en groen. Deze gebieden worden binnen de groenstructuur dan ook gekoesterd en ontwikkeld, in lijn met het gestelde in het concept van het Ontwikkelperspectief Binnenduinrand en het concept beheerplan Buitenplaatsen.

Daarmee zetten we in op verhoging van de belevingswaarde en de toegankelijkheid. Het oorspronkelijke ontwerp en de bestaande kwaliteiten van de buitenplaatsen (parkopzet, gebouwen en samenhang tussen beide) vormen de basis voor elke ontwikkeling. Oude zichtlijnen naar de omgeving worden in stand gehouden of waar mogelijk hersteld.

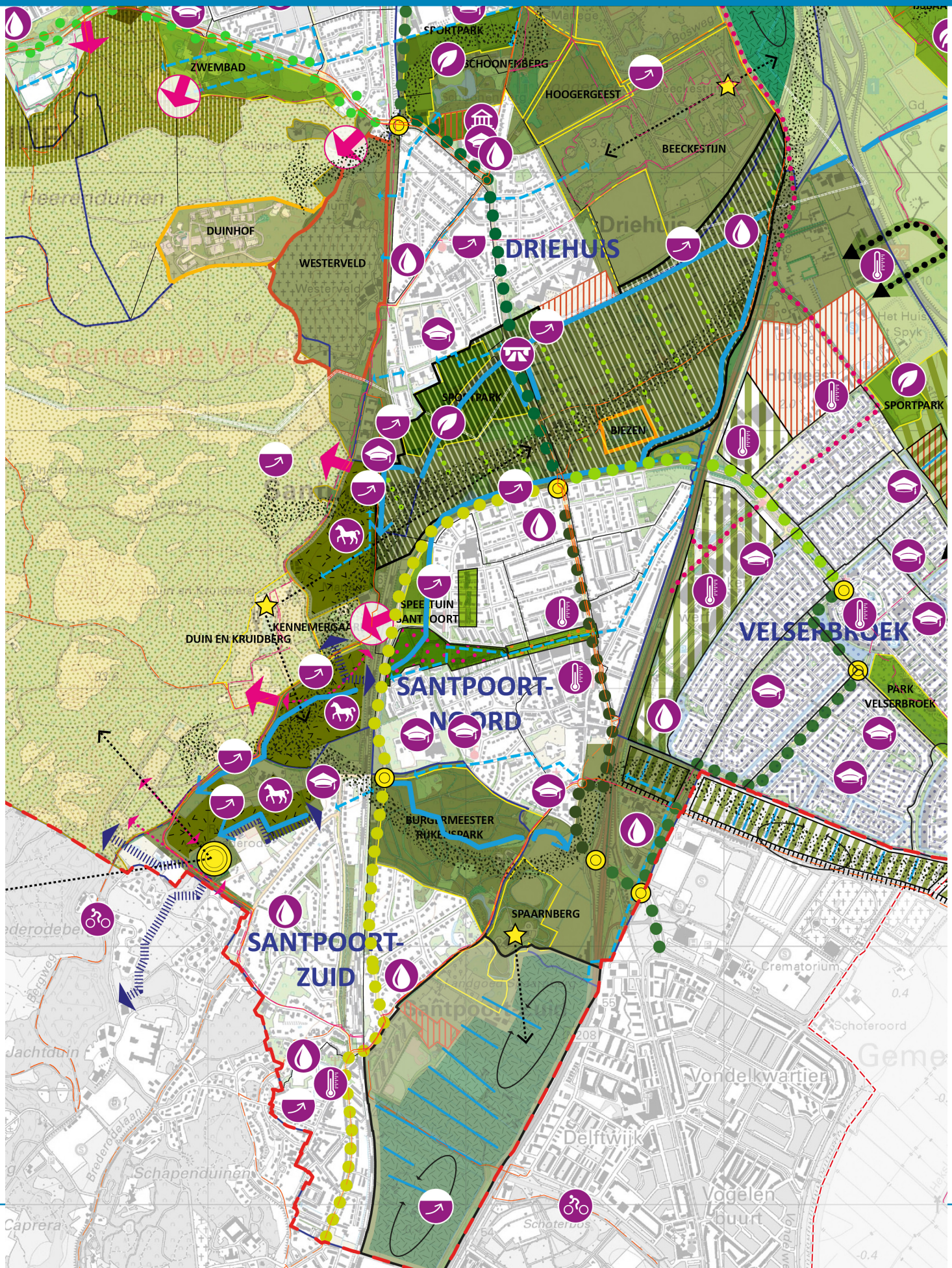
Het gebied tussen Velsen-Zuid en Driehuis kan worden versterkt door het sportpark Schooneberg/Waterloo meer multifunctioneel en openbaar toegankelijk te maken en de groene omzoming van een deel van de velden te versterken.

TUSSEN DRIEHUIS EN SANTPOORT-NOORD

Het gebied tussen Driehuis en Santpoort-Noord vormt, hoewel doorsneden door infrastructuur, een robuuste groene schakel tussen Spaarnwoude, de landgoederen ten oosten van Velsen-Zuid en Driehuis en de flank van het duingebied. In deze zone wordt ingezet op landschapsbouw, waarbinnen het zoveel mogelijk behouden van de landschapskenmerken zoals beschreven in hoofdstuk 2 en het (ecologisch) versterken van het landschap centraal staan. Deze landschapsbouw vindt plaats door in dit gebied een duidelijk en herkenbaar landschappelijk raamwerk te creëren, bestaande uit droge en natte elementen zoals houtwallen, hagen, beekoevers of poelen.

Belangrijk is hierbij dat het gebied ten westen van de Hagelingerweg (Groeneveen) de grote mate van openheid behoudt en dat de zichtlijn van Hagelingerweg tot aan de duinen en het torentje van Duin- en Kruidberg intact blijft. In dit gebied kan worden volstaan met de aanleg van hagen.

Uitsnede visiekaart binnenduinrand

DUINFLANK

De westelijke begrenzing van de binnenduinrand wordt gevormd door het duingebied. In de zone tussen het duingebied en de kernen Driehuis, Santpoort-Noord en Santpoort-Zuid, liggen binnen dit deelgebied diverse functies in een afwisselend bebost en meer open gebied. Hier zetten we binnen de groenstructuur in op behoud en versterking van bestaande kwaliteiten.

De duinflank is een belangrijke schakel in alle drie verbindingszones tussen duinen en Spaarnwoude. De verbindingen worden in belangrijke mate gedragen door de duinrellen, met de Schipbroekerbeek als belangrijkste en langste beek dwars door de gemeente. In dit deelgebied liggen de Schipbroekerbeek en de Brederodebeek/ Bosbeek al eeuwenlang onveranderd op het huidige tracé. Dit willen we graag zo houden.

Een kans tot structuurversterking zien we in de ontwikkeling van schraal duingrasland en vochtig hooiland in de open zones. In hoeverre dit haalbaar is, is mede afhankelijk van de gebruiksintensiteit van deze gronden voor de beweiding van paarden. Deze weilanden zijn grotendeels begrensd als NNN. Er moet worden onderzocht hoe de natuurdoelstellingen in deze gebieden gerealiseerd kunnen worden.

Dit willen we in overleg met eigenaren en terreinbeheerders verder onderzoeken. Via verschillende wegen wordt gewerkt aan een betere inrichting en landschappelijke inpassing van paardenhouderijen. De uitgangspunten hiervoor zijn in nevenstaand kader weergegeven.

Een vorm van beperking van de gebruiksintensiteit kan ook zijn om beekoevers of randen van percelen (periodiek) te vrijwaren van begrazing, zodat hier kruidenranden tot ontwikkeling komen.

Verbeterkansen liggen mogelijk in de wijze waarop de toegankelijkheid van het duingebied is geregeld en bezoekersstromen worden geleid, onder meer vanuit het treinstation van Santpoort-Noord. Dit station wordt ontwikkeld tot ‘Buitenpoort’. Buitenpoorten zijn stations die aan de rand van de MRA staan en direct toegang bieden tot natuurgebieden.

Daarnaast wordt het beheer van het ecologische en landschappelijke lint op de oude spoordijk Haarlem-IJmuiden voortgezet.

OOSTELIJK VAN SANTPOORT-NOORD EN SANTPOORT-ZUID

Het Burgemeester Rijkenspark en de buitenpaats Spaarnberg vormen twee robuuste eenheden in de zuidflank van de Velsense binnenduinrand. Deze worden binnen de groenstructuur gekoesterd als structuurdrager. De Bosbeek vormt dwars door het Burgemeester Rijkenspark een belangrijke verbinding tussen duinflank en veenweidegebied.

Oostelijk daarvan, in de zone die doorloopt tot en met bedrijventerrein Broekerwerf, is het gebied behoorlijk versnipperd door infrastructuur (Hoofdstraat en N208). Ondanks deze versnippering zetten we binnen de groenstructuur in op een zo groen mogelijk karakter van het gebied, met verbindingen in noordelijke en oostelijke richting.

Daarbij staat het behoud van de open weilanden voorop bij de entree van Santpoort-Noord en langs de Slaperdijk. Ter hoogte van de Slaperdijk is een visuele relatie gewenst over de N208 heen. Daarom is hier gekozen voor beperkte beplanting van taluds en bermen van N208 en HOV.

VEENWEIDE

Zuidelijk van het Burgemeester Rijkenspark ligt een open veenweidelandschap. Aangezien dit de enige locatie is waar dit landschapstype voorkomt in de gemeente Velsen, zetten we in de groenstructuur in op het behouden en versterken van deze zone. Mogelijk liggen hier kansen tot vernatting en het realiseren van natuurlijke oevers.

De Wüstelaan in Santpoort-Zuid ligt op de overgang tussen het lager gelegen, open veenweidegebied en de hoger gelegen bebouwde strandwal. Door op enkele plekken spontaan gegroeide beplanting te verwijderen kan deze overgang weer zichtbaar en beleefbaar worden gemaakt.

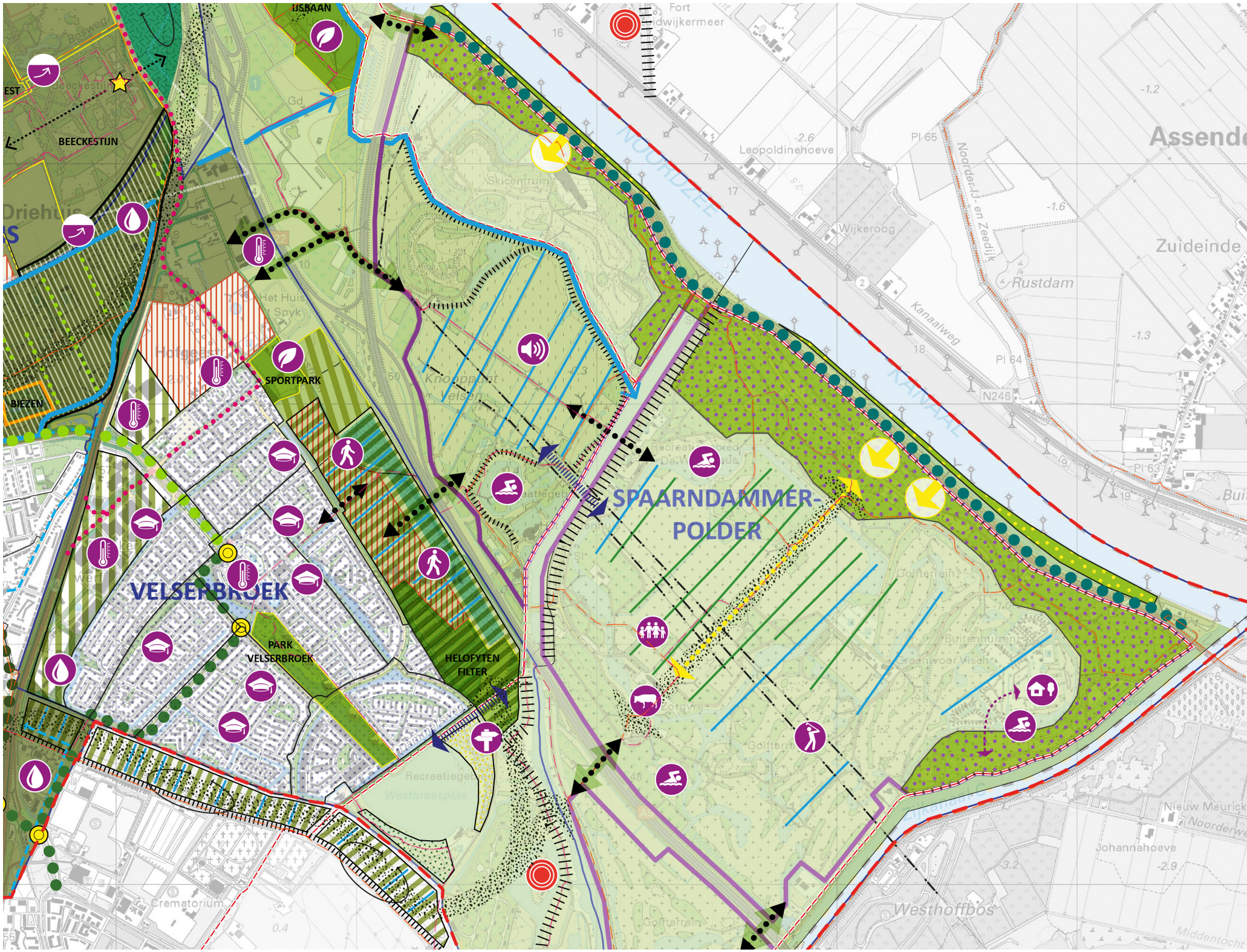
Uitgangspunten inrichting en landschappelijke inpassing paardenhouderij:

Per paardenhouderij is 1 onoverdekte rijbak, 1 longeercirkel en 1 paddock toegestaan. Alleen bij een professionele manege mag een overdekte rijbak en mogen lichtmasten worden geplaatst bij een open rijbak.

Op het erf moeten bovengenoemde voorzieningen, schuren en opslag van voeder en materialen zoveel mogelijk achter het hoofdgebouw geplaatst worden. De bouwwerken en voorzieningen moeten passend binnen de mogelijkheden van het bestemmingsplan worden gerealiseerd.

Zo min mogelijk tijdelijke afrasteringen toepassen in de weilanden. Waar nodig smal koord gebruiken in plaats van witte linten. Voor drinkbakken onopvallende kuipen gebruiken; geen badkuipen.

Bouwwerken en voorzieningen moeten op passende wijze landschappelijk worden ingepast middels erfbeplantingen, hagen en boomsingels. Voor genoemde bouwwerken en voorzieningen moet vergunning worden aangevraagd. Onderdeel van deze aanvraag vormt een plan voor de landschappelijke inpassing.

Uitsnede visiekaart spaarnwoude

3.3.3 SPAARNWOUDE

Spaarnwoude vormt, net als het duingebied in het westen, een robuuste landschappelijke eenheid binnen de gemeente Velsen. Het landschap is bij uitstek een cultuurlandschap, onder meer gevormd door inpoldering, de ontwikkeling van verdedigingswerken en, in de meer recente geschiedenis, de ontwikkeling tot recreatiegebied en 'Rijksbufferzone'.

Spaarnwoude kent een gevarieerde landschappelijke structuur, waarin meerdere deelgebieden met elk een duidelijke eigen karakter kunnen worden onderscheiden. Het noordwestelijk deel van Spaarnwoude, noordwestelijk van Zijkanaal B, wordt gebruikt voor recreatie met een intensief karakter, onder meer voor de organisatie van festivals. Zuidoostelijk van Zijkanaal B is het gebruik extensiever van aard, met agrarisch-educatieve activiteiten, een golfbaan en verblijfsrecreatie. In het gehele gebied zijn routes en voorzieningen aanwezig om te wandelen, te fietsen en te varen.

De groenstructuur van Spaarnwoude beschouwen we in belangrijke mate als een gegeven. Toch zien we, in samenspraak met het recreatieschap, een aantal kansen tot versterking. Daarbij zetten we in op een verbeterde ruimtelijke afstemming tussen de recreatieve gebruiksfuncties in het gebied en behoud en ontwikkeling van natuurwaarden. Daarbij sluiten we aan bij de Visie 'Groengebied Amsterdam-Haarlem', waarin is gesteld dat intensivering van de recreatieve functies zich vooral dient te concentreren in de zone langs het Noordzeekanaal.

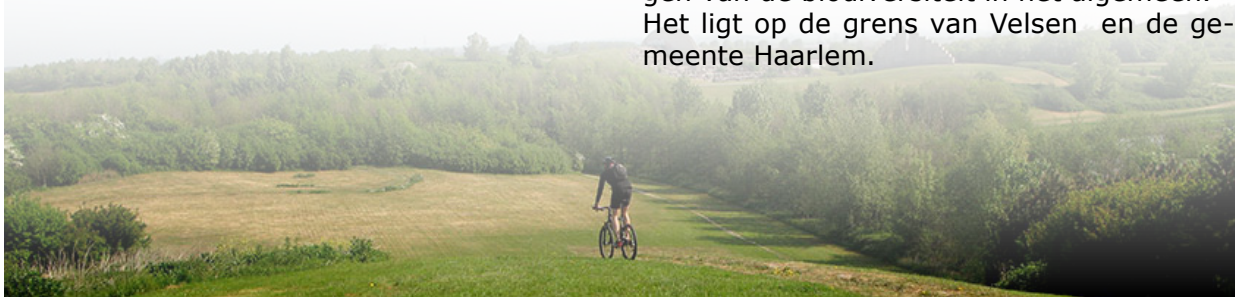
Aan de zijde van het Noordzeekanaal en de Amsterdamseweg N202 heeft het gebied over vrijwel de gehele lengte een gesloten, bebost karakter. Het is wenselijk om deze dichte structuur meer open te breken, zodat het gebied vanaf de weg beter zichtbaar is. In deze boszone liggen kansen voor de ontwikkeling van brakke milieus, aansluitend bij de hydrologische omstandigheden (kwel).

Het noordwestelijk deel van het gebied wordt momenteel gevoed door de Velserbeek, deze heeft een hoge waterkwaliteit. In overleg met recreatieschap en Hoogheemraadschap kan worden onderzocht of het mogelijk is om het peilbeheer en het watersysteem van de Velserbeek dusdanig aan te passen, dat:

- → Het evenemententerrein op structurele basis ontwaterd wordt overeenkomstig gebruikseisen voor festivals;
- → Aan de noordflank van het festivalterrein, in de oeverzone langs de Velserbeek, ruimte ontstaat voor de ontwikkeling van natuurwaarden;
- → Het water van de Velserbeek ook het gebied zuidoostelijk van Zijkanaal B kan bereiken en in het gehele gebied kan bijdragen aan het verhogen van de zwemwaterkwaliteit.

Naast deze hydrologische en ecologische doelstellingen, kan het beter zichtbaar maken van de Velserbeek en de Velserdijk bijdragen aan een verbeterde landschapsbeleving, onder andere door herstel van de oude sluisjes in de dijk. Het betreft immers oude structuren in een 'nieuwer' landschap.

Via de Zuiderscheg of langs de oever van het Noordzeekanaal kan middels ecologisch beheerde bermen of gebieden, natuurvriendelijke oevers en aanvullende beplantingen (kruiden en struweel) gezorgd worden voor een ecologische verbinding tussen Spaarnwoude en het cluster buitenplaatsen in Velsen-Zuid.

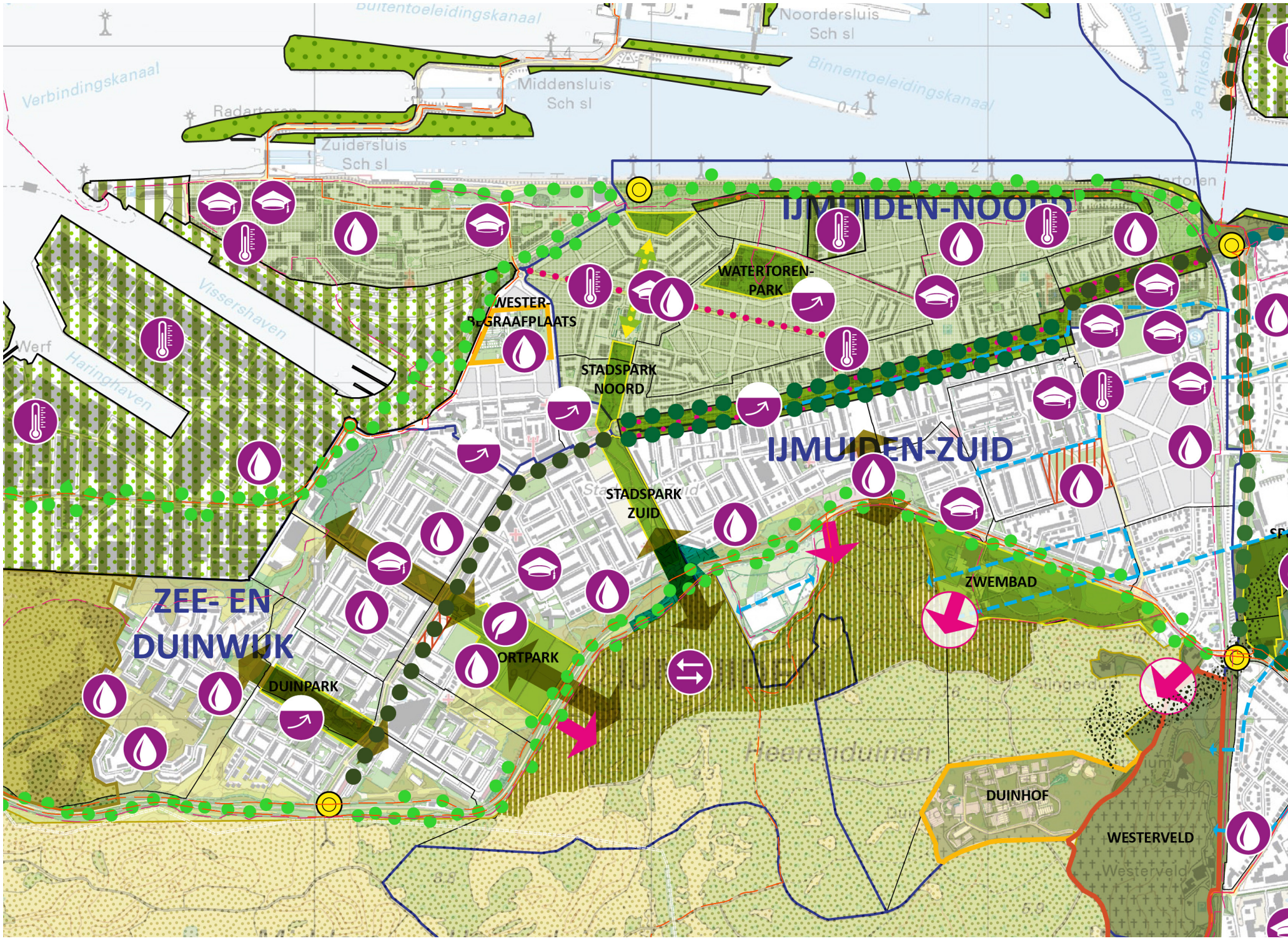

In het zuidoostelijk deel van Spaarnwoude ligt een klein agrarisch landschap, rond boerderij Zorgvrij. Vanaf de Amsterdamseweg wordt een nieuwe, extra gebiedstoegang voor langzaam verkeer beoogd. Aanknopingspunt hiervoor is een oude, bestaande route die in ere kan worden hersteld. De biologisch beheerde weiden bieden goede aanknopingspunten voor de ontwikkeling van natuurwaarden, in de vorm van extensief beheerde perceelranden en of houtwallen, die een fijnmazige ecologische structuur in het gebied aanbrengen.

De golfbaan in de zuidoostelijke punt van het gebied, is voorzien van een groene dooradering met bomen en houtopstanden. Deze vormt een goede structuurdrager voor ecologische waarden in dit deel van het gebied en wordt in haar huidige vorm gekoesterd.

In de overige delen van het gebied zijn er mogelijk kansen om in de overgangen tussen bos en open ruimten zoom- en mantelvegetatie te ontwikkelen. Dit draagt bij aan de uitstraling en ecologische potentie van het gebied.

Een uniek deel van recreatiegebied Spaarnwoude is "Het Landje van Gruijters". Dit vogelrijke plas-dras (brak water) natuurgebied, wordt beheerd door Stichting Duurzaam Natuurbeheer. De inrichting- en beheersmaatregelen worden uitgevoerd met behulp van veel vrijwilligers. Dit gebied is gericht op vogels, maar ook op het verhogen van de biodiversiteit in het algemeen. Het ligt op de grens van Velsen en de gemeente Haarlem.

Uitsnede visie groenstructuur IJmuiden

3.3.4 IJMUIDEN

IJMUIDEN-NOORD

In IJmuiden-Noord ligt de grootste ontwikkelopgave voor de groenstructuur binnen de speerpunten *groene leefomgeving* en *klimaatadaptatie*. Dit heeft te maken met de hoge stedelijke dichtheid en de beperkte groene dooradering van het stedelijk gebied.

Aanknopingspunten worden gevormd door het Watertorenpark, het Stadspark-Noord en de groene zone langs de Kanaalweg. Ook de laanbeplanting langs de Wijk aan Zeeërweg en Kennemerlaan vormt een goede basisstructuur. Binnen de groenstructuur moeten deze behouden worden en waar mogelijk versterkt. Dit geldt in algemene zin voor elk element binnen de huidige aanwezige groenstructuur in IJmuiden.

Bij de herinrichting van het Kennemerplein en omgeving wordt de groene dooradering vanuit het Stadspark-Noord in noordelijke richting verlengd, via het van Poptaplantsoen tot aan de Julianakade.

Het Pontplein, aan de oostflank van IJmuiden-Noord, vormt een belangrijk knooppunt binnen de robuuste groenstructuur. Bij de herinrichting wordt ingezet op het zo veel mogelijk behouden en versterken van deze groene schakel, naast de intensive verkeersfunctie. We willen onderzoeken of dit binnen de groenstructuur sterker zichtbaar kan worden gemaakt.

Gelet op de aard van het stedelijk gebied, is het naar verwachting niet eenvoudig om substantiële toevoegingen aan de groenstructuur te bereiken. Dit geldt ook voor Plein 1945, gelet op de vele evenementen en de functie die het heeft. Toch willen wij onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het vergroenen van het plein.

Om hiervoor genoemde reden zetten we voor IJmuiden-Noord in op een maatwerk aanpak om het gebied te vergroenen, bestaande uit meerdere elementen:

→ Het op straat- en buurtniveau onderzoeken van de mogelijkheden om kruispuntvlakken, rotondes, schoolpleinen en andere 'plein-achtige' ruimtes te vergroenen of te voorzien van markeringsbomen;

→ Het onderzoeken van de mogelijkheid om bij nieuwbouwontwikkelingen en wegreconstructies in te zetten op een minimaal te realiseren oppervlak aan groen;

→ Het introduceren van geveltuinen, boomspiegeltuinen of soortgelijke elementen om groen in het straatbeeld te introduceren;

→ Het verwelkomen en ondersteunen van initiatieven als 'Operatie Steenbreek', waarbinnen inwoners worden ondersteund bij het ontstenen en vergroenen van hun eigen perceel.

IJMUIDEN-ZUID

In IJmuiden-Zuid ligt de grootste ontwikkelopgave voor de groenstructuur binnen de speerpunten *beleving (Velsens) landschap* en *klimaatadaptatie*. Net als IJmuiden-Noord kent ook IJmuiden-Zuid een hoge stedelijke dichtheid, zeker het oostelijk deel. Een belangrijk verschil is de nabijheid van het duingebied en de sterkere groene dooradering in IJmuiden-Zuid. Behoud van de groene wig van duinlandschap tussen Zeewijk en het haven- en industriegebied van IJmuiden is een belangrijk uitgangspunt.

We zetten in op het verder versterken van de groene dooradering door IJmuiden-Zuid, ook ten behoeve van het woongebied van IJmuiden-Noord.

Het Stadspark-Zuid en de groene wig tussen Zee- en Duinwijk en het havengebied zijn goede voorbeelden van 'inprikkers' vanuit het duingebied, die mogelijk op meer plekken kunnen ontstaan.

Bijvoorbeeld door het versterken van de landschappelijke inpassing van het sportpark Zeewijk, waarbij het duinkarakter via het Pleiadenplantsoen en de ruimte rond de Pleiadenschool wordt doorgezet tot aan de Raafstraat.

Ook willen we onderzoeken of in de zone tussen de Spaarnestraat en de Merwedestraat het duingebied beter beleefbaar kan worden gemaakt.

In Zee- en Duinwijk richt de ontwikkelopgave zich vooral op het klimaat bestendig maken van de omgeving. Het aanwezige groen, met een fraai duinkarakter, kan hier een oplossing voor bieden.

Goed voorbeeld van verweving/inprikkers tussen landschap en stedelijk weefsel aan de Zandhaver

Uitsnede visie groenstructuur Velsen-Noord

3.3.5 VELSEN NOORD

In Velsen-Noord ligt de grootste ontwikkelopgave voor de groenstructuur binnen de speerpunten *groene leefomgeving en klimaatadaptatie*. Dit heeft, al geldt dit niet voor elk deel van het dorp, te maken met de hoge stedelijke dichtheid en de beperkte groene dooradering van het stedelijk gebied. Het groen is vooral geconcentreerd in de randen, zoals in het Wijkeroogplantsoen en sportpark Rooswijk en langs de grote wegen en spoorlijn en op de scheiding tussen bedrijfsterreinen en de woonkern. Deze zogenaamde groene buffer wordt de komende jaren versterkt, waarbij bomen worden herplant en kansen voor ecologisch beheer worden benut. Deze opgave is reeds in gang gezet.

Aanknopingspunten voor versterking van de groenstructuur worden gevormd door het Stratingplantsoen, de Meerweidenlaan, het Wijkeroogpark en het sportcomplex.

Binnen de groenstructuur vormen deze een basis die waar mogelijk versterkt wordt. Dit geldt in algemene zin voor elk element binnen de huidige aanwezige groenstructuur in Velsen-Noord.

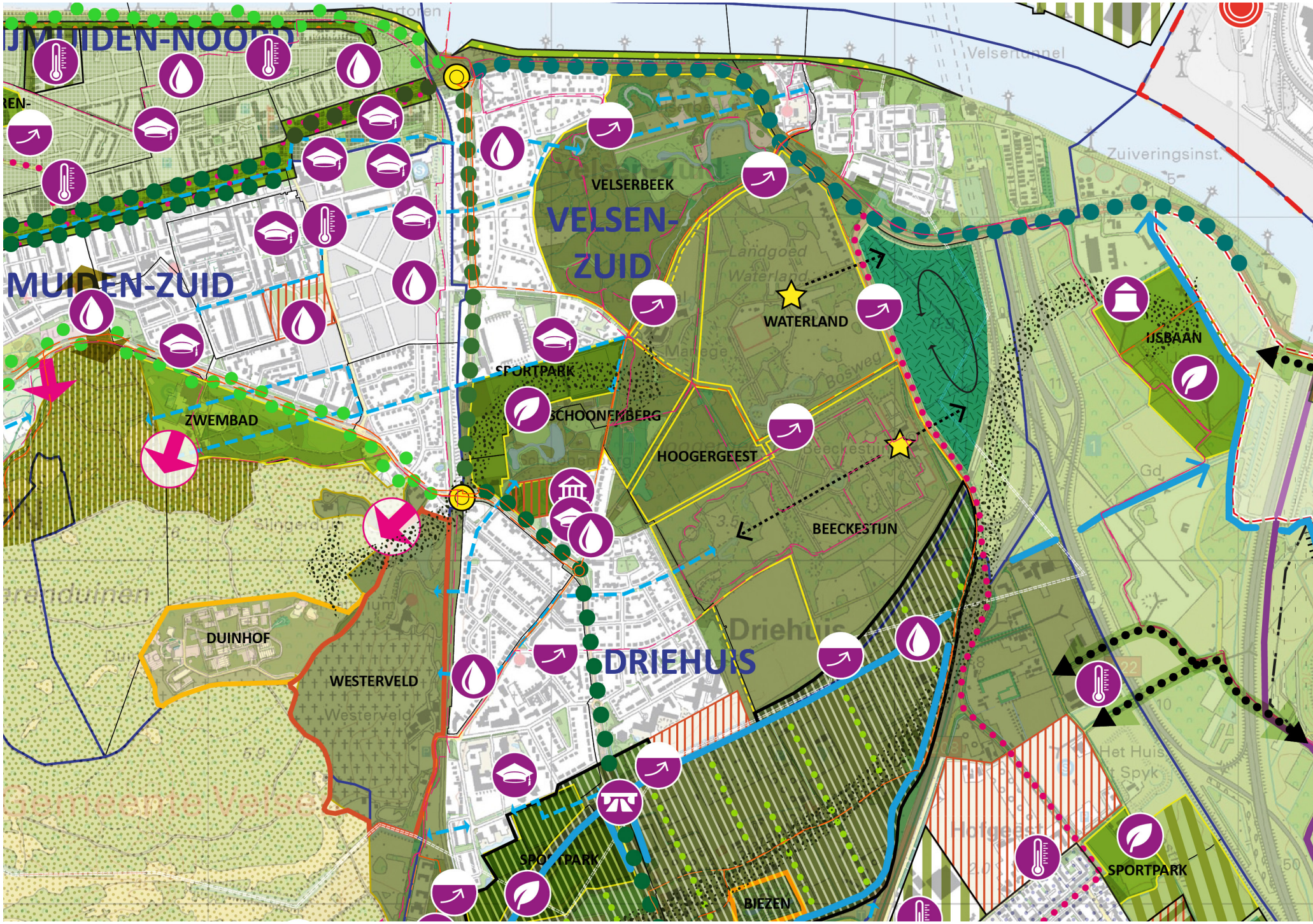
Gelet op de aard van het stedelijk gebied, is het naar verwachting niet eenvoudig om substantiële toevoegingen aan de groenstructuur te bereiken. Om die reden zetten we voor Velsen-Noord in op een maatwerk aanpak om het gebied te vergroenen, bestaande uit meerdere elementen:

→ Het op straat- en buurtniveau onderzoeken van de mogelijkheden om kruispuntvlakken, rotondes, schoolpleinen en andere ‘plein-achtige’ ruimtes te vergroenen of te voorzien van markeringsbomen;
→ Het onderzoeken van mogelijkheden om het bestaand groen in ecologische zin en qua diversiteit te verbeteren, onderling te verbinden en toegankelijker te maken (dit geldt bijvoorbeeld voor het Wijkeroogpark);
→ Het onderzoeken van de mogelijkheid om bij nieuwbouwontwikkelingen en wegreconstructies in te zetten op een minimaal te realiseren oppervlak aan groen;
→ Het introduceren van geveltuinen, boomspiegeltuinen of soortgelijke elementen om groen in het straatbeeld te introduceren;
→ Het verwelkomen en ondersteunen van initiatieven als ‘Operatie Steenbreek’, waarbinnen inwoners worden ondersteund bij het ontstenen en vergroenen van hun eigen perceel.

Groen wig geeft mogelijkheden tot het vergroten van biodiversiteit, toevoegen van waarde voor flora en fauna

Uitsnede visie groenstructuur Velsen-Zuid & Driehuis

3.3.6 VELSEN ZUID & DRIEHUIS

VELSEN-ZUID

Velsen-Zuid bevindt zich aan weerszijden van landgoed Velserbeek. Het westelijk deel betreft een woongebied met overwegend vrijstaande woningen en een krachtige groene dooradering. Aanvullend is het landgoed Velserbeek vanuit dit woongebied direct toegankelijk als stedelijk uitloopgebied. Deze situatie willen we binnen de groenstructuur als kwaliteit handhaven.

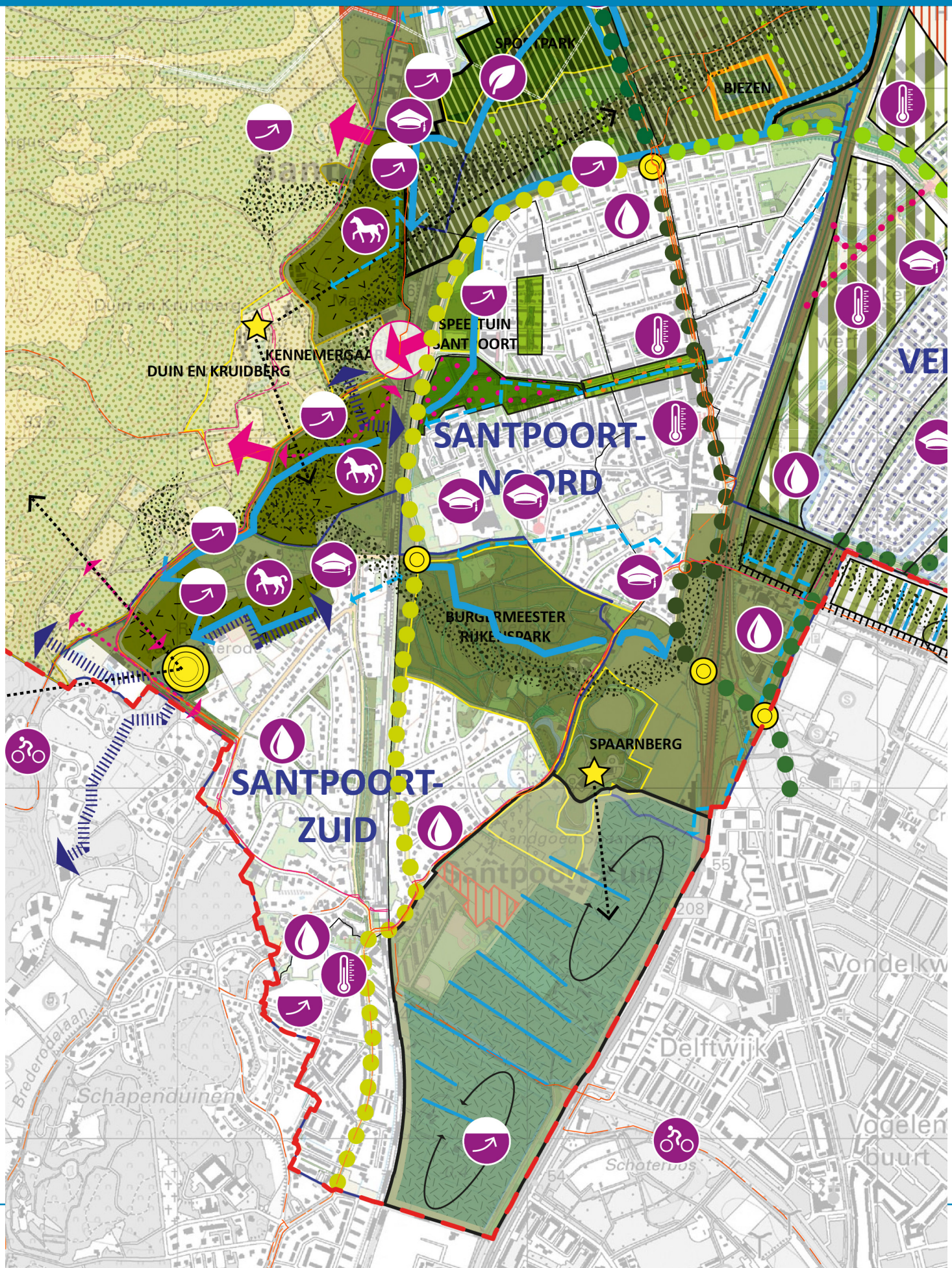
Het woongebied oostelijk van Velserbeek bestaat uit het oude dorp Velsen (beschermd dorpsgezicht) en een jonger woongebied oostelijk daarvan. Dit heeft een gestempelde structuur met overwegend rijwoningen. In het stedenbouwkundig ontwerp is een goede balans gevonden tussen wonen, verkeer en groen, door het toepassen van groene pleintjes en de aanleg van een parkzone langs het Noordzeekanaal. Deze structuur willen we binnen de groenstructuur behouden, waarbij we wel inzetten op ecologische versterking van de plantsoenen. Deze bestaan nu overwegend uit een monocultuur van gras met bomen, waardoor op het gebied van biodiversiteit en variatie een duidelijke winst te boeken is.

DRIEHUIS

Driehuis weet zich als woonkern omringd door een robuuste groene omlijsting. Het betreft een woongebied met overwegend (half)vrijstaande woningen, veel laanbomen in de woonstraten en enkele plantsoenen. Deze situatie willen we binnen de groenstructuur handhaven, waarbij we wel inzetten op ecologische versterking van de plantsoenen. Deze bestaan nu overwegend uit een monocultuur van gras met bomen, waardoor op het gebied van biodiversiteit en variatie een duidelijke winst te boeken is.
Daarnaast is er winst te behalen door het vergroenen van het spoorviaduct Driehuis. Onderzoek naar de mogelijkheden is hiervoor noodzakelijk, dit met als doel om de ecologische verbinding tussen Driehuis en Santpoort-Noord verder te versterken.

Landgoed Velserbeek

Uitsnede visie groenstructuur
Santpoort-Noord & Santpoort-Zuid

3.3.7 SANTPOORT-NOORD & SANTPOORT-ZUID

SANTPOORT-NOORD

Santpoort-Noord kent woongebieden die in de regel ruim van opzet zijn en een goede groene dooradering met laanbeplanting hebben. Aan de zuid- en westflank is aantrekkelijk stedelijk uitloopgebied voorhanden, in de vorm van het Burgemeester Rijkenspark en het gebied rond Duin en Kruidberg. Deze structuur willen we binnen de groenstructuur voortzetten.

De groene wig die vanuit het westen de kern binnen loopt willen we versterken, met name via een meer natuurlijke inrichting en beheer. De voormalige loop van de duinrel vormt daarbij mogelijk een aanknopingspunt, bijvoorbeeld voor waterberging.

Een verdere structuurversterking kan mogelijk worden bereikt door het creëren van zichtrelaties tussen de groene wig en het open landschap ten westen van de spoorlijn.

SANTPOORT-ZUID

Santpoort-Zuid bestaat uit meerdere woongebieden, waarbij overwegend sprake is van vrijstaande woningen op ruime percelen, te midden van een rijke en uitbundige groene dooradering. In het centrumgebied, ten zuiden van treinstation Santpoort-Zuid, is sprake van bebouwing in hogere dichtheden, maar ook hier is de groenstructuur van een meer dan acceptabel kwaliteitsniveau. Deze situatie wordt binnen de groenstructuur voortgezet.

De villawijken zijn een uniek en hoogwaardig woonmilieu in de MRA. Karakteristiek is de groene inbedding (wonen in een parkbos), de veelheid aan waardevolle en monumentale bomen, de presentatie en zichtbaarheid van de villa's vanaf de weg, de dansende rooilijn, de individuele architectuur van elk pand. Erfafscheidingen bestaan uit groenelementen en ontnemen niet het zicht op de panden. Bij het eventueel splitsen van kavels of sloop/nieuwbouw op percelen dienen bovenstaande kenmerken behouden te blijven.

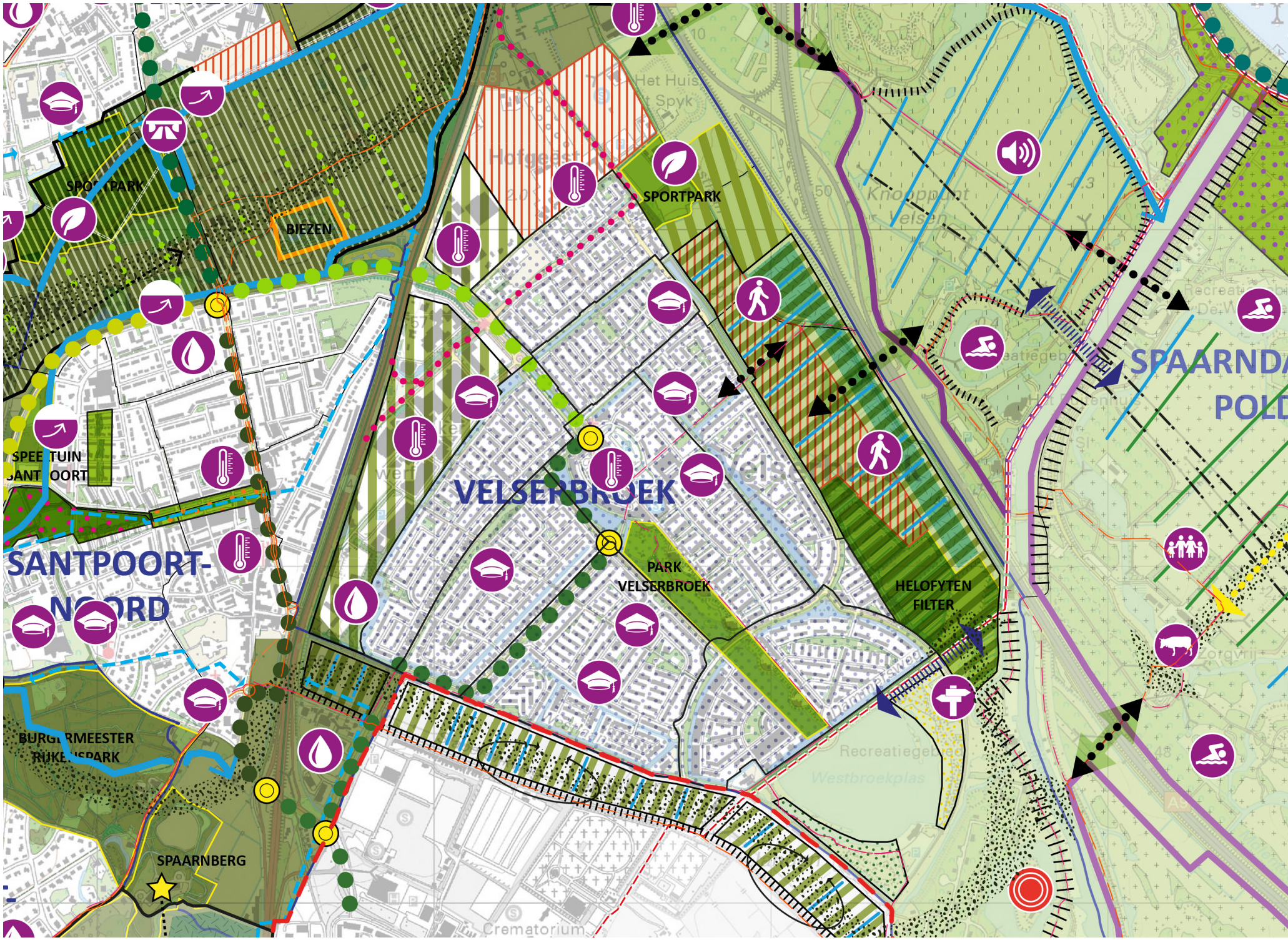
Een aandachtspunt in dit verband is de trend dat op particulier terrein veel groen wordt gekapt, waarmee afbreuk wordt gedaan aan deze weelderige groene uitstraling. Mogelijk kan informatievoorziening en overleg bijdragen aan bewustwording onder bewoners.

Burgermeester Rijkenspark

Omgeving Spaarnberg

Uitsnede visie groenstructuur Velserbroek

3.3.8 VELSERBROEK

Velserbroek wijkt als kern duidelijk af van de overige dorpen binnen de gemeente Velsen, aangezien dit een jonge uitbreiding betreft die sinds de jaren ’80 is ontstaan. Dit vormt een duidelijk contrast met de overige kernen.

Velserbroek kent een krachtig en consequent ontworpen, haast symmetrische opzet, waarin de groenstructuur is mee ontworpen. In de basis is deze groenstructuur in balans met de overige functies binnen de stedenbouwkundige opzet. Wel liggen er goede kansen om binnen deze groenstructuur meer biodiversiteit te bereiken, door het aanbrengen van meer variatie in de beplanting, meer natuurlijke beplanting toe te passen en deze meer ecologisch te beheren.

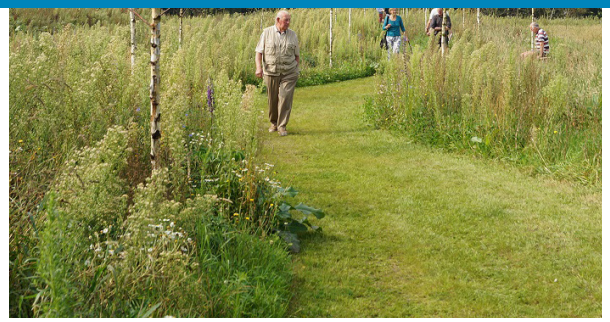
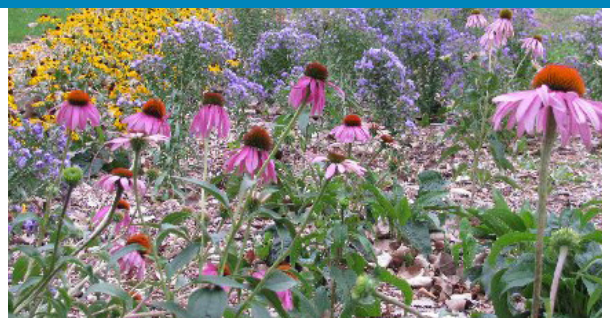
Het stadspark van Velserbroek is feitelijk een groene wig vanuit het landschap (polder/Westbroekplas) de kern in. Door meer ecologisch beheer en variatie in de beplanting krijgt het park een hogere belevingswaarde.

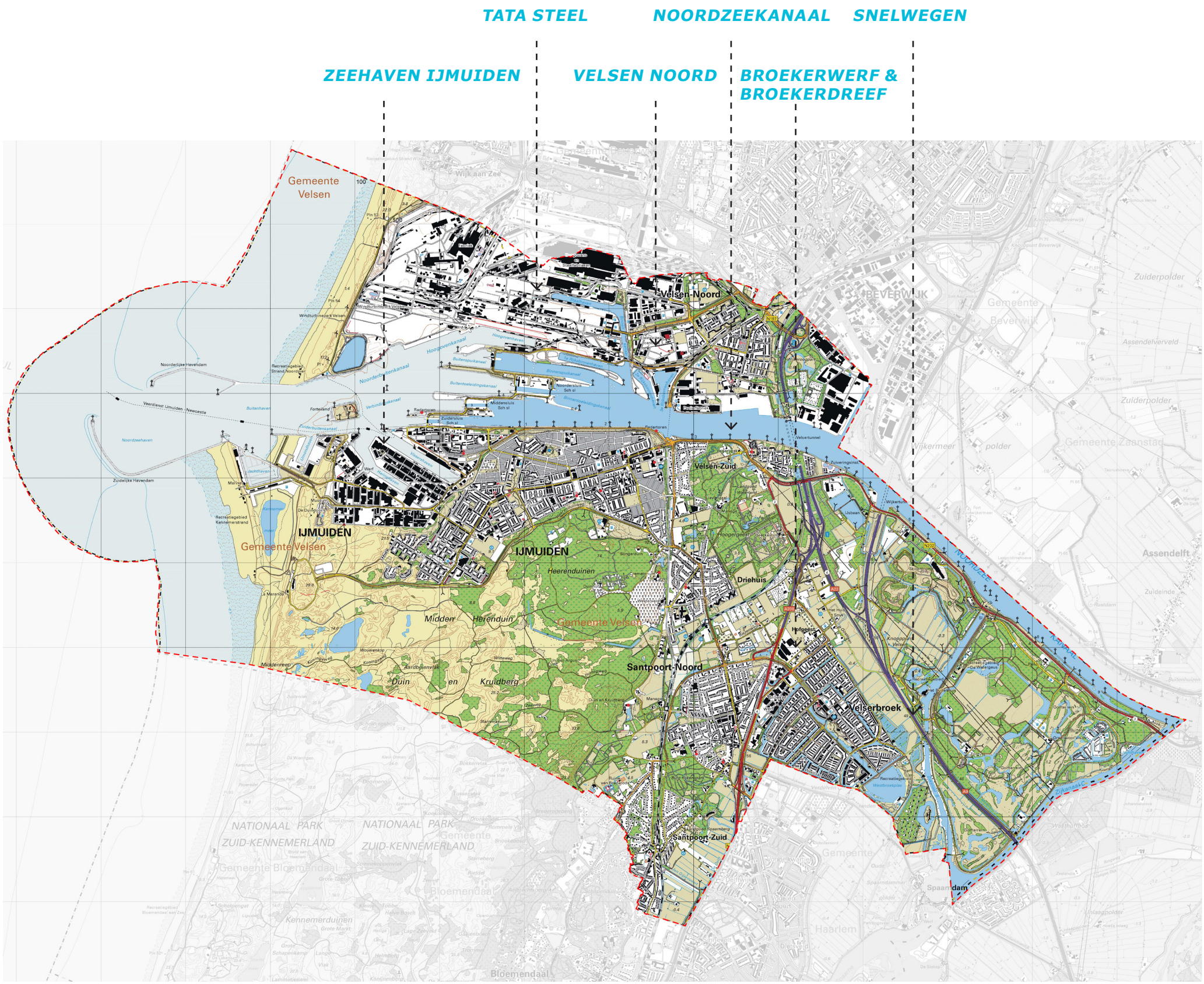
Aanknopingspunten voor verbetering en versterking vinden we in de landschapszone direct ten noordoosten van Velserbroek. In deze zone is woningbouw voorzien. Uitbreiding van het stedelijk gebied dient goed te worden ingepast in het open polderlandschap.

In de gebiedsdelen die niet worden bebouwd, zetten we in op een robuust groenblauw raamwerk. De functie van de zone als stedelijk uitloopgebied voor Velserbroek én als verbindende schakel tussen Velserbroek en Spaarnwoude voor langzaam verkeer, vormt daarbij een belangrijke leidraad.

Op een iets groter schaalniveau zien we kansen om deze structuur uit te breiden, om de Westbroekplas heen richting de landschapszone langs de Slaperdijk. Deze zone bevindt zich overigens binnen het grondgebied van de gemeente Haarlem.

Variatie in beplanting aanbrengen

NATUURLIJK GROEN	VASTE PLANTENMIX	FUNCTIONEEL GROEN
		
		
		

Topografische kaart Velsen

3.3.9 BEDRIJVENTERREINEN

De afzonderlijke bedrijventerreinen binnen de gemeente Velsen vormen, enkele uitzonderingen daargelaten, gaten in de groenstructuur. Het aanwezige groen beperkt zich tot de groene begeleiding van de (hoofd) ontsluiting en ook deze is vaak van beperkte aard. Op de terreinen zelf is groen vaak volledig afwezig.

Om deze situatie te verbeteren, willen we verkennen welke mogelijkheden er zijn om op bedrijventerreinen een groenstructuur te realiseren. Per bedrijventerrein vraagt dit om maatwerk, waarbij in detail wordt gekeken waar ruimte is of naar verwachting zal ontstaan.

De gemeente is in dit verband eerder facilitator dan initiatiefnemer. Door het versterken van de groenstructuur ter plekke van de (hoofd)ontsluiting van bedrijventerreinen kan zij mogelijk eerste stappen zetten en een ontwikkeling aanblazen, maar werkelijke realisatie van een groenstructuur is afhankelijk van de bereidheid van ondernemers om hier in mee te denken en investeren. In het kader van dit groenstructuurplan zullen pilotprojecten worden ontwikkeld, waarbinnen de mogelijkheden in dit verband worden verkend.

In dit verband in bijvoorbeeld de Bedrijven Investeringszone (BIZ) in het havengebied van IJmuiden mogelijk een aanknopingspunt.

Het bedrijfscomplex van Tata Steel neemt bij dit alles een bijzondere positie in, als het gaat om schaalgrootte en zwaar industrieel karakter. We hebben de ambitie om, in overleg met Tatasteel, te onderzoeken welke kansen er zijn om te komen tot vergroening en ecologisch verbeteren van het terrein (bijvoorbeeld plan Staalblauwtje).

3.3.10 GROOTSCHALIGE INFRASTRUCTUUR

Naast de afwisseling tussen stedelijke en groene gebieden, wordt de gemeente Velsen gekenmerkt door diverse vormen van infrastructuur. Het Noordzeekanaal met haar zeesluizen, de rijkswegen A22 en A9, de provinciale wegen N202 en N208 en de spoorlijn Haarlem-Alkmaar zijn de belangrijkste doorsnijdingen in het landschap.

In veel gevallen staat lijnvormige infrastructuur op gespannen voet met de wens om een krachtige groene structuur te bouwen. Zo ook in Velsen, waar het verbinden van gebieden wordt bemoeilijkt door wegen en spoorwegen die obstakels vormen. Tegelijkertijd vormen deze wegen op zichzelf ook weer lijnvormige verbindingen, die binnen de groenstructuur van waarde kunnen zijn. Daarbij denken we aan bermen en taluds, die via natuurlijk maaibeheer en of laanbeplanting kunnen worden versterkt als leef- en migratiezone voor insecten en kleine zoogdieren.

Het dijklichaam en de oeverzone van het Noordzeekanaal kunnen mogelijk worden aangepast, zodat deze interessanter worden voor (onder)water flora en fauna. Naast de ecologische meerwaarde kunnen dergelijke ontwikkelingen ook bijdragen aan de belevingswaarde van het Noordzeekanaal.

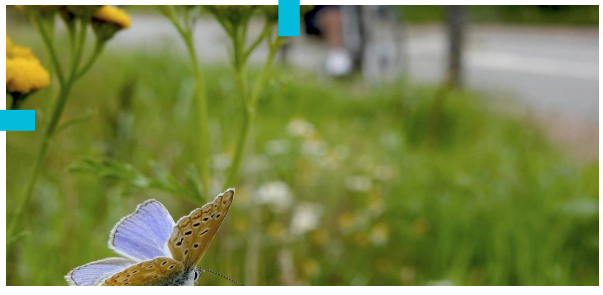
Het zeesluiscomplex, dat momenteel een metamorfose ondergaat, bestaat feitelijk uit een aantal langwerpige eilanden, doorsneden door sluiskolken. Ook het Forteiland zou als extra eiland tot dit complex kunnen worden gerekend. Deze eilanden vertegenwoordigen samen een substantieel oppervlak, in de huidige situatie grotendeels bedekt met een monocultuur van gras.

Bij de aanleg van de Nieuwe Zeesluis IJmuiden wordt ingezet op een meer natuurlijke inrichting van deze eilanden. Zo zijn ze aantrekkelijker als leef- en migratiegebied voor diverse soorten flora en fauna. Het programma schrijft het minimaliseren van verhardingen voor, het omvormen van de graslanden naar bloem- en kruidenrijke graslanden en aanpassing van het beheer.

In vrijwel alle gevallen is afstemming met beheer partners noodzakelijk, om de mogelijkheden tot realisatie van de hiervoor geschetste ideeën inzichtelijk te maken.

3.4 VISIE OP BEHEER

De groenstructuur als omschreven in dit groenstructuurplan, wordt gebouwd via een aantal sporen. Één van deze sporen betreft de wijze waarop de gemeente het openbaar groen beheert en welke keuzen daarbij worden gemaakt. In deze paragraaf licht de gemeente dit op hoofdlijnen toe.

GROENBEHEER DATA GESTUURD

Velsen heeft een digitaal groenbeheersysteem waarin gegevens m.b.t. beheer buitenruimte zijn opgenomen. Er wordt gewerkt aan optimalisatie van dat beheersysteem door steeds meer gegevens op te slaan. Op die manier kan het geautomatiseerde groenbeheersysteem de gevolgen van aanpassingen in beheer en/of areaal uitbreiding steeds beter ook financieel inzichtelijk maken.

KWALITEITSZONES MET BEHEERVARIANTEN

De gemeente werkt met zogeheten kwaliteitszones. Binnen deze zones wordt het groen onderhouden op verschillende beeldkwaliteitniveaus. Velsen hanteert de landelijke beeldkwaliteitssystematiek voor beheer van de openbare ruimte van het CROW.

KWALITEITSZONE		BEHEERVARIANT
Representatief groen	Druk bezochte plaatsen	Beeldkwaliteit A (Hoog/Plus)
Stedelijk groen	Woonbuurten	Beeldkwaliteit B (Basis)
Natuurlijk groen	Aan de randen van de woonkernen en daar waar kan in de woonkernen	Beeldkwaliteit C (Laag/Extensief)

De beeldkwaliteit wordt voortdurend gemeten. De monitorresultaten worden vastgelegd. Hierbij is de insteek het verbeteren van werkprocessen en meten of de gevraagde beeldkwaliteit gehaald wordt.

GROENE INVULLING ROTONDES

De gemeente ziet elke rotonde als een kans tot vergroening. Of, en in welke mate dit werkelijk kan, is afhankelijk van de verkeerskundige randvoorwaarden die leidend zijn. De inrichting van de rotonde staat immers ten dienste van een soepele en veilige doorstroming van verkeer. De gemeente geeft om bovengenoemde reden geen rotondes uit in beheer aan derden ten behoeve van reclamedoeleinden.

BOMEN

De gemeente beheert ruim 20.600 geregistreerde laanbomen.
Aan de hand van boomveiligheidscontroles volgens Visual Tree Assessment (VTA) voert de gemeente het beheer van het bomenbestand uit.

Jaarlijks wordt over 35% van het bomenbestand de VTA uitgevoerd. Dit betekent dat een boom eens in de drie jaar gecontroleerd wordt op dood hout, probleemtakken, gebreken, ziekten en staat van onderhoud. Monumentale-, attentie- en bomen langs hoofdstructuren controleren we jaarlijks.

De staat van onderhoud van de bomen en de maatregelen worden vastgelegd in het groenbeheersysteem.

OVERLAST BOMEN

Soms ondervinden inwoners overlast van bomen, dit speelt vooral in woonwijken.
Daarbij kan worden gedacht aan bladval, luizen, wortelopdruk, overhangende takken of ongewenste schaduwwerking. Uitgangspunt in de gemeente is om gezonde bomen te laten staan. In beginsel dient overlast te worden geaccepteerd; deze weegt niet op tegen de positieve effecten die bomen hebben. Bij het bepalen of er sprake is van overlast die moet worden weggenomen, kijken we naar aard, de duur en de ernst van de overlast in verband met de plaatselijke omstandigheden. De inschatting of ingrijpen aan de orde is, is aan de gemeente.

De laatste jaren neemt de aanwezigheid van de bastaardsatijnrups en eikenprocessierups in Velsen steeds meer toe. Deze rupsen kunnen gezondheidsklachten geven voor mens en dier. De gemeente verwijdert deze rupsen op plaatsen waar veel publiek komt.

BESCHERMDE BOMEN

Binnen de gemeente Velsen hebben we ook waardevolle en monumentale bomen. Bovendien zijn er speciale bomen: bomen die zijn aangeplant bij een speciale gebeurtenis. Zij hebben een bijzondere status, die is vastgelegd in het beleidsplan Monumentale Bomen, en vragen soms speciaal beheer.

MAAIBELEID

Binnen de gemeente Velsen streven we naar een zo groot mogelijk areaal aan ecologisch beheerd grasoppervlak om de biodiversiteit te stimuleren en te vergroten.

Sinds kort wordt de methode van Sinusmaaien toegepast, waarbij steeds een deel van de oude vegetatie (ca. 40%) blijft staan. Door niet alles tegelijk te maaien en af te wisselen in maaiperiodes, ontstaat diversiteit in begroeiing, krijgen planten en bloemen meer kans om te bloeien en vormt niet-gemaaide vegetatie een overwinteringsplek voor insecten en andere kleine dieren. Ook worden hiermee drachtperiodes beter benut en beschikken bijen, vlinders en andere insecten gedurende langere perioden over nectar en stuifmeel.

Op plaatsen waar kort gemaaid gras wenselijk is, met het oog op speelmogelijkheden, de gewenste beeldkwaliteit of verkeersveiligheid, maaien we in een hogere frequentie, mede afhankelijk van de weersomstandigheden en het groeitempo van het gras. Een nieuwe vorm is de inzet van schapen binnen het maaibeheer.

Het riet wordt een keer per jaar gemaaid waarbij steeds een deel van de oude vegetatie blijft staan. Dit betekent in de praktijk dat ongeveer een derde van de vegetatie in het water, een derde van de oever en een derde uit de hogere delen maaien.

Dit heeft als gevolg dat er geleidelijke overgangen (gradiënten) tussen biotopen ontstaan. Hier maken insecten, vogels, amfibieën en zoogdieren gebruik van.
Door het laten staan van gewas worden ook dekkingsmogelijkheden voor de dieren geboden.

ONKRUIDBEHEERSING

Velsen kiest voor een meest ecologische en duurzame manier van onkruidbestrijding. De kennisontwikkelingen op dit vakgebied worden nauwlettend gevolgd. Het beleid gaat uit van een constant beeld voor het gehele jaar. Dit betreft een beeldkwaliteitsniveau B.

NATUURLIJK SPELEN EN BEWEGEN

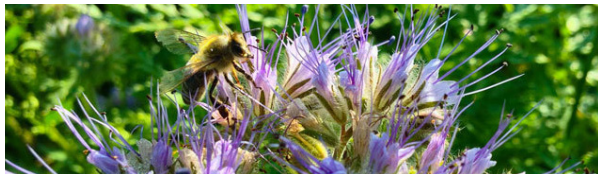
Waar de groenstructuur ruimte biedt, wordt deze zo ingericht dat het uitnodigt tot natuurlijk spelen. Deze plekken zijn voornamelijk te vinden aan de randen van de stedelijke gebieden. Dit kan uiteenlopende vormen aannemen, afhankelijk van de plek en de behoefte. Een forse boomstam is al snel een klimrek. En van een flinke berg snoeiafval kun je prachtige hutten bouwen. Binnen de gemeente Velsen staan we open voor de ontwikkeling van plekken waar ‘natuurlijk spelen’ mogelijk is. Hetzelfde principe geldt ook voor het ‘beweegvriendelijker’ maken van het groen. Door wandel- of struinpaden aan te leggen, of speelse elementen toe te voegen, worden mensen uitgenodigd om een ommetje door het park te maken, een rondje te joggen of fitnessoefeningen te doen. Op deze plekken besteed beheer extra zorg aan veiligheid.

RENOVATIE PLANTSOENEN

Plantsoenen zijn aan slijtage onderhevig. Afhankelijk van de omvang, de ligging, de gebruiksintensiteit en het gebruikte plantmateriaal vindt dat proces in kortere of langere tijd plaats. Periodiek is het nodig om plantsoenen opnieuw aan te leggen zodat er aan de gevraagde kwaliteit kan worden voldaan. De gemeente heeft hiervoor een meerjarenplanning. Elk jaar wordt een lijst met te renoveren plantsoenen gemaakt.
Bij renovatie van plantsoenen geldt als ontwerpprincipe dat er zoveel mogelijk gebiedseigen soorten worden toegepast zodat de beleefbaarheid van het onderliggend landschap wordt vergroot. Als aanvullend ontwerpprincipe bij de herinrichting van een plantsoen hanteert de gemeente de afweging welke winst kan worden geboekt op het vlak van ecologie en klimaatadaptatie. Uitzondering hierop zijn plantsoenen die omwille van een representatieve functie of gebruiksfunctie een andere inrichting kunnen krijgen. De gemeente gebruikt zoveel als mogelijk bijvriendelijke beplanting.

BESTRIJDING EXOTEN

Japanse duizendknoop, Reuzenbereklauw, Amerikaanse Vogelkers en Ambrosia zijn voorbeelden van zogenoemde invasieve exoten die in ons land voorkomen, zo ook in Velsen. Soorten die zich makkelijk vestigen, verdringen daarbij andere soorten of geven gezondheidsklachten, met alle negatieve gevolgen van dien. Deze soorten kunnen in korte tijd grote oppervlaktes innemen. In het beheer zetten de gemeente dan ook in op het voorkomen, opsporen, bestrijden en monitoren van deze soorten.

Daar waar invasieve soorten de kop op steken, zet Velsen per locatie een zo effectief mogelijke methode in. De locaties heeft de gemeente in beeld. Inwoners krijgen via de website van de gemeente de mogelijkheid om, als zij invasieve soorten waarnemen, hiervan melding te doen.

Zo heeft de gemeente een groot aantal extra ogen in de buitendienst. De manier waarop Velsen de aanwezige soorten bestrijdt, vraagt maatwerk. Uitgangspunt is dat bestrijding op een ecologische manier gebeurt. Dat vraagt veel inzet van mensen en materieel. Ecologische bestrijding is soms onvoldoende en de gemeente moeten overgaan tot een andere methode. Landelijk zijn proeven gaande met betrekking tot diverse bestrijdingsvormen. Velsen volgt de ontwikkelingen op de voet.

GEDRAGSCODE BESTENDIG BEHEER EN ONDERHOUD

De gemeente heeft een gedragscode bestendig beheer en onderhoud. Op basis van deze gedragscode worden al het beheer en (onderhouds-)werkzaamheden uitgevoerd. In de gedragscode zijn kalenders opgenomen waarbinnen de diverse werkzaamheden kunnen plaatsvinden. Uitvoerende medewerkers werken volgens de gedragscode en inventariseren voor de werkzaamheden uit. De meeste onderhoudsmedewerkers hebben een certificaat Flora en Fauna Wet Natuurbescherming.

CIRCULAIRE ECONOMIE

Bij het beheer van het groen komt er een grote hoeveelheid materiaal in omloop. In Velsen hanteert daarbij het principe ‘afval bestaat niet’. Dit betekent dat de gemeente een duidelijk beeld heeft van de rest- en materiaalstromen die met de beheeractiviteiten samenhangen. Per fractie weegt de gemeente af op welke wijze deze het meest duurzaam en hoogwaardig opnieuw in de grondstoffenketen kan worden aangewend en beschikt Velsen waar mogelijk over passende afzetkanalen.

Bomen die moeten wijken voor bijvoorbeeld reconstructies worden zo mogelijk verplant binnen de gemeente of worden elders aangeboden.

UITGIFTE GROENSTROKEN EN BOOMKRANSEN IN ONDERHOUD AAN BEWONERS

Het in eigendom overdragen van groen aan particulieren doet de gemeente in principe niet, alleen in uitzonderlijke gevallen. Daarbij is het aan de gemeente om af te wegen of overdracht redelijkerwijs de beste perspectieven biedt op ruimtelijke kwaliteitsverbetering. De groenclassificatiekaarten zijn daarbij leidend.

Het beheer van groenstroken kan wel aan bewoners worden overgedragen (adoptie). Afspraken met bewoners over inrichting en het beheer worden in een contract vastgelegd. Het in beheer uitgeven van boomkransen is onder voorwaarden mogelijk. Ook hier worden afspraken gemaakt met de bewoner over het beheer maar worden niet in een contract vastgelegd. Als het beheer niet volgens afspraak verloopt neemt de gemeente het beheer weer over. Boomkransen in de hoofdstructuur worden door de gemeente zelf beheerd en onderhouden.

REGELS TIJDELIJK GEBRUIK BRAAKLIGGENDE BOUWTERREINEN

Wanneer een stuk grond langer dan één jaar braak ligt, is het mogelijk interessant om in te zetten als ‘tijdelijke natuur’.

In dat geval dient het gebied formeel als zodanig te worden aangemeld. Dit kan via een ontheffing door de provincie Noord-Holland of via het onderschrijven van de 'gedragscode tijdelijke natuur'. Tijdelijk inzaaien met bloemrijkmengsel ziet de gemeente ook als mogelijkheid.

COMMUNICATIE OVER GROENBEHEER

Inwoners zijn vaak nauw betrokken bij het groen in de leefomgeving. Zij zijn graag op de hoogte van de gebeurtenissen en veranderingen in het groen. De gemeente houdt de bewoners via diverse kanalen op de hoogte wat er vanuit beheeroogpunt speelt.

De Facebookpagina "Groen in Velsen" is bijvoorbeeld veel gezien. De gemeente sluit aan bij diverse landelijke projecten zoals boomfeestdag, landelijke zaaidag en natuurwerkdag. Het Pieter Vermeulen Museum is een belangrijke partner in zulke projecten bij het betrekken van inwoners. Het zijn ook goede momenten om bewoners te betrekken en aandacht te vragen voor groen en groenbeheer.

FINANCIËLE ASPECTEN VAN GROENBEHEER

De laatste jaren is groenbeheer aan verandering onderhevig. Naast de normale onderhoudskosten zijn er de laatste jaren andere maatregelen nodig die kostenverhogend werken.

- → Met name door klimaatverandering hebben we te maken met verlenging van het groeiseizoen. Dat heeft gevolgen voor het inzetten van mensen en materieel om de beeldkwaliteit het hele seizoen op orde te houden. Tevens neemt te overlast van warmte minnende insecten zoals luizen en eikenprocessierups toe, hierop moeten we in sommige gevallen ingrijpen. Door de onvoorspelbaarheid van het weer, en dan voornamelijk de drogere periodes is meer inzet nodig om zowel nieuwe als bestaande beplanting te laten overleven en is een verschuiving in gebruik van nieuwe beplanting.
- → Openbaar groen draagt in belangrijke mate bij aan het verminderen van hittestress, het verhogen van CO_2 opname van fijnstof, verminderen en bufferen van water bij wateroverlast en verhogen van vitaliteit van de inwoners.
- → Om de biodiversiteit binnen de gemeente te vergroten worden er bij het maaibeheer alternatieven ingezet. Denk hierbij aan de inzet van schapen en andere maaimethodes zoals Sinusmaaien.
- → In het beheer passen we ecologische onkruidbestrijding toe. Ten opzichte van de eerdere chemische bestrijding is dit meer arbeidsintensief.

Dit zijn kostenaspecten die moeten worden vertaald in de budgeten voor beheer.

Groenstructuurplan Velsen

Velsen klimaatbestendig

BIJLAGE I

GEMEENTE VELSEN

SPELREGELS GROENCOMPENSATIE

BIJLAGE I

GROENCLASSIFICATIE BESTAAND GROEN

ALGEMEEN

Zoals uit voorliggend groenstructuurplan blijkt is groen een waardevol en onmisbaar onderdeel van de leefomgeving. De inrichting van de openbare ruimte wordt regelmatig gewijzigd om te kunnen blijven voldoen aan de maatschappelijke ontwikkelingen. Stedelijke groenvoorzieningen moeten daarom eveneens aangepast kunnen worden. Om het bestaande groen binnen de gemeente te kunnen waarborgen is een zogeheten groenclassificatiekaart opgesteld. De groenclassificatiekaart geeft een overzicht van al het groen binnen de gemeente dat daadwerkelijk eigendom is van de gemeente.

De groenclassificatiekaart is samen met voorliggend groenstructuurplan vastgesteld, maar vormt geen statische bijlage bij dit groenstructuurplan. Immers wijzigingen hierbinnen moeten direct en actueel inzichtelijk zijn en blijven (data gestuurd). Om die reden kan de dynamische groenclassificatiekaart geraadpleegd worden via de website van de gemeente Velsen.

CLASSIFICATIE GROENGEBIEDEN

Op de groenclassificatiekaarten wordt een tweetal classificaties aan de groengebieden toegekend. In eerste instantie betreft dit de groengebieden met de classificatie 'te behouden groen'. Het groen in deze classificatie valt binnen de hoofdgroenstructuur en vormen een onmisbare en onvervangbare bijdrage aan Velsen. Op de kaart zijn de onderdelen van de hoofdgroenstructuur weergegeven die bij de gemeente in bezit zijn.

De tweede classificatie betreft de groengebieden met de classificatie 'te behouden groen met compensatieregeling'. Deze klasse valt buiten de hoofdgroenstructuur maar levert eveneens een belangrijke bijdrage, vooral aan de leefbaarheid.

Voor dit groen staat behoud voorop, immers in voorliggend groenstructuurplan is de waarde van groen uitvoerig omschreven. Om bovengenoemde compensatieregeling hanteerbaar te maken zijn er naast de classificatiekaart zelf onderstaande spelregels opgesteld.

COMPENSATIESPELREGELS

Een star beschermingssysteem voor de groengebieden met de classificatie 'te behouden groen met compensatieregeling' werkt niet, immers de openbare ruimte is aan continue verandering onderhevig. Vermindering van de oppervlakte moet echter voorkomen worden. Bij groencompensatie gelden de volgende spelregels. Bij het bepalen van de juiste spelregel wordt de hieronder weergegeven volgorde van spelregels gehanteerd.

Spelregel 1:
Compensatie met nieuw groen dat minstens dezelfde oppervlakte en gebruikswaarde heeft en in dezelfde wijk ligt (kwantitatieve compensatie).

Spelregel 2:
Het resterende groen in dezelfde wijk moet binnen dezelfde functie als het te compenseren groen beter ingericht en beheerd worden (kwalitatieve compensatie).

Spelregel 3:
Door middel van dubbel grondgebruik kan het, te compenseren groen, met dezelfde functie op dezelfde plek worden teruggebracht. Bijvoorbeeld op daken.

Spelregel 4:
Compensatie door middel van een financiële bijdrage aan de Groenreserve door middel van een bedrag per m2 te compenseren groen op basis van het dan vigerende beleid inzake grondprijzen, voor wat betreft snippergroen en andere kleine percelen grond.

FINANCIËLE VOORWAARDEN

De inrichtingskosten van het compenserende groen zijn minstens zo hoog als de vervangingskosten van het te compenseren groen. Hierbij worden de kosten bepaald door de huidige waarde van het gazon, de bomen, de heesters, de verhardingen en de recreatieve inrichting, dan wel de natuurbouw.

De begrote beheerskosten van het te compenseren groen worden bij het beheer van het compenserende groen gebruikt, ook bij een kwalitatieve compensatie. Er wordt extra verzorging gepleegd om tot het gewenste resultaat te komen. In Representatief Groen en Stedelijk Groen geldt daarbij dat voor 3 jaar het dubbele beheersbedrag van het te compenseren groen wordt aangehouden. De extra beheerskosten dienen in de compensatieregeling begrepen te zijn. Bij het natuurlijke groen duurt het herstel langer. Bij natuurlijke gebieden die in minder dan 25 jaar hersteld raken, wordt een extra post voor herstelbeheer opgenomen ter grootte van 1/3 van de aanlegkosten. Voor terreinen die 25 tot 100 jaar voor herstel nodig hebben, dient 2/3 van de aanlegkosten extra opgenomen te worden voor het herstelbeheer.

Bij de financiële compensatie van bomen moet het bedrag bepaald worden aan de hand van de meest actuele versie van de rekenmethode van de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen (NVTB).

ZWAAR WEGEND MAATSCHAPPELIJK BELANG

Uitgangspunt is dat vermindering van de oppervlakte niet mag plaatsvinden, tenzij een zwaarder wegend maatschappelijk belang dat noodzakelijk maakt. Om dit toetsbaar te maken zijn er criteria geformuleerd. Van een zwaarder wegend maatschappelijk belang is sprake wanneer:

- → de veiligheid van een persoon of personen in het geding is of
- → het beleid van hogere overheden moet worden uitgevoerd, er geen alternatief mogelijk is, en het belang op langere termijn nog aanwezig is of
- → de leefbaarheid van een wijk of wijkonderdeel door de ingreep sterk wordt verbeterd en het belang op langere termijn nog aanwezig is of
- → er een noodzakelijke maatschappelijke voorziening moet worden gevestigd of uitgebreid, er geen alternatief mogelijk is en het belang op langere termijn nog aanwezig is of
- → er met de ingreep een significante en op langere termijn blijvende bijdrage aan de verbetering van het milieu wordt gerealiseerd.

DISCLAIMER

OVERGANGSREGELING

Met het vaststellen van voorliggend 'Groenstructuurplan' door de gemeenteraad van Velsen, komen de beleidsregels ten aanzien van groencompensatie, dan wel de ongeschreven regels ten aanzien van een groennorm bij ruimtelijke ontwikkeling te vervallen. Vanaf dat moment gelden in de gehele gemeente Velsen de spelregels ten aanzien van groencompensatie (bijlage 1) en de spelregels ten aanzien van groennorm bij ruimtelijke ontwikkeling (bijlage 2).

Echter, met het vaststellen van het 'Groenstructuurplan' wordt een overgangsregeling in acht genomen. Als voor het moment van vaststelling ten behoeve van een ontwikkeling al een stedenbouwkundig plan, RFK of startnotitie met afwijkende spelregels voor groencompensatie, dan wel groennorm is vastgesteld door de gemeenteraad, dan gelden voor die ontwikkeling de eerder overeengekomen spelregels als kader voor de beoordeling van een omgevingsvergunning. Ook als het college zich voor lopende ontwikkelingen reeds heeft verbonden met derden middels een privaatrechtelijke (ontwikkel)overeenkomst gelden de eerder overeengekomen spelregels. Overigens heeft de overgangsregeling alleen betrekking op de spelregels, de hieronder beschreven procedure waarop deze worden toegepast blijft wel in alle gevallen leidend. Indien zowel het college als de initiatiefnemer daarmee instemmen kan worden afgezien van de overgangsregeling.

Groenstructuurplan Velsen

Velsen klimaatbestendig

BIJLAGE II

GEMEENTE VELSEN

SPELREGELS GROENNORM

BIJLAGE II

GROENNORM BIJ RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

ALGEMEEN

Naast het behoud van bestaand groen wil de gemeente Velsen nieuw groen introduceren op die plaatsen waar ruimtelijke ontwikkelingen spelen binnen de gemeente. Door middel van het hanteren van een zogeheten groennorm kan worden afgedwongen dat bij ruimtelijke ontwikkelingen het groen een volwaardige plaats krijgt. Om die reden zijn in voorliggend groenstructuurplan spelregels opgenomen voor de realisatie van nieuw groen bij ruimtelijke ontwikkelingen.

BEGRIPPEN

Bij het hanteren van de hierboven beschreven groennorm, zijn de volgende begrippen relevant:

Ruimtelijke ontwikkeling:
Ontwikkelingen waarvoor een omgevingsvergunning met activiteit bouwen nodig is, met een minimum bouwsom van € 100.000,00 per pontwikkeling.

Projectgebied:
de totale oppervlakte waar een ruimtelijke ontwikkeling plaats vindt en waar bouwwerken, wegen (openbaar en privaat), groen (openbaar en privaat) ondergrondse infrastructuur en water (openbaar en privaat) onderdeel van uitmaken.

Groen:
Bestaande uit feitelijk groen zoals bomen, gras, heesters, kruiden en vaste planten.

Openbaar groen:
Idem als groen, echter voor iedereen toegankelijk.

Daktuin:
Een in elk geval voor bewoners van het woon- of werkcomplex toegankelijke tuin, die aangelegd is op het platte dak van een gebouw met begroeiing, die bestaat uit dezelfde soorten als genoemd onder groen.

Groendak:
Niet toegankelijk vegetatiedak op platte of hellende daken, vaak met soorten als sedum.

SPELREGELS

Bij het hanteren van de groennorm gelden de volgende spelregels. Bij het bepalen van de juiste spelregel wordt de hieronder weergegeven volgorde van spelregels gehanteerd.

Spelregel 1:
De oppervlakte bestaand openbaar groen en water, en het aantal bestaande bomen worden ten minste behouden.

Deze beleidsregel vormt het uitgangspunt bij planontwikkelingen. Daarnaast geldt deze beleidsregel ook bij de aanpassing of vernieuwing van een bestemmingsplan of de zogenaamde kruimelregeling; er wordt bewust de afweging gemaakt om te kiezen voor een bestemming Groen.

Dit geldt ook bij de toekomstige omgevingsplannen. Indien de keuze veel afbreuk doet aan de flexibiliteit voor toekomstige ontwikkelingen, kan de keuze worden gemaakt om voor een andere bestemming, bijvoorbeeld verblijfsgebied, te kiezen.

Spelregel 2:
Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient 15% van het totale projectgebied openbaar groen te worden.

Deze regel dient om bij planontwikkelingen voldoende groen in de stad aan te leggen. Alle ruimtelijke ontwikkelingen vallen onder de regel van 15% groen. Dit percentage is zowel van toepassing bij volledige nieuwbouw, als bij verbouw van een bestaand pand, mits de bouwsom minstens € 100.000 bedraagt.

Voor een ingreep aan een bestaande woning (verbouw en/of verbetering), die van ondergeschikte aard is zoals het maken van een dakkapel of aanbouwen van een serre zal dit niet aan de orde zijn. Verder is uitgangpunt dat bij grondgebonden woningen standaard een tuin wordt aangeboden; deze wordt niet meegerekend voor de 15%.

Spelregel 3:
Als het niet haalbaar blijkt om de vereiste 15% openbaar groen te ontwikkelen, zijn er compenserende maatregelen mogelijk tot maximaal 50% van de opgave voor openbaar groen.

Dit groenoppervlak wordt in verband met bruikbaarheid, beleefbaarheid en gunstige invloed op klimaatadaptatie in volgorde van voorkeur gezocht in:

1.
de aanleg van groen en bomen; openbaar groen bij woonbestemmingen, particulier groen mogelijk bij bedrijven.

2.
of de aanleg van een groen dak; bij woonbestemmingen voor maximaal 30 % mee te rekenen.

3.
of een groene gevel; bij woonbestemmingen voor maximaal 30 % mee te rekenen.

4.
of een groene parkeerplaats; bij woonbestemmingen voor maximaal 30 % mee te rekenen.

Spelregel 4:
Voor iedere niet gerealiseerde vierkante meter groen is een compensatiebijdrage aan de gemeente verschuldigd op basis van het dan vigerende beleid inzake grondprijzen voor wat betreft snippergroen en andere kleine percelen grond. Indien de ontwikkelende partij van een woningbouwplan of voor bedrijven, kantoren en winkels niet kan voldoen aan de voorwaarden zoals gesteld bij spelregels 1 t/m 3, dan moet de ontwikkelaar deze compenseren. Door deze mogelijkheid van compensatie worden ontwikkelingen niet volledig op slot gezet.

Spelregel 5:
Het college heeft de bevoegdheid te besluiten tot ontheffing of afwijking van de spelregels 1 t/m 4 indien toepassing leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Daarbij kunnen naast de doelstellingen van het groenstructuurplan onder andere overwegingen vanuit volkshuisvesting, verkeer, parkeren en cultuurhistorie een rol spelen.

GROENRESERVE
Met het nu voorliggend Groenstructuurplan is een basis gelegd voor het opstellen van anterieure overeenkomsten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Deze basis kan vervolgens ook gelegd worden in de nog op te stellen Omgevingsvisie voor Velsen. Met vaststelling van het GSP is ook ingesteld dat de compensatiebijdragen worden gestort in de groenreserve openbare ruimte. Het compensatiebedrag is gelabeld en wordt gereserveerd voor investeringen in de aanleg van openbaar groen(kwantitatieve verbetering) en/of verbetering van de groene inrichting (kwalitatieve verbetering) openbare ruimte.

Deze investeringen kunnen exclusief door de gemeente worden gedaan, maar er is natuurlijk ook de mogelijkheid om te zoeken naar privaat-publieke samenwerking dan wel een subsidieregeling voor onder andere het vergroenen van het straatbeeld (bv Operatie Steenbreek) te bevorderen.

DISCLAIMER

OVERGANGSREGELING
Met het vaststellen van voorliggend 'Groenstructuurplan' door de gemeenteraad van Velsen, komen de beleidsregels ten aanzien van groencompensatie, dan wel de ongeschreven regels ten aanzien van een groennorm bij ruimtelijke ontwikkeling te vervallen. Vanaf dat moment gelden in de gehele gemeente Velsen de spelregels ten aanzien van groencompensatie (bijlage 1) en de spelregels ten aanzien van groennorm bij ruimtelijke ontwikkeling (bijlage 2).

Echter, met het vaststellen van het 'Groenstructuurplan' wordt een overgangsregeling in acht genomen. Als voor het moment van vaststelling ten behoeve van een ontwikkeling al een stedenbouwkundig plan, RFK of startnotitie met afwijkende spelregels voor groencompensatie, dan wel groennorm is vastgesteld door de gemeenteraad, dan gelden voor die ontwikkeling de eerder overeengekomen spelregels als kader voor de beoordeling van een omgevingsvergunning. Ook als het college zich voor lopende ontwikkelingen reeds heeft verbonden met derden middels een privaatrechtelijke (ontwikkel)overeenkomst gelden de eerder overeengekomen spelregels. Overigens heeft de overgangsregeling alleen betrekking op de spelregels, de hieronder beschreven procedure waarop deze worden toegepast blijft wel in alle gevallen leidend. Indien zowel het college als de initiatiefnemer daarmee instemmen kan worden afgezien van de overgangsregeling.

Groenstructuurplan Velsen

Velsen klimaatbestendig

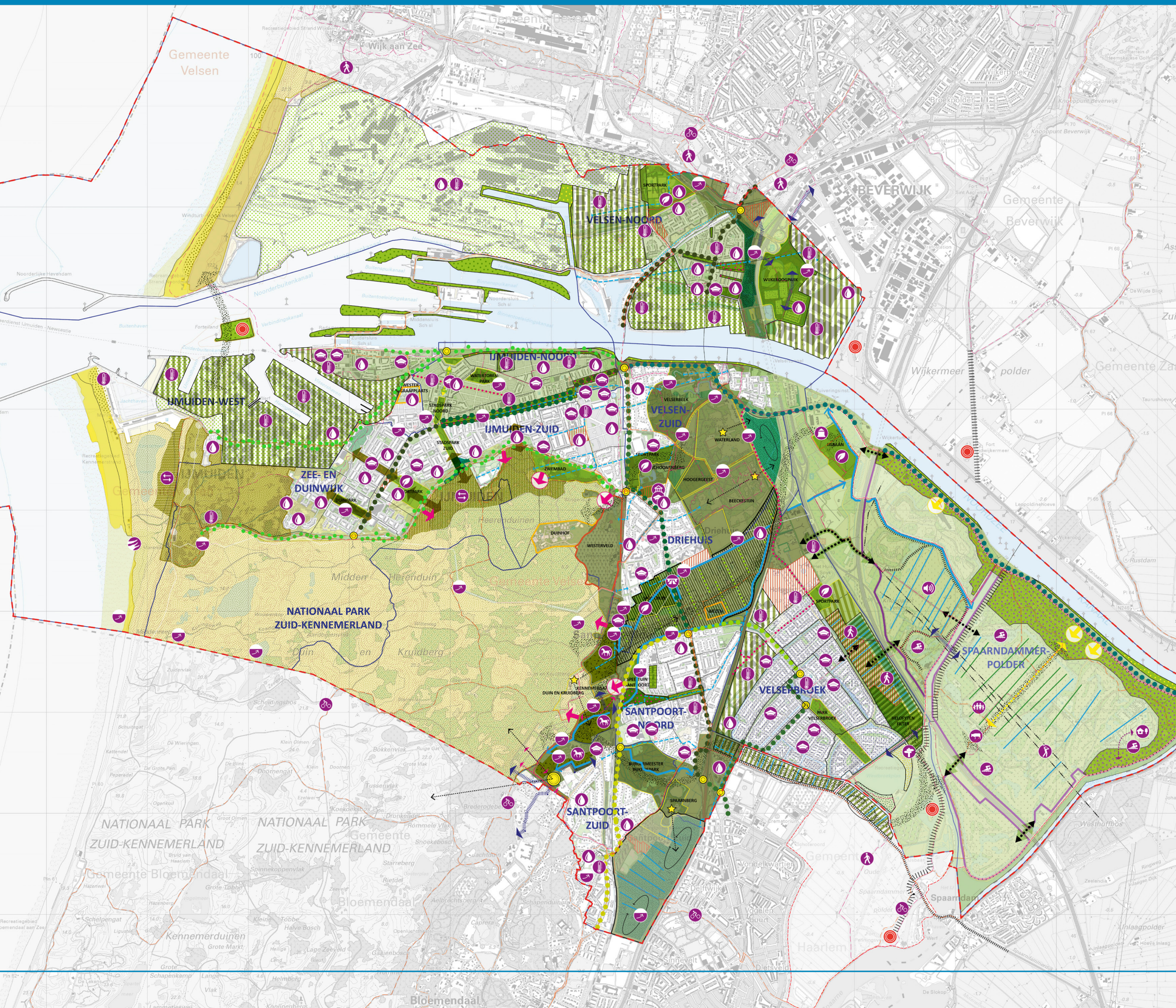

GEMEENTE VELSEN

ALGEMENE LEGENDA
UITVOUWBLAD

Groenstructuurplan Velsen

Velsen klimaatbestendig

Legenda visie groenstructuur

Structuurdragers

- Robuuste hoofdgroenstructuur met variatie per segment
- Route met natuurlijk karakter duinen
- Secundaire groenstructuur
- Schakel in hoofdstructuur
- Duinrel/sloot behouden, versterken en verbinden met wateren
- Waterverbinding maken
- Linie dijk
- Dijken
- Kansen voor beleving Stellingzone
- Forten Stelling van Amsterdam
- Ruïne van Brederode
- Duitse stellingen
- Behoud/herinrichting park/groen
- Behoud/versterken buitenplaats
- Historische eenheid buitenplaats
- Behoud begraafplaats (gemeente)
- Behoud begraafplaats
- Spaarnwoude (actief/intensief)
- Spaarnwoude (educatie/extensief)
- Woningbouwlocatie
- Entree zichtbaar maken
- Verbinding creëren met Zorgvrij
- Verbindingen/entree verbeteren
- Onderzoek naar mogelijke entrees
- Zoeken naar verbinding duingebied
- Zichtbaarheid entree verbeteren
- Behoud openheid en zicht
- Zichtlijnen creëren en/of behouden

Groene leefomgeving

- Verweving duin/kern
- Vergroenen schoolplein
- Kwaliteitsimpuls groenzone
- Vergroenen wegberm (biodiversiteit)
- Beleefbaar maken Noordzeekanaal
- Meer variatie in groen (biodiversiteit)
- Behoud groene gebieden
- Vergroenen/ontstenen (stoep & tuin)
- Onderzoeken verbinding parken
- Groen en blauw raamwerk
- Vergroenen bedrijventerreinen

Klimaatadaptatie

- Hittestress spots/gebieden
- Wateroverlast spots/gebieden
- Kwelgebieden
- Onderzoeken mogelijkheden herstel historische duinrel of waterberging
- Spoorsloot activeren
- Kans voor vernatting/waterberging

Beleving (Velsens) landschap

- Landschap droogmakerij (Oer-IJ)
- Landschap binnen duinrand
- Landschap duinen+Natura 2000
- Landschap strand+duinontwikkeling
- Zonering (recreatie) strand
- Toegankelijkheid vergroten
- Natuur beschermen met uitruil
- Landschappelijk raamwerk creëren
- Schraal duingrasland ontwikkelen
- Behoud open veenweide landschap

Ecologisch raamwerk

- Brakke natuur ontwikkelen/vernatting
- Eclogische verbinding (stapstenen)
- Doorsteek met eco-verbinding
- Natuur en rustzijde Westbroekplas
- Vergroenen sluiscomplex
- Inzaaien braakliggende delen
- Perceelrandbeheer (biodiversiteit)
- Peilbeheer en natuurlijke oevers
- Biodiversiteit sportvelden vergroten
- Onderzoeken vergroenen spoorviaduct

Algemeen

- Kerf in duin behouden en beschermen
- Zwemwater verbeteren en toewijzen
- Verpaarding landschap tegengaan
- Samenwerking museum versterken
- Stedelijk uitloopgebied
- Kansen recreatieve verbindingen
- Golfterrein
- Wandelroutes
- Fietsroutes

Legenda visie groenstructuur

Structuurdragers

- Robuuste hoofdgroenstructuur met variatie per segment
- Route met natuurlijk karakter duinen
- Secundaire groenstructuur
- Schakel in hoofdstructuur
- Duinrel/sloot behouden, versterken en verbinden met wateren
- Waterverbinding maken
- Linie dijk
- Dijken
- Kansen voor beleving Stellingzone
- Forten Stelling van Amsterdam
- Ruïne van Brederode
- Duitse stellingen
- Behoud/herinrichting park/groen
- Behoud/versterken buitenplaats
- Historische eenheid buitenplaats
- Behoud begraafplaats (gemeente)
- Behoud begraafplaats
- Spaarnwoude (actief/intensief)
- Spaarnwoude (educatie/extensief)
- Woningbouwlocatie
- Entree zichtbaar maken
- Verbinding creëren met Zorgvrij
- Verbindingen/entree verbeteren
- Onderzoek naar mogelijke entrees
- Zoeken naar verbinding duingebied
- Zichtbaarheid entree verbeteren
- Behoud openheid en zicht
- Zichtlijnen creëren en/of behouden

Groene leefomgeving

- Verweving duin/kern
- Vergroenen schoolplein
- Kwaliteitsimpuls groenzone
- Vergroenen wegberm (biodiversiteit)
- Beleefbaar maken Noordzeekanaal
- Meer variatie in groen (biodiversiteit)
- Behoud groene gebieden
- Vergroenen/ontstenen (stoep & tuin)
- Onderzoeken verbinding parken
- Groen en blauw raamwerk
- Vergroenen bedrijventerreinen

Klimaatadaptatie

- Hittestress spots/gebieden
- Wateroverlast spots/gebieden
- Kwelgebieden
- Onderzoeken mogelijkheden herstel historische duinrel of waterberging
- Spoorsloot activeren
- Kans voor vernatting/waterberging

Beleving (Velsens) landschap

- Landschap droogmakerij (Oer-IJ)
- Landschap binnen duinrand
- Landschap duinen+Natura 2000
- Landschap strand+duinontwikkeling
- Zonering (recreatie) strand
- Toegankelijkheid vergroten
- Natuur beschermen met uitruil
- Landschappelijk raamwerk creëren
- Schraal duingrasland ontwikkelen
- Behoud open veenweide landschap

Ecologisch raamwerk

- Brakke natuur ontwikkelen/vernatting
- Eclogische verbinding (stapstenen)
- Doorsteek met eco-verbinding
- Natuur en rustzijde Westbroekplas
- Vergroenen sluiscomplex
- Inzaaien braakliggende delen
- Perceelrandbeheer (biodiversiteit)
- Peilbeheer en natuurlijke oevers
- Biodiversiteit sportvelden vergroten
- Onderzoeken vergroenen spoorviaduct

Algemeen

- Kerf in duin behouden en beschermen
- Zwemwater verbeteren en toewijzen
- Verpaarding landschap tegengaan
- Samenwerking museum versterken
- Stedelijk uitloopgebied
- Kansen recreatieve verbindingen
- Golfterrein
- Wandelroutes
- Fietsroutes

Groenstructuurplan Velsen

Velsen klimaatbestendig

GEMEENTE VELSEN